

HOËRSKOOI
ELDORAIGNE

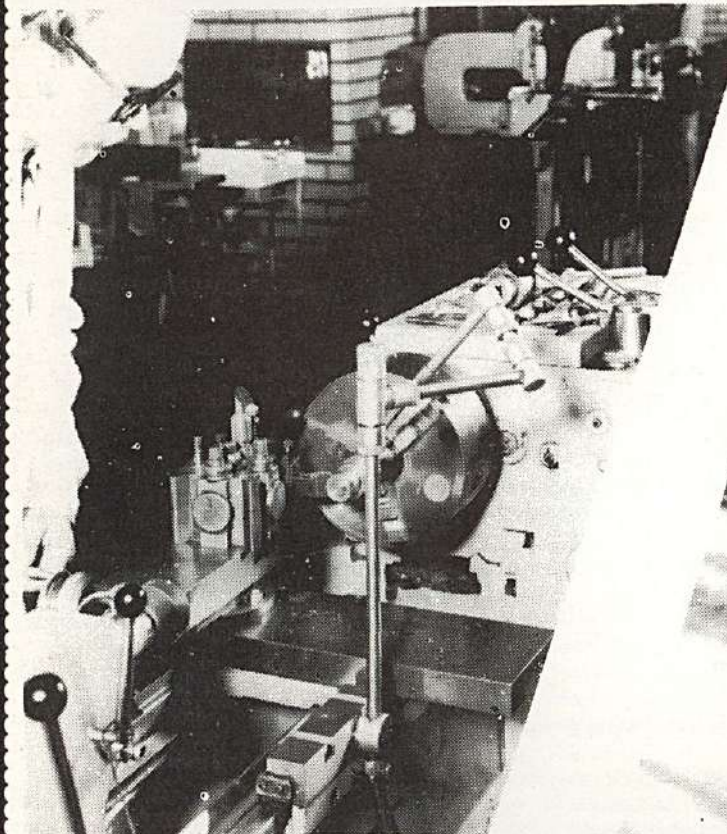
1982

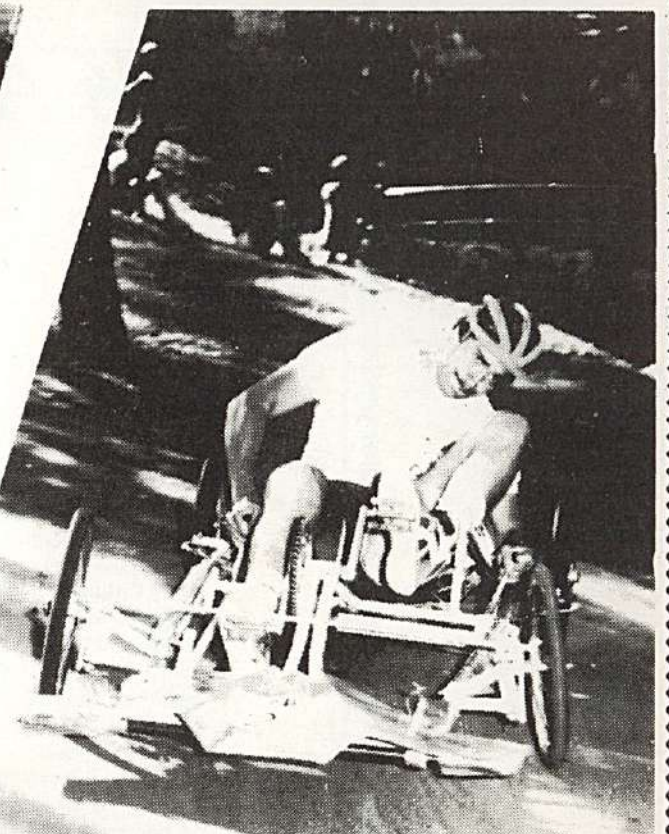
2861

PUKKE

Prestasies en Plesier

B.Sc. met tegniese vakke.

Trapkarjaag — een van 'n dertigtal sportsoorte.

ONS BIED OPLEIDING IN:

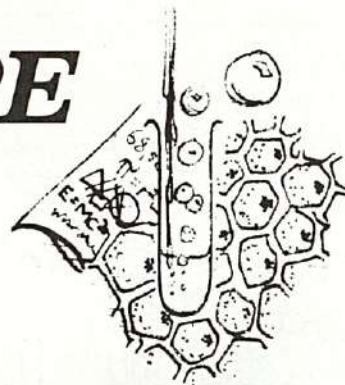
- Ingenieurschemie; Elektriese- en Elektroniese Ingenieurswese; Meganiese en Metallurgiese Ingenieurswese
- Farmasie
- Ouditeurswese (reken- en bestuurswese)
- Onderwys: Die Puk is die enigste universiteit wat 'n B.Sc.- graad met tegniese vakke aanbied, spesiaal vir manne wat in 'n tegniese rigting — ook onderwys — belangstel.
- Hoofrigtings: boukunde; elektrotegniek; werktuigkunde.
- 'n Groot verskeidenheid ander graad- en diplomakursusse
- Navrae: Die Direkteur

Studenteburo
PU vir CHO
Potchefstroom
2520

Potchefstroomse Universiteit vir Christelike Hoër Onderwys

WETENSKAPPE

ERA VAN VERANDERING

Op 20 Julie 1969 het Neil Armstrong op die maan gestaan terwyl 'n ruimtetuig wat hulle later teruggeneem het na die aarde, om die maan gewentel het. Die tuig se naam was die „Columbia“. Dertien jaar later het 'n tuig met dieselfde naam ook geskiedenis gemaak. Die pendeltuig „Columbia“ het op 12 April 1981 'n nuwe era ingelei met sy eerste suksesvolle toetsvlug. „Columbia“ het vanjaar al vier keer toetsvlugte suksesvol afgehandel.

Die multi-biljoen dollar projek maak voorsiening vir drie ander pendeltuie nl. die „Challenger“, „Discoverer“ en die „Atlantis“. Die pendeltuig is die ingewikkeldste en kragtigste masjien wat nog deur die mens gebou is.

Die hele struktuur staan agtien verdiepings (60m) hoog. Dit bestaan uit die tuig, 'n groot tenk en twee aanjaers. Die groot tenk is in twee verdeel en elke deel bevat onderskeidelik 529 900 liter suurstof by 'n temperatuur van $-147,2^{\circ}\text{C}$ en 1 438 000 liter waterstof by -251°C . Daar is genoeg brandstof om 18 swembaddens vol te maak. Elke aanjaer voorsien 2,6 miljoen pond druk om die 1 900 ton struktuur te Binne vyf jaar sal al vier die pendeltuie op 'n tweeweklikse basis gelanseer word op vlugte wat tot dertig dae kan duur om, teen 'n veel laer koste as van te vore, sateliete te lanseer en herstel.

Suid-Afrika het ook sy deel bygedra tot hierdie tegnologiese wonder. Ons het baie van die yster vir die tuig voorsien en ook die goud wat oor die vensters gespuist is vir beskerming teen die sonlig.

'n Suid-Afrikaanse tegnikus sal binnekort 'n vlug in een van die pendeltuie meemaak wanneer die ruimteteleskoop, wat gedeeltelik in Suid-Afrika gebou is, gelanseer word. In dié nuwe era is die mens se droom verwesenlik: die droom dat ons nie net die ruimte verken nie, maar ook benút.

André Joubert 9/1

WISKUNDE

ERA VAN VERANDERING

Ons standaard sessies kan nie juis 'n era van verandering beskryf nie, want ons staan maar aan die begin van ons ERA in HOËRSKOOLWISKUNDE... Ons is maar té afhanklik van ons huiswerk-ma's en -pa's — en hulle moet ook nog aanpas?

'n Paar dekades gelede het dieselfde huiswerk-ouers hulle flou gespoek met probleme wat vandag in 'n japtrap met 'n rekenaartjie uitgewerk word. So het daar nog talle veranderinge in die Wiskunde-wêreld plaasgevind...

Sputnik I is die hemelruim ingestuur deur die Russe. Die Amerikaners wou beter wees en het die eerste man op die maan geplaas! Hedendaagse stowe kan optel en aftrek, horlosies kan lees, krag aan- en afsit. Die wasmasjiene werk versigtig met ma se rok en karnuffel pa se werksoorpak! Ons motors tel self hulle kilometers af, bereken die petrolverbruik en sê wanneer dit „diens“-tyd is!

Maar helaas... daar is één voldonge feit wat nooit sal verander nie: Ons arme standaard sesse! Dink maar weer aan die

elektroniese warboel van draadjies, knoppies en kleure van die rekenaar! Met watter ongelooflike snelheid en korrektheid spoeg hulle die antwoorde uit aan hulle „meesters“! Ons arme „meesters“ het baie geduld nodig. Maar, miskien eendag... eendag sal ons ook op die kruin van ons WISKUNDE-ERA staan!

Yvette Büermann
St. 6/1

— O —

DIE LASER

Laser-chirurgie het sy ontstaan in die vroeë sestigerjare gehad toe dit vir die behandeling van beskadigde oë gebruik is. Sedertdien het dit 'n chirurgiese „hansie-my-kneg“ geword, wat nie net in die oë of die brein en ruggraat aangewend is nie, maar ook in die ore, spysverteringstelsel, lugweë, baarmoederhals en op die vel.

Een van die laser se merkwaardige eienskappe is sy vermoë om aan die een soort weefstof te werk en die ander te ignoreer. Daarby kan jy deur 'n abses werk — in die teenwoordigheid van vuiligheid; dié verdamp eenvoudig.

Een soort laser wat die kooldioksied-tipe genoem word, kan uitmuntende resultate lewer by babas wat met 'n misvormde gesig en skedel gebore is. Presiese sneë kan daarmee gedoen word, soos aan die been om die oë. Met die resultate van hierdie tegniek is almal baie tevrede.

Die Laser kan die tyd van 'n operasie wat twee, drie uur sou duur tot 'n uur of anderhalf uur verminder.

Die Laser — voorwaar 'n ontdekking!

Jacques van der Lely
St. 6/6

— O —

ERA VAN VERANDERING

Die ou boeremense was lief om enige nuwe ding te betrag en dan 'n Hollandse uitdrukking „ieder woeld hier om verandering“ te gebruik. En dit het inderdaad 'n toepaslike uitdrukking geword van die lewe waarin ons lewe. 'n Wiskundige het eenmaal gesê daar is net een konstante ding in die lewe en dit is verandering. Dink daaraan dat die mensdom al duisende jare op die aardbol bestaan, maar dat bykans sestig persent van alle wetenskaplikes deur die tye, vandag lewe! Dán kan 'n mens die tempo van verandering verstaan.

'n Skrale agt en sewentig jaar gelede moes iemand voor die eerste motor uitloop met 'n rooi vlag om mense te waarsku teen die gevaarte wat 'n verstommende topsnelheid van agt kilometer per uur kon behaal en vandag word turbo-aanjaers in renmotors gebruik. In 1912 vind die Wrightbroers se eerste poging om in die lug te kom plaas — sestig jaar later land die eerste mense op die maan.

Dink aan die tegnologiese deurbraak op rekenaarsgebied: Toe die eerste rekenaar eers daar was, het die ontwikkeling en

verbetering so vinnig gevorder dat ons vandag met klein sakrekenaartjies ons wiskunde probleme kan oplos as Pa nie meer kan nie.

TV-speletjies, kommunikasie-satelliete wat wêreldwye uitsendings moontlik maak, reuse stralers wat jou vinniger by jou bestemming bring as wat dit neem om tot by die lughawe te reis; deurbrake in metodes om minerale te ontgin; geboue te sloop... Dink aan dit alles en jy sal verstaan dat verandering tot verandering lei. Elke uitvinding lei tot 'n ander; 'n sneeubal-effek.

As jy weer hoor van die neutronbom of hartoorplanting of proefbuisbabas of 'n televisiestel so groot soos 'n horlosie, dan sal jy onthou ons leef in 'n eeu van verandering.

Schalk Kotzé

— O —

DAARDIE KLEIN SKANIERTJIE...

Die mensdom is 'n piramide. Die grondveste vorm die publiek — die wat te bang is om „anders“ te wees. Hoër en hoër styg die piramide, en bo-op troon die eenling — dié een wat uitstaan bo al die ander.

Wie van ons wil nie daar bo wees nie? Wie wil nie raakgesien word nie? Hoe kry mens dit reg om bo te kom?

Daar is klein, klein dingetjies — klein skaniertjies maak groot deure oop. Die reënboog bestaan uit miljoene der miljoene waterdruppeltjies — hy pryk daarbo...

Groot deure lei ons na bo en laat ons bo pryk. Wat is die klein dingetjies wat so baie vir ons toekoms beteken?

Hulle noem dié eeu die „era van vooruitgang“. Om bo te kom, moet mens vooruitgaan. Kom ons kyk na 'n klein skaniertjie, 'n waterdruppeltjie... Wiskunde. Hierdie druppeltjie in die emmer van sukses is soms groter as wat ons kan besef. Dit bepaal ons „bo-wees-toekoms“.

Hoekom is ons dan so negatief teenoor dié druppel water?

Dink maar aan ons houding teenoor wiskunde. Wat is die beeld wat 'n buitestaander kry van 'n wiskunde-klas? Ek het iemand gevra en dit was sy woorde:

„'n Klomp vrot velle wat sonder begrip na die skryfbord staar“.

Klink dit goed? Nee, hoe kan dit? Dis dan 'n belediging... maar tog is dit waar. Hou jy van die selfportret wat jy skilder? Net jy kan iets daaraan doen.

Wiskunde is 'n interessante vak, maar ons hou nie van dit nie. Hoekom? Om welslae te behaal moet ons oefen, oefen en nogmaals oefen? Dis wat ons afsit van hierdie vak.

Net jy kan die beeld verander. Dwing jouself om belang te stel en moenie dat 42-19 vir jou 'n vloekwoord bly nie. Beskou elke probleem as 'n uitdaging en kyk hoe styg jou punte... op pad na die hoogste sport... 'n klein waterdruppeltjie...

Louise Rempel
St. 7/1

WISKUNDE

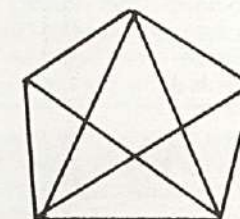
KAN JY LOGIES REDENEER?

Daar is sover as wat ek kon agterkom, twee soorte mense op aarde: dié wat gaande is oor raaisels en probleme en die wat dit nie voor hulle oë verdra nie. Daar is ook natuurlik twee ander soorte mense: die wat gló daar is twee soorte mense op aarde en die wat nie daaraan glo nie, maar dis 'n heel ander saak!

Jou logika en intelligensie kán deur raaisels verbeter word. Jou brein is soos 'n masjien wat herhaaldelik geolie en geoefen moet word — anders kan hy dalk verroes!

Hier volg 'n paar vrae om jou logika te toets:

1. Jy het twee uurglase — een wat 4 minute afmeet en een wat 7 minute afmeet. Hoe sal jy te werk gaan om 9 minute af te meet?
2. Elke oggend ry 'n man, wat op die 15de verdieping bly, tot onder met die hysbak. Saans, as hy terugkom, ry hy net tot by die 7de vloer en klim dan verder met die trappe tot bo. Hoe verklaar jy dit?
3. Verskaf die volgende 4 syfers in die reeks:
12, 1, 1, 1, 2, 1, 3 ... ?
4. Hoeveel driehoeke is in hierdie figuur?

ANTWOORDE:

1. Begin met altwee uurglase tegelykertyd. Sodra die 4 minute uurglas leeggeloop het, moet hy omgedraai word. (4 minute is verstreke.) Sodra die 7 minute uurglas leeggeloop het moet hy ook omgedraai word. (7 minute is verby.) As die 4 minute glas weer leeg is, (8 minute is verstreke), sal die 7 minute uurglas reeds vir 'n minuut geloop het. Draai die glas weer eens om. As dit leeg is, is 8 minute verstreke.
2. Hy is té kort om die 15de knoppie by te kom.
3. 1, 4, 1, 5.
4. 35 driehoeke.
Hildegard Setzkorn
St. 8/3

— O —

BIOLOGIE

„MODERNE GEHOORAPPARATE“:

Baie ouer mense (onderwysers is ook mense, glo dit as jy wil) sê dat ons gehoorapparate, wat ons biologies die oor noem, verander het. Gelukkig is hierdie veranderinge uitstekend!

Die oor vang baie geluide in die wêreld op. (Die wêreld sluit ongelukkig die klaskamer

in.) Hierdie orgaan vang nie altyd op wat dit moet nie, maar kan redelik fyn geluide opneem. (Let op dat ek gesê het "redelike" fyn geluide. As die onnie dus té "fyn" op die besonderhede van huiswerk ingaan, het jy nou 'n biologiese bewys dat jou oor dit nie kon opvang nie!)

Die oor is aan die kant van die kop geleë. (Moet dus nie die onnie glo as hy/sy sê jy sit op jou ore nie. Dit is onmoontlik.)

Die oor bestaan uit drie dele: die oorskulp (dis nou dié deel) wat 'n onnie soms gruwelik kan mishandel, die middeloor en die binneoor. Al hierdie dele werk saam om jou te laat hoor. (As die onnie dus jou oorskulp buite werking stel, kan jy nie hoor nie.)

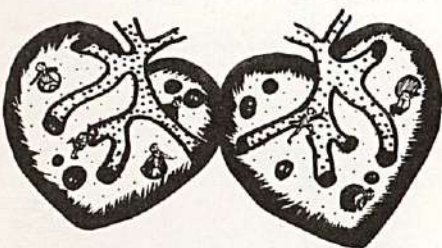
Klank word eerstens deur die oorskulp opgeneem. Die klanke word dan deur middel van 'n kort kanaal af na die oortrommel gevoer.

Die oortrommel is 'n vliese wat styf tussen die oorskulp en middeloor gespan is. (Sommige leerlinge het 'n gaatjie in hierdie vliese, want die klank trek by die een oor in en by die ander oor uit.) Die klank beweeg voort tot in die binneoor, waar dit deur die benige "doolhof" moet beweeg. (Die onnie kan jou dus nie blameer as die klank iewers verdwaal nie.) Die klank moet dan ook nog deur 'n vlesige "doolhof" binne in die benige "doolhof" beweeg. Die ruimte tussen hierdie doolhowe is met vloeistof gevul. (Die klank kan dus verdrink ook.) Hier kom die gehoorsenuwee voor wat die klank omsit in 'n impuls en na die brein vervoer vir interpretasie.

As dié klank (wat so 'n ver pad moes loop en sulke vormveranderings moes ondergaan) anderkant uitkom, kan geen onnie jou blameer dat jy verkeerd gehoor het nie. Ek hoop regtig dat ek meer lig op hierdie saak gewerp het. Ek vertrou dat onnies in die vervolg met meer simpatie en begrip na hierdie saak sal omsien.

Sonja Thiele
St. 8/3

GEBROKE HARTE

Dit was 'n doodgewone, kommerlose Woensdag — net soos enige ander Woensdag. Die dag het nie veel verwagtings gelewer nie... tot met die Biologieperiode. „Kinders, ons gaan vandag die hart bestudeer“, het mev. Viljoen aangekondig. Die gesigte van party kinders het wonderbaarlik verbleek en ander het amusante opmerkings daaroor gemaak. (Nie almal was voorbereid hiër op nie en het dus 'n bietjie teruggestaan.) Met die tang in die hand en die hart op die bord, het die

“voortvarendes” gereed gestaan om werk te maak van die hart.

So, dit is nou hoe die “ding” lyk wat wonderbaarlik vinnig klop as jy per ongeluk verby jou held loop, of dalkies nog in hom vásloop! Dit is die ding wat bolmakiesie in jou keel slaan as 'n onderwyser jou aan jou kraag optel. Gelukkig het dié hart nie geklop nie (seker omdat daar nie 'n held in die nabyheid was nie.) Dit is ook maar goed hy het nie geklop nie, anders het hy dalkies van die tafel afgeval, en dan was dit nie meer 'n hart nie.

Met 'n bondige snit deur die hart, het ons dit inwendig betrag. Vir my het dit komplete na 'n doolhof van gange gelyk. Ek het my verwonder dat die bloed nie soms verdwaal en dalk kortpad deur die hart kies nie. Een ding was seker, dit was 'n goeie plek om wegkruipertjie in te speel. Nadat ons werk afgehandel was, kon ons die harte snipper en versnipper na hartelus. Wat oorgebly het van die harte... was 'n sak vol “gebroke harte”.

Mari Korff
St. 8/3

BREINKNOPER

Uit: Collection of Brain Twisters deur Peter Storme en Paul Stryte Readers' Digest

1. 'n Verwer benodig drie dae om 'n kamer te verf. Hoe lank sal dit hom neem, deur te werk teen dieselfde tempo, om 'n kamer wat twee keer langer, twee keer wyer en twee keer hoër as die vorige is, te verf?
2. Druk honderd uit deur dieselfde syfer ses keer te gebruik.
3. Wanneer môre gister is, sal vandag so naby aan Sondag wees, as wat vandag was toe gister môre was. Watter dag is dit?
4. Twee fietsryers nader mekaar op 'n reguit pad teen vyftien myl per uur, wanneer hulle dertig myl van mekaar is, land 'n perdevlieg op een fiets en vlieg dan na die ander, dit vlieg heen en weer tussen die twee teen 20 myl per uur totdat die fietsryers bymekaar uitkom. Hoe ver het die vlieg gereis?
5. Noem binne 5 sekondes 3 syfers wat dieselfde totaal gee wanneer bymekaar getel en met mekaar vermenigvuldig word.
6. Daar is 5 appels in 'n mandjie en 5 mense in die vertrek, hoe kan jy aan elkeen 'n appel gee en een in die mandjie oorhou?
7. 'n Boer het 3 7/9 hooimiede in een hoek van sy plaas en 4 6/15 hooimiede in 'n ander hoek. As hy hulle bymekaarsit hoeveel hooimiede het hy?
8. 'n Man reis werk toe op 'n ronde spoorlyn, sy kantoor is op 'n punt direk teenoor sy huis. Teen 40 myl per uur neem die reis hom 1 uur 20 minute in die een rigting, in die ander rigting teen dieselfde spoed neem dit hom 80 minute. Hoekom?

Antwoorde!

1. 12 Dae want die mure sal 4 keer groter wees.

aa

2. aa—
aa

3. Sondag

4. Twintig myl. Aangesien die twee fietsryers teen vyftien myl per uur gereis het en oorspronklik 30 myl van mekaar was, was hulle 1 uur op die pad toe hulle mekaar ontmoet het, gevolglik het die vlieg wat teen 20 myl/uur gevlieg het, 20 myl afgelê ongeag hoe ingewikkeld sy pad was.

5. Een, twee en drie (1, 2, 3)

6. Een persoon kry die mandjie met die appel nog steeds in dit.

7. Een groot hooimied.

8. 1 uur en 20 minute is dieselfde as 80 minute.

Leana de Jongh St 6

WISKUNDE

Die leksikale betekenis van Wiskunde verwys na die Wetenskap wat die eienskappe van getalle, ruimte en figure ondersoek. Dit klink baie logies as jou verbintenis met die vak positief, maar helaas...

Die benaming Wetenskap en Wiskunde is myns insiens maar bra ironies, want bitter min leerlinge weet iets van Wetenskap en wis genoeg van Wiskunde. Dit sou nader aan die werklikheid gewees het as die prefiks — on — die twee duistere vakke versier het, met ander woorde onwetenskappe en onwiskunde.

Wiskunde sal altyd my tier bly. Dit is ook die tema van menige nagmerries wat ek stoksielalleen op my natgeswete kussing uitspook. Dis 'n ongelyke stoeigeveg met wiskunde probleme: ek het alreeds verloor eer ek begin het.

Wat die leksikale betekenis van my nagmerrievak betref: my getalle verskil altyd van die van my klasmaats; ek sweef gewoonlik in 'n lugleë ruimte rond, as die onderwyser probleme verduidelik en slaan les bes 'n powere figuur as Meneer my 'n ongevraagde getuigskrif gee omdat my antwoorde weer eens 'n suksesvolle mislukking blyk te wees.

Op wieke van my drome bevind ek my in 'n kerkhof waar daar 'n grafsteen met prominente letters pryk:

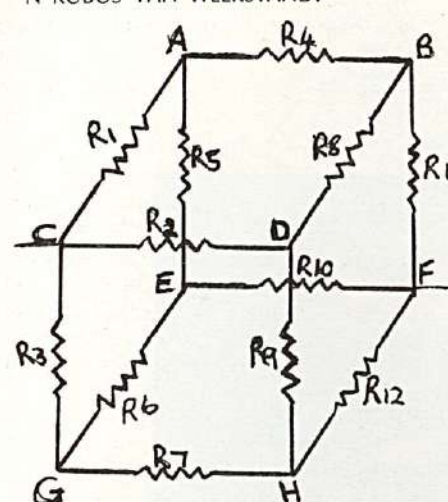
HIER RUS WISKUNDE, SAG — SOMMER NET DOOD OP 'N GOEIE DAG.

Ná jare van kastyding en smart is daar eindelijk rus in die hart. Vaarwel sê dié wat weet van al die bittere tranes en léed.

Wreed word ek uit my geluksaligheid geruk deur die sarkastiese stem van my wiskunde-kastyder. Die skryfbord met sy driehoeksmetingprobleem is bewys genoeg dat wiskunde lééf en dat my kerkhofvisioen maar net wensdenkery was!

Marinda Pretorius 8/5

'N KUBUS VAN WEERSTAND:

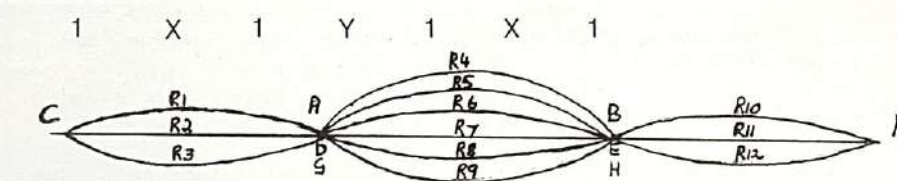

R = WEERSTANDE

Dié diagram illustreer 'n baie interessante situasie. Dit bestaan uit 'n kubus waarvan die sye bestaan uit weerstande. Al die weerstande het dieselfde waarde. Die idee is nou om 'n manier te vind om die weerstand tussen C en F te bereken. Deur waarneming vind ons dat, indien 'n stroom deur die kubus vloei, dit altyd deur minstens 3 weerstande sal gaan as dit die kortste roete neem. (Ongeag van watter roete gekies sou word). Ons merk ook dat R1, R2, en R3 dieselfde potensiaal het. (Ewe ver van F is). Hulle vertak in R4, 5, 6,

7, 8 en 9, wat weer op hulle beurt dieselfde potensiaal het. R10, 11 en 12 het dan dieselfde potensiaal t.o.v. F as wat R1, 2 en 3 t.o.v. C gehad het. Sekere verbindings het dus dieselfde potensiaal of weerstand.

1. A = G
2. B = E = H

Elke weerstand = 1Ω

$$X \rightarrow \frac{1}{RT} = \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1}$$

$$\rightarrow RT = \frac{1}{3} \Omega$$

$$Y \rightarrow \frac{1}{RT} = \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1}$$

$$\rightarrow RT = \frac{1}{6} \Omega$$

$$Z \rightarrow Z = X = \frac{1}{3} \Omega$$

Dus, die weerstand tussen C en F is $RT = \frac{1}{3} + \frac{1}{6} + \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$. Die weerstand van die kubus is $\frac{2}{3} \times$ die individuele weerstand.

Mona-Liza Aveling
St. 9/2

- (1) Môre, dit is INFO, kan ons help?
- (2) Ja, kan julle my asseblief die eierlyn se nommer gee?

- (1) Seker, hier is dit — 48-3295
- (2) Tring...tring... Goeiemiddag, is dit die eierlyn?
- (3) Eierlyn hier, kan ons help dame?
- (2) Kan u my asseblief 'n kitskoek resep gee — ek kry gaste oor 30 minute.
- (3) Ja, seker, luister aandagtig en skryf versigtig neer Skakel eers die oond aan op ...

- (1) Almal orals vertrou op Defy.
- (2) Ekskuus?
- (1) Gebruik Johnsons en Johnsons oorpluissies.

- (2) Ekskuus?
- (3) O, dit is net ons kommersiële tussen-spel, nou vir die bakpan — spuit met Spray and Cook.

- (1) Good looking cooking (Fluit).
- (3) 3 koppies meel.
- (1) Fatti's en Moni's — Flater vry, elke keer.
- (2) Wat is dit van Fatie en Monie wat hulle vrek vry?
- (3) 1 koppie melk.
- (1) Melk gee krag vir elke dag, maar maak seker dis die egte produk, mens kry baie namaaksels, hoor!
- (3) ¾ koppie suiker.
- (1) Suiker, is mos, is mos energie — sodat u koek kan beweeg en rys.

- (3) Moet nie die eiers vergeet nie.
- (1) Want Farmer Brown voer sy hoenders goed vet.
- (3) Ekskuus dame vir wanneer wil u die koek hê?
- (2) Vir middagtee, u sien hier kom mense kuier en die Romany Creams is op en ... genugtig die gaste kom oor 20 minute.
- (3) Dame, ek dink dit sal beter wees as u ...
- (1) Kies, kies, kies Kadet, die ramkat van die pad
- (3) ...en ry na u naaste
- (1) Checkers, net om die hoek.

Handtekeninge van Klasmaats

ONS SORG VIR JOU TOEKOMS ÉN JOU SAK

Jy sal vind Yskor is bereid om geld te belê in jou ambisie, jou toekomsdrome. Want ons betaal vir al jou studies en opleiding – én ons sorg dat al jou geldsake reg loop. Selfs terwyl jy militêre diensplig doen!

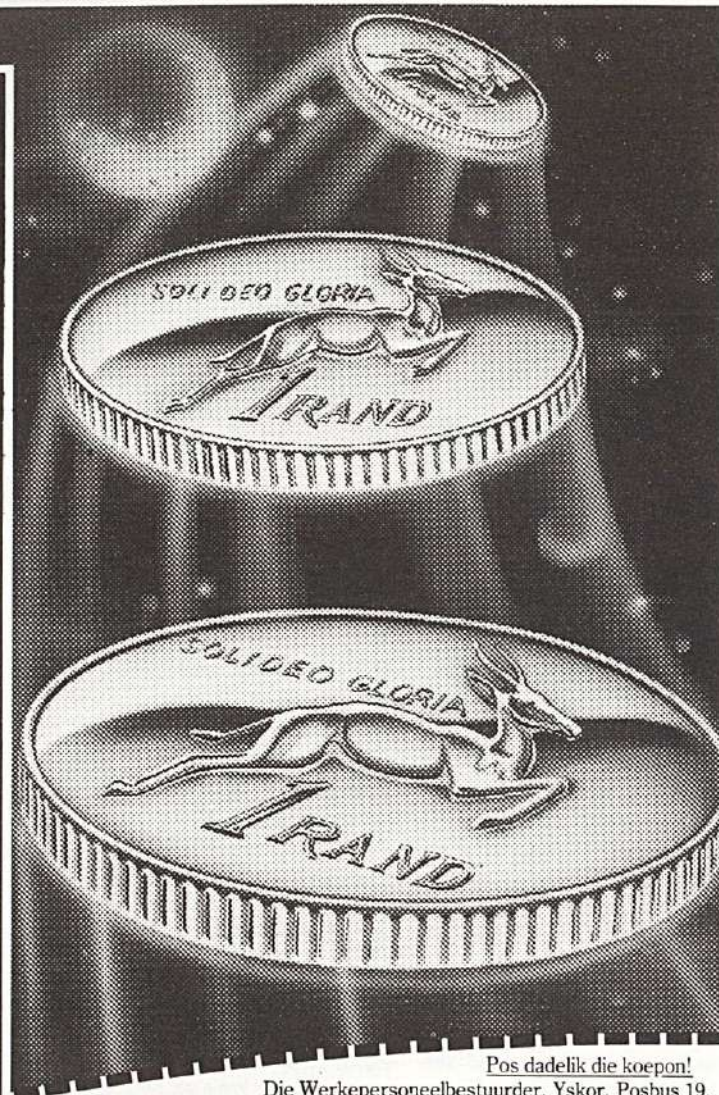
Mik hoog. Met dié stewige studiebeurs kan jy voltyds studeer in die Ingenieurswese, Natuurwetenskappe of Geologie. **Verdien terwyl jy studeer.** Jy kan ook met ons Ingenieurskwekelingskema jou graad oor 5 jaar verwerf. Die eerste jaar studeer jy voltyds met 'n Yskor-beurs. Dan een jaar praktiese opleiding met volsalaris. Daarna 3 jaar voltydse universiteitstudie met 'n beurs gebaseer op jou Yskor-salaris.

'n Lonende loopbaan. Laat ons jou oplei as Tegnikus, en jy's dadelik 'n skaarsman wat altyd grootgeld verdien.

'n Gemaakte man. Ons vakleerlinge kan kies uit 16 ambagte. Van die eerste dag af kry jy goeie betaling. En dan kan jy maar weet: 'n Yskor-vakman is 'n gemaakte man!

**YSKOR KAN
JOU DAAR BRING.**

Pos dadelik die koepon!
Die Werkpersoneelbestuurder, Yskor, Posbus 19,
Pretoria 0001. Ek stel belang in die skittergeleenthede
wat Yskor bied. Stuur my asseblief volle besonderhede oor:

☐ Beurse ☐ Tegnikusopleiding

☐ Ingenieurskwekelingskema ☐ Vakleerlingskappe

Naam

Adres

.....Poskode

Ek skryf vanjaar ☐ St. 8 ☐ St. 10/N3 met Wiskunde en Wetenskap.

VZ82/59310

VERSLAE (Sport)

NETBAL

Die netbalseisoen vir 1982 het reeds teen die einde van die eerste termyn begin. Daar was besonder baie speelsters wat dié jaar die netbal kon ondersteun het. Elke ouderdomsgroep het ten minste drie na vier spanne vir die liga ingeskryf.

Die ligawedstryde het vroeg in die tweede termyn 'n aanvang geneem. Daar is nie net ligawedstryde gespeel nie, maar ook deelgeneem aan verskeie toernooie en vriendskaplike wedstryde teen ander skole. Die ligawedstryde wat in die C-bond gespeel is, was o.a. teen Wonderboom, F.H. Odendaal, Hercules, Pretoria-Noord, Silverton en Langenhoven. Die meeste spanne het oorwinnings behaal, ten spyte van die feit dat daar sterk kompetisie onder die verskeie skoolspanne geheers het. Almal het dit terdeë geniet, en Eldoraigne se naam is hoog gehou.

Geluk aan die speelsters wat so pragtig presteer het tydens die Noord-Transvaal netbalproewe. Mooi so aan die drie eerste-spanneelsters wat die wykspeel gehaal het. Ons is trots op julle! Geluk ook aan dié wat kleure vir netbal ontvang het.

Baie dankie vir elke meisie se lojaliteit en deelname aan netbal die jaar. Baie dankie ook aan elke onderwyser wat hierdie jaar met afrigting gehelp het. Dankie vir al die opoffering, afrigting, geduld en tyd. Ons waardeer dit opreg.

Ons hoop om reeds vroeg volgende jaar af te gooi en ons hoop die entoesiasme is nog meer as wat dit dié jaar was.

Netbalgroete tot volgende seisoen.

Lisette van Biljon

RUGBY

Reeds aan die einde van Februarie het die rugbygeesdrif onder die seuns spontaan na vore gekom, met die eerste fiksheidssessie waaraan daar reeds baie hard geswoeg is. Van die 11 spanne wat vir die C-area van Noord-Transvaal ingeskryf het; het 6 van die 7 Junior spanne die C-area gewen en tot die kwarteindrondes van Noord-Transvaal deurgedring. Die o/15A het egter voortgebou op hulle grondslag van verlede jaar en het as weners in Noord-Transvaal uit die stryd getree. In die kwarteindrondte van die Administrateurs-reeks het hulle die kwarteindrondte teen Wes-Transvaal gewen. Ongelukkig kon hulle nie die mas opkom teen Die Hoërskool Monument van Krugersdorp in die semifinaal op Loftus Versfeld nie.

Die uitslae van die Eerstespan was miskien nie altyd 'n getroue weergawe van die potensiaal wat in die span ingesluit was nie. Die gees en geesdrif van die span het egter hiervoor vergoed. Van al die senior spanne was daar slegs 13 matrikulante. Die spelers wat behoue bly, behoort dus volgende jaar die wa deur die drif te trek.

Hierdie jaar het ons vir die eerste keer vir die Drie-druk ingeskryf en die uitslae het getuig van goeie vooruitsigte in die 1983-seisoen.

Martin Schürmann, slot en kaptein van die eerste rugbyspan het homself besonder goed van sy taak gekwyt. Hy het nie alleen op entoesiastiese wyse sy span aangevoer nie, maar is deur sy ywer en deursettings-vermoë ook gekies vir Noord-Transvaalse

KRIEKET

Die stof oor die rugbyvelde het nog nie mooi gaan lê nie, toe die eerste kriketoefening reeds plaasgevind het. Na 1981 se proses van spanbou, het die spelers almal uitgesien na 'n beter seisoen in 1982. Reeds vroeg was dit duidelik dat daar 'n groot entoesiasme onder die spelers heers. Daar is vanjaar selfs vier spanne in die verskillende ligas ingeskryf: 'n Onder veertien, 'n onder vyftien, 'n tweede- en eerstespan. Onder leiding van mnr. De Kock is die oefeninge met groot geesdrif en in groot getalle bygewoon. Mnr. De Kock het nuwe

toerusting aangekoop en daar is met groot afwagting uitgesien na die eerste proefwedstryd.

Die eerste proefwedstryd het op 'n Saterdag in Augustus plaasgevind. Die tweespanne, naastenby ewe sterk, het goed teen mekaar opgeweeg en al die spanlede het geveg vir 'n plek in die eerstespan. Na afloop van die wedstryd is 'n voorlopige span gekies. Die volwaardige span is by die volgende oefening aangewys. Dié span sou ons later in 'n vriendskaplike wedstryd teen Silverton Hoërskool verteenwoordig.

Tot op hede is twee wedstryde deur ons eerstespan en twee wedstryde deur ons tweedespan gespeel (ligabepalings). Die tweedespan het twee naelskraapse nederlae teen Afrikaans Hoër Seunskool en Erasmus gely, terwyl die eerstespan sy wedstryd teen Silverton gewen en naelskraap teen F. H. Odendaal verloor het.

Baie dankie aan mnr. De Kock vir sy geesdrif, opofferings en entoesiasme. Ons sien met vertroue uit na die res van die seisoen.

Krieketgroete
Johan Jacobs

— O —

HOKKIE

Die jaar 1982 het sy hoogtepunte, opwindings en teleurstellings opgelewer.

Daar is weggespring met 'n sportdag te Voortrekkerhoogte, waar Eldoraïne se eerstespan, tot almal se verbasing, die trofee verower het. Hierdie oorwinning het vir ons baie moed gegee vir die seisoen wat voorgelê het, maar helaas het 'n paar terugslae, soos beserings en onverwagte nederlae, ons getref. Nieteenstaande die feit dat die eerstespan nie die liga gewen het nie, was die gees deurentyd aangenaam. In die uitdunne en daaropvolgende Noord-Transvaalproewe, is Eldoraïne deur heel-party spelers verteenwoordig. Die spelers was Pauline Johnson, Adèle Lamprecht, Tania Coetzee en Annarie Cornelius.

Oor die algemeen het al die spanne 'n goeie seisoen ondervind. As daar na die o/15-span se prestasies gekyk word, dan lyk die hokkietoekeoms belowend. Dit het duidelik geblyk dat fiksheid, toewyding en afrigting belangrike elemente vir sukses is. Graag wil ons ons dank aan die afrigters, mev. De Kock, Prinsloo, Brink, Viljoen en mej. Cronjé, asook aan die ondersteuners betuig.

Die matrikulante wat hierdie jaar afskeid neem van die hokkiespanne wens die spanne alle sukses in die toekoms toe.

Adèle Lamprecht
St. 10/1

— O —

TENNIS

Ten spyte van die feit dat menige Eldoraïne-leerlinge hul talent van die skool se onderskeie tennisspanne weerhou het, het

die staatmakers tog gesorg vir buitengewone hoogtepunte.

Met al die enkelspele nou agter die rug, kan daar met genot 'n terugblik gemaak word op wat as 'n baie suksesvolle seisoen beskryf kan word. Elke spanlid het bygedra tot die hooghou van ons skool se naam. Die dubbellige het goed afgeloop in beide die senior- en juniorafdelings. Die grootste individuele glanspunt is natuurlik dat Marius Mazenkamp provinsiaal gespeel het, maar afgesien daarvan het ons senior dogterspan vier uit die vyf wedstryde gewen; die seuns het net twee uit die vyf verloor.

Dit is 'n trotse rekord wat behaal is, maar as ons die beskikbare talent oorweeg, kan daar tog 'n beroep op die talent of weggesteekte talent gedoen word met die oog op volgende jaar, sodat Eldoraïne dan in beide ouderdomsgroepe van 'n vyf uit vyf ingeskrif kan word. Vir die vervoer en organisering van die wedstryde, baie dankie aan die betrokke onderwysers in besonder mnr. Bruwer en mev. Havenga.

Marie-Louise Kotzé 10/3

— O —

JUJSKEI

Hierdie jaar is daar 'n groot oplewing in Jukskei by Hoërskool Eldoraïne ondervind. Ons kon sien dat daar groot belangstelling, veral by die seuns, vir jukskei was, maar as gevolg van die operette kon hulle nie genoeg oefen om vir die ligawedstryde in te skryf nie.

Wat egter teleurstellend was, was om te sien hoe min meisies in jukskei belangstel, veral as mens in ag neem dat dit die enigste sport (behalwe krieket) is, wat in die derde termyn aangebied word.

Die hoogtepunt van hierdie jukskeiseisoen was egter die aankoms van 10 paar splinternuwe skeie. Ons wil graag mnr. Visagie hartlik bedank vir sy toestemming en vir die geld om hierdie skeie te koop.

Ook het ons veral belangstelling by die ouers van die jukskeiers ondervind. Ons wil graag aan hulle dankie sê vir hulle aanmoediging en ondersteuning. Tog wil ek 'n spesiale dankie sê, namens die jukskei-spanne, vir al die Pa's wat so vroeg en so fluks op Saterdagoggende opgestaan en vir vervoer gesorg het.

Ongelukkig kon ons net twee spanne vir die liga-wedstryde inskryf, maar ons hou duim vas dat dit goed sal gaan. Ons hoop dat ons in 1983 somer baie meer spanne sal kan inskryf!

Ilona Eggers
St. 9/4

— O —

ATLETIEK

Die skool het skaars geopen of die atletiekseisoen het in volle swang weggespring. Daar was groot belangstelling onder die atlete en die potensiaal was by elkeen.

Uitdunne is gehou en ten einde is net die bestes vir die interhoër gekies. Almal het met groot oë op die interhoër gewag nadat talle rekords verbeter is tydens die interhuis wat op 16 Januarie gehou is. Geluk aan die 2 Victrix en 2 Victor Ludorums van Eldoraïne.

Die interhoërspan het deelgeneem tydens 'n paar byeenkomste teen ander skole. Ons het o.a. op Genl. J.B.M. Hertzog (Witbank), Hoërskool Erasmus (Bronkhorstspuit), Silverton, Verwoerdburg en op ons eie veld deelgeneem. Daar is puik prestasies gelewer ten spyte van al die beserings. Tydens die interhoër, waar ons skool die gasskool was, het Eldoraïne se atlete hulle beste gelewer. Dankie aan elke atleet, want dit was ook julle wat die skool se gees opgebou het — dis met elke byeenkoms bewys.

Geluk aan almal wat 'n plek op interhoër behaal het. Geluk aan die junior dogters wat 'n trofee huis toe gebring het. Spesiaal geluk o/13 dogters, wat die beker vir die beste span in hul ouderdomsgroep tydens die Rentmeesters-Kampioenskappe verower het. Julle het Eldoraïne se naam hoog gehou. Geluk ook aan dié wat plekke behaal het tydens die Noord-Transvaalse Atletiekkampioenskappe en daar hul provinsiale kleure verwerf het. Geluk aan Leonie Möller en Pieter Kitsen wat onderskeidelik 2e en 20e plekke behaal het tydens die Suid-Afrikaanse landloopbyeenkoms. Dis voorwaar 'n prestasie om op trots te wees.

Dankie vir elkeen se belangstelling, deelname en ondersteuning ten opsigte van die atletiek in 1982. Dankie aan elke onderwyser wat gemoeid was met die atletiek. In die besonder ons dank aan mev. Prinsloo en mnr. De Kock vir hul harde werk wat as hoofde aan die seun- en dogterspanne gestaan het. Elke onderwyser en afrigter se opoffering, geduld, afrigting en loyaliteit teenoor die skool en sy leerlinge word hoog op prys gestel.

Lisette van Biljon

— O —

GIMNASTIEK

Vir die eerste keer sedert Eldoraïne se totstandkoming is daar vanjaar, danksy die ywer en entoesiasme van mnr. De Kock, 'n gimnastiekklub aktief in die lewe geroep. Die belangstelling was nog beperk, maar die uitstekende resultate tydens Noord-Transvaal-kampioenskappe het gewys dat Eldoraïne oor die talent beskik dat, indien toewyding, die geduld en die belangstelling. Sterkte aan die klub en 'n vroegtydige Geluk aan Estelle van Biljon (Noord-Transvaal) en Amanda van Biljon (Noord-Transvaal) wat puik presteer het.

Baie dankie aan mnr. De Kock vir sy toewyding, die geduld en die belangstelling. Sterkte aan die klub en 'n vroegtydige welkom aan almal wat volgende jaar gaan aansluit.

Schalk Kotzé
St. 6/4

Randse Afrikaanse Universiteit

Aucklandpark, Johannesburg

Kom maak kennis met die Randse Afrikaanse Universiteit, 'n universiteit

- met 'n verbeeldingryke moderne kampus-ontwerp
- wat universiteitsonderwys verfrissend vernuwe
- met moderne studierigtings en -metodes
- wat hom toespits op die uitdagings van die grootstad
- met 'n dinamiese jeugdige dosentekorps
- met puik koshuise en sportfasiliteite
- met 'n ryk en opwindende studentelewe

Kom maak kennis met die Universiteit wat ons mense se verbeelding aangegryp het!

Rig u navrae aan:
Die Registrateur (Akademies)
Randse Afrikaanse Universiteit
Posbus 524 Johannesburg 2000
Tel. 726-5000

Brill Broers K 2867

LEIERS

GROEP : ST. 6-KLASLEIERS
 VOOR (v.l.n.r.) : Annelie Cilliers, Suzette v.d. Merwe, Rencia Schulz, mnr. Els, Leana de Jong, Mart-Mari Bothma, Annelie Riekert.
 2e RY : Leoni Möller, Liezl Snyman, Karen Janse van Rensburg, Mariana Lombard, Alita le Roux, Jonita Coetsee, Corlia Smaal, Doné de Wet, Deidré Nel, Marinda Joubert.
 3e RY : Jaco Els, Jacques v.d. Lely, Danie Greyling, Louis Hofmeyr, Leon Lourens, Louis Möller, Johann Brönnner.
 4e RY : Tim Sothmann, Leon Holtzhauzen, Pieter du Plessis, Vincent Farrel, Martin Botha, Martin de Kock, Sean Dippenaar, Pieter Gibson, Koos Jooste.

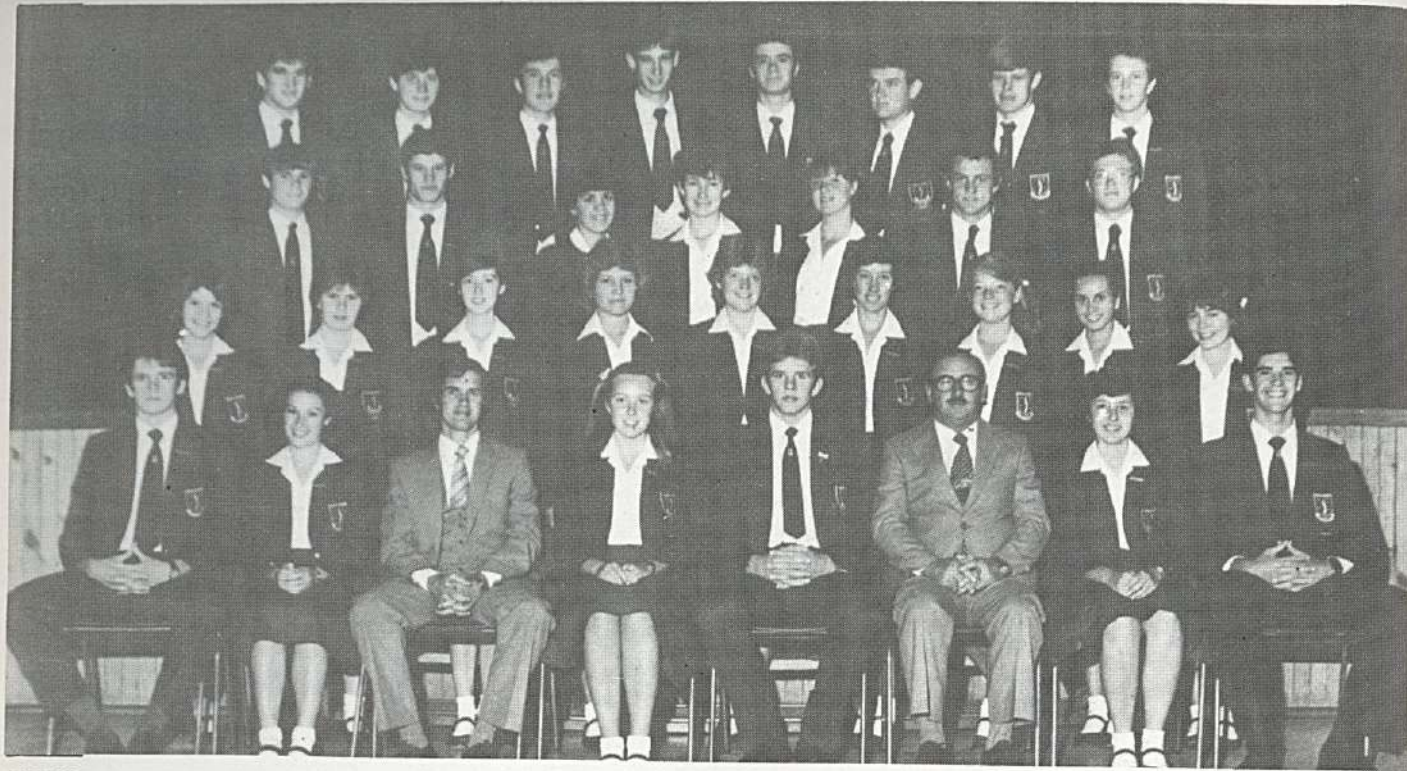
GROEP : ST. 7-KLASLEIERS
 VOOR (v.l.n.r.) : Pierette Grobler, André Nieuwoud, Margeriet Cornelius, mnr. Els, Karin de Jager, Martin Pallin, Erika Vorster.
 2e RY : Lana Geyer, Yolanda Spamer, Antoinette Maree, aneke Strydom, Louis Rempel, Yvette Joubert, Zeldia Bouwer.
 3e RY : Marius du Preez, Jannie Labuschagne, Andrew Mcleod, Antia Pienaar, Kevin du Toit, Marc. Schürman, Bertus van Donkersgoed.

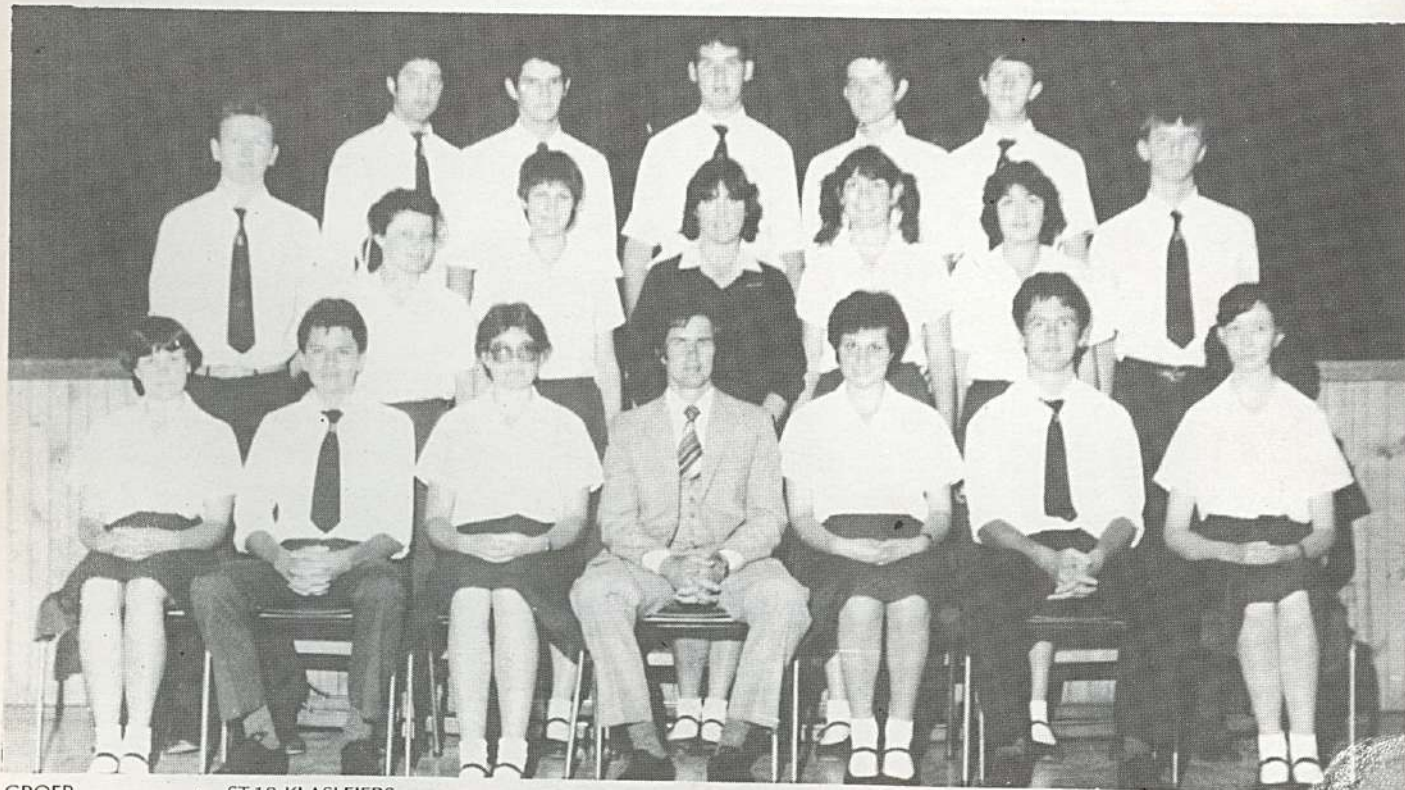
GROEP : ST. 8-KLASLEIERS
 VOOR (v.l.n.r.) : Gerbré Landman, Werner Neitz, Erica Braasch, mnr. Els, Jolize Liebenberg, André Agenbag, Ancri Barnard.
 2e RY : Elize Nel, Melodie Nöthling, Lourensia Bester, Annelie Buskes, Christine Audie, Alta Barnard, Joanne Conroy, Amanda van Biljon.
 3e RY : Marius Els, Adriaan Nel, Bernard Tomlinson, Hannes van Rensburg, Hans van Deventer, Charl du Toit, Leon Howell, Jaco Jacobs.

GROEP : ST. 9-KLASLEIERS
 VOOR (v.l.n.r.) : Elizabeth Strötkamp, Nico Noëth, Anneke Kruger, mnr. J.G.W. Els, Annemarie Lottering, Johan Greyling, Cherine Maartens.
 2e RY : Frans Kruger, Japie Fourie, Marina van Heerden, Marita Maritz, Tanya van der Merwe, Paulina Johnson, Hilda Malan, Herman Wessels, Johan Janneke.
 3e RY : Pieter van der Merwe, Andries du Toit, Johan Koekemoer.

GROEP : PREFEKTE
 VOOR (v.l.n.r.) : Louis Horn, Lissette van Biljon, mnr. J. Els, Louise Kaltwasser, Martin Schürmann, mnr. R.G. Visagie, Ronel le Roux, Schalk Liebenberg.
 2e RY : Claudette Möller, Adele Lampbrecht, Lydia Nel, Zenda Jacobs, Zanda Ferreira, Carina Arnold, Suzette Lichtenstein, Lizette Vorster, Suzette Voight.
 3e RY : Braam Nieuwoudt, Josias de Kock, Anita Goosen, Lynn Swiegelaar, Marie-Louise Kotze, Chris Burger, Etienne van Straaten.
 AGTER : Pieter Grobler, Roy Sutte, Christo van Niekerk, Robert Picard, Nico Grobler, Johan Jacobs, Eddie Nel, Hein van Blerk.

GROEP : ST 10-KLASLEIERS
 VOOR (v.l.n.r.) : Linda Breedt, Sietse van der Woude, Hermien de Bruin, mnr. Els, Amanda Slabbert, Leunis van Rooyen, Beulah van der Westhuizen.
 2e RY : Warren Butt, Isabél Erasmus, Micelle de Lange, Teresa Botha, Alida Booysen, Elmarie Rorich, Henk de Jongh.
 3e RY : Pieter Espagh, Francois Maartens, Charl Coetzee, Marchant Rossouw, Hendrik van Rensburg.

GROEP : SOSIALE RAAD
 VOOR (v.l.n.r.) : Cherine Maartens, Annemarie Lottering mnr. Visagie, Anneke Kruger, mnr. Els, Anneri Cornelius, Letitia v.d. Merwe.
 2e RY : Marina van Heerden, Wilna v.d. Merwe, Tanya v.d. Merwe, Engelettie Joubert, Elisabeth Strotkamp, Mona-Liza Aveling, Chantal Fouché, Marieta Maritz, Lizèl du Plessis, Hilda Malan.
 3e RY : Gerrie v.d. Merwe, Derick Gouws, Pieter Snyman, Frederick McEnery, André Celliers, Johan Janneke, Japie Fourie.
 4e RY : Willem Esterhuizen, Nickie Nel, Christie Lambrecht, Johan Greyling, Nico Noëth, Andries du Toit, André Joubert.

INDEX

H/V. CHRISHOUGAARDT-ENKOEDOESTRAAT
 WIERDAPARK TEL. 64-3892

ONS VOORSIEN GRAAG IN AL U SHRYFBEHOEFTE S HETSY VIR SOKOOL,
 KLEUTERSKOOL, KANTOOR OF TUIS.

ONS BIED OOK AAN:

- GROOT VERSKEIDENHEID GELEENTHEIDSKAARTJIES
- RYSPAPIERSERVETTE — BAIE KLEURSKAKERINGS
- KERSFEESVERSIERSELS EN LIGGIES
- PERFEKTE FOTOSTATE

ALTYD VRIENDELIKE, SPOEDIGE DIENS!!

VOLKSPELE

Na 'n opwindende jaar kan ons met tevredenheid terugkyk op alles wat bereik is. Voor die Aprilvakansie het ons laer 'n saamtrek gehou waarheen ons talle ander skoolleers uitgenooi het. Die groep van Volksrust het die hele naweek by ons oorgebly en saam met ons na "Animal Farm" by die Staatsteater gaan kyk. In die Aprilvakansie het agt niggies en nefies 'n weeklange kursus in Heidelberg, Transvaal, bygewoon. Na 'n week van oefening en baie leer het ons moeg-moeg huis toe gegaan in 'n hewige reën-bui. Sestien neefs en niggies van ons laer het ook aan 'n marathon deelgeneem. Ons moes vir agt-en-twintig uur volkspele doen in 'n "hittige" 1°C in die vroeë oggendure by Kemptonpark. Agt van die oorspronklike sestien het die volle agt-en-twintig uur voltooi. Vir die "Pellissierweek" is daar vyf van ons laer gekeur. Van regoor die hele Republiek, asook van Suidwes, was daar hoërskoolleerlinge. Die "Pellissierweek" het plaasgevind by Emmerentia Geldenhuys kampterein anderkant Warmbad. Ons is een middag na die warmbron in Warmbad self en het dit baie geniet. Jan Cronjé se lesing oor leierseenskappe was maar één van die interessante lesings wat ons bygewoon het. Teen die einde van die week was almal se oë vol tranes toe dit by tot siens sê, kom. Ons Transvalers, wat die gaste was, was natuurlik die hartseerste. Die saamtrekke wat elke Vrydag en Saterdag plaasvind en wat ons so gereeld bywoon, is ook deel van die Volkspeleverrigtinge hierdie jaar.

Janina Schulze
Volkspeleleider.

VERSLAE

(KULTUREEL)

SKAAK

Ons skool se skaakspan het hierdie jaar die toppunt van sy sukses in drie jaar bereik. Onder die troue leiding van mnr. Kokot en mnr. Bruwer het ons hoogtes bereik waarvan ons tot nou toe nog net kon droom. Ons het laas in 1980 'n volwaardige skaakspan by ons skool gehad; trouens, ons het dié jaar amper die liga gewen (net met 'n half punt gemis), alhoewel dit in 'n swakker afdeling was. Ons is in 1981 egter na 'n hoër afdeling bevorder. Ongelukkig het die skaak om een of ander rede in dié jaar net nie op die been gekom nie, met die gevolg dat ons nie eers aan die liga deelgeneem het nie.

Van die begin van hierdie jaar af het alles egter anders geblyk te wees. Ons het alles gehad wat nodig was om 'n goeie skaakspan op die been te bring. Twee entoesiastiese onderwysers aan die hoof, uitgehongerde skaakspelers van ons vorige skaakspan, en laastens maar definitief nie die minste nie, nuwe talent van die laerskole se kant af. Wat die spelers betref: al ons ou staatmakers was daar, en dit was verbydend om twee matrikulante, Kobus Schutte en Sietse van der Woude, in ons midde te gehad het, niesteenstaande hulle strawwe studieprogram. Soos reeds gesê, was daar ook geen gebrek aan junior spelers nie, en twee van hulle — Hugo Gouws en Arista Noome — het selfs onder die eerste ses borde gespeel! Inderdaad 'n goeie prestasie!

Ons het die bal aan die rol gesit met ons swakste uitslag (blykbaar ook teen die swakste span) 'n gelykop wedstryd van 5 elk teen "Central Technical". Van daar af was daar egter geen ontsnapkansen vir 'n enkele van ons opponente nie. Skole soos "Afrikaans Hoër Meisies", "Voortrek-

kerhoogte" en vele ander, moes gedweë die knie voor ons buig: die liga was nou uiteindelik ons s'n!

Ons hier by die skool wil graag 'n uitnodiging aan almal, maar veral aan die st. 8-leerlinge rig om by die klub te kom aansluit. Julle sal oor 'n jaar of twee die leisels moet oorneem. Ons maak staat op julle!

O. Wessels St. 9/5

— O —

SCHOEMANSDAL VELDSKOOI

Die busrit was lank, maar toe ons eindelijk die naambord sien, was ons seuns nog steeds so opgewek soos aan die begin. Die seuns van Frikkie Meyer was werklik aangenaam en ons het lekker saamgewerk. Vir die eerste paar dae het ons in die kamp gebly met die wete dat ons die groot berg agter ons nog gaan baasraak. Die kamp het ons rêrig goed behandel. Die etes was meestal lekker, alhoewel die seuns gekla het dat daar na etes nog plek was in hul groot kostrommels. Op die tweede dag is ons halfpad teen die berg opgeneem, vanwaar ons gelos is om met 'n sekere roete teen die berg af te nêl. Punte is gegee vir dié groep wat eerste voltallig by die kamp aangekom het. Dit was die veelbekende "Bundu basching". Ons het vol skrape en merke darem almal by die kamp aangekom.

Na 'n strawwe nagmars is ons die volgende oggend teen die berg uit. Ons rugsakke was vol en ons het teen die berg uitgeswoeg. Toe ons bo kom, was dit eers skuiling bou en min water drink, want bo op die berg was dit maar skaars. Oom Ben, een van die beste veldskoolonderwysers wat ons nog teëgekom het, het bo-op die berg nog 'n verrassing vir ons gehad... 'n hindernisbaan.

Nadat ons al die sand uit ons ore gewas het en tot siens gewuif het, het ons weer die lang pad huis toe aangepak.

Charl du Toit St. 8/4

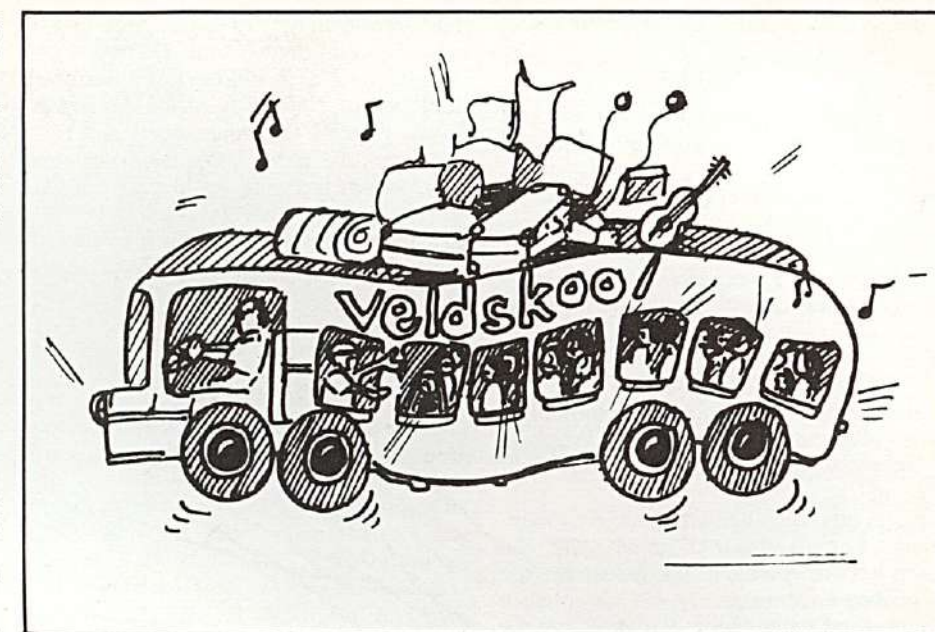
— O —

SKOOLKOOR

Na 'n suksesvolle operette is daar besluit om 'n skoolkoor te stig. Mnr. Visagie is genader en hy het sy toestemming gegee. Die koor is ongeveer 45 lede sterk en oefen elke Woensdagmiddag van 14h00 - 15h00 onder die bekwame leiding van mev. Van Schalkwyk. Onder die lede van die koor is daar van die lede van die Noord-Transvaal Jeugkoor wat in ons skool is. Daar is groot talent in die koor, onder andere Dawn van Niekerk wat die hoofrol in die operette vertolk het. Die koor kan en sal beslis nog hoër hoogtes bereik; die lede is bereid om daarvoor te werk.

Derick Gous St. 9/4

MNR. PIETER W. SNYMAN

VELDSKOOI (MEISIES)

"Veldskool!"

Hierdie eenvoudige woordjie sal met die eerste sêslag 'n uiteenlopende reaksie van kommentaar van die aanhoorders ontlok — soos: "Ja, op dáai veldskool het ons..." of "ughh... moenie daarvan praat nie!" Die enigste gevolgtrekking waartoe 'n mens kan kom, is dat die veldskool só 'n geweldige indruk op almal gemaak het, dat dit tien teen een 'n warm bespreking in enige klas kan ontlok.

Op 11 Maart vanjaar het ons st.8-meisies al singende na Graskop vertrek. Tien dae later keer almal weer terug. Intussen het almal 'n merkbaar metamorfose ondergaan. Die rede? 'n Onvergeetlike veldskool!

Die gees van opgewondenheid met die vertrek kon nie deur die lang rit na Graskop gedemp word nie. Ja-nee! 'n Paar van ons het hulle byna doodgeskrik toe hulle die veldskoolterrein aanskou — dit was 'n wêre primitiewe gesig: sewentien "knoeswarm" hutte, geen warm water in die kleedkamers nie, 'n regte "army"-drielterrein en 'n een-same vlagpaal. Ons is baie gou in ons verskillende groepe ingedeel. Kort voor dit is ons eers aan die veldskoolleiers en gidse voorgestel. Sommer met die eerste aanblik het almal na asem gesnak toe ons oom Chris sien; ander was weer dol oor oom Tjaart met sy goedge vader-Kersfees-gesig. Dié aand nadat ons die ergste spinnekoppe verwilder het, het ons ons "neergevly" op die "sagte" hutvloer vir 'n heerlike nagrus. Vroeg die volgende oggend het ons klokslag kwart-voor-sewe aangetree vir vlagparade. Daarna het terreininspeksie aan die beurt gekom. By hierdie geleentheid moes elke groep 'n eie groepswysie sing. Een groep was so oorspronklik om op "O, die donkie" se wysie net die heeldyd te sing: "O, die veldskool is 'n wonderlike ding!" Teen hierdie tyd het almal se "jannas" al stokstyf gestaan van vuilheid; daar was soggens geen probleem met die aantrekkery nie — jy spring sommer net so in die broek! Die hindernisbaan wat almal moes voltooi, was

heerlik! Die veldskool is langs 'n modderige rivier geleë, wat dan ook die roete van die hindernisbaan was. Die opwindendste gedeelte was toe ons onderdeur 'n sinkplaat in die modder moes duik — jy knyp net jou oë toe: maar ave maria! — bewaar jou siel as jy te vroeg wil asemskip! Die eindprodukt was gillende bruin gedaantes wat nou en dan 'n straaltjie modder uitspoeg!

Vir die res van die tyd het ons net probleme en raaisels uitgewerk. Samewerking was dus 'n broodnodige vereiste. Saans het ons gewoonlik 'n kampvuurkonsert gehou en liedjies gesing — sommige van só 'n aard dat daar 'n paar van die meisies, (Ek? Nog nóg-ó-it!) was wat droefgeestig aan die huil gegaan het.

O, DIE KOS! Die vyfstergehalte kos was baie gewild en daar het nooit iets oorgebly nie. Vergete was jou gedieet die afgelope maande! Wat die onnies betref: Dit was duidelik dat hulle baie maklik by die veldlewe aangepas het. Hulle het altyd vars en skoon gelyk — dit was later van só 'n aard dat al die meisies behoorlik afgunstig op hul "skoon"-heid was.

Die snaakste gebeurtenis het een aand plaasgevind toe ons 'n lantern moes bekruip. Een groep het só ywerig "geleopard crawl" dat hul uiteindelijke bestemming 'n swartgesintjie se houtwoning was. Dit is onnodig om by te voeg dat die onskuldige familie gedink het hul laaste dae op moeder aarde breek aan!

Die dae het soos blits verbygevlug met stap, lesings, eet en dan die hoogsgewaardeerde nagrus. Toe die dag van vertrek weer aanbreek, het ons veelwetend na die nuwe klomp skoon meisies gekyk wat duidelik nie ingenome gelyk het met die veldskoolterrein nie!

Ten spyte van die afskeid was almal gelukkig. Wat ons bygeleer het, sal ons nóg vergeet nie. Dit is van só 'n onskatbare waarde, dat dit iets is wat 'n mens nie op papier kan beskryf nie. Dit was 'n onvergeetlike ervaring, met reg gesê.

Melodie Nöthling
St. 8/5

BAKENKOP VOORTREKKERKOMMANDO

„O die Voortrekkerlewe, dis die lewe vir my...”

So was daar dan ook die uitleef van ons Voortrekkerlewe in ons kommando dié jaar.

Ons het afgeskop met ons openingsfunksie en daarmee het die spanne met die jaar se werksaamhede begin. Ons was hierdie jaar bevoorreg om 5 verkenner in die keurgroep op die Lunsklip (Selfbehoud) kamp te hê, nl. in die Noordwesgroep en Buitengroep.

Die verkenner het hierdie jaar ook gebiedskampe bygewoon nl. Noordelike Veldwerkkamp, Waterwerkkamp, Wesvalia (Natuurbeawaringskamp) en Lunsklip (Selfbehoud).

Ons het ook 'n baie interessante en opwindende Kommandokamp gehad. Op die kamp het ons geweldig baie geleer van die inspyling en strategie van die kommuniste op ons land en ons jeug. Partykeer het die humeure hoog geloop teen die „kommuniste” as hulle so gesagloos opgetree het. Daar is ons ook opgelei in die basiese teenstrategie teen die aanslae van kommuniste. Dit was 'n uiters geslaagde kamp. Die Kommando is trots om 10 hoofleierwagte te kon hê, nadat 'n suksesvolle vraestel afgelê is. Daarvan het 4 die eer gehad om uitgenooi te word om die Presidentverkennerkamp by te woon. Schalk Liebenberg was egter die enigste een wat

die paal gehaal het om die prag prestasie te behaal as Presidentverkenner! Die ander 3 het egter die Kommando se naam weer eens hoog gehou. Hulle was Martin Schürmann, Zanda Ferreira en Braam Nieuwoudt.

Ons wens die nuwe hoofspanleier en -leidster, Johan Greyling en Tanya van der Merwe, wat oorneem by Schalk Liebenberg en Zanda Ferreira wat hul heel uitmuntend van hul taak gekwyd het, allerbeste wense toe. Baie sterkte vir die jaar wat voorlê. Soos opregte Voortrekkers, het elkeen sy deel gebring om van elke funksie 'n sukses te maak.

Ek hoop dat die lekker van Voortrekkerwees uitgedra sal word sodat die Kommando sal groei. Dit is wonderlike opvoeding wat ook in die bewegings geskied. Hier word by die jeug die trots op ons Afrikanerkultuur en wat éie is aan ons volk, gekweek. Dit is jammer om te sê, maar dié trots is besig om af te neem onder die jeug. Met 'n gesonde jeug wat trots is op sy volk, kan ons die pragtige erfenis van ons bewaar vir die nageslag en met ons oog altyd gerig op die Allerhoogste, kan ons die toekoms tegemoetgaan en oorwin.

—O—

AFRIKAANSE DEBAT

Soos in die verlede is daar vanjaar weer redenaarskompetisies gehou. As gevolg van die belangstelling is daar nie slegs gekom-

peteer in 'n junior- en senior-afdeling nie, maar het die kompetisie op standerbasis plaasgevind. Die toesprake en voordrag daarvan was van uitstaande gehalte.

By die st.6- en st.7-afdeling was daar soveel belangstelling dat daar uitdunne gehou moes word. Ons het voorwaar talent! Die wenner van die st.6-afdeling: Gideon Scheepers — eerste, en Leana de Jong — tweede. St.7-afdeling: Zeldia Bauwer — eerste en William Smith — tweede.

Die seniorredenaars — ons staatmakers — het hulle net so goed van hul taak gekwyd. Die st.8-afdeling is gewen deur Lindy Murphy en Hanlie Engelbrecht was tweede. Tanya van der Merwe en André Joubert was onderskeidelik eerste en tweede in st.9. Ronel le Roux en Louise Kaltwasser was gesamentlik eerste in die st.10-afdeling. Laasgenoemde twee redenaars het ook as A-span saam met Marietha Josling en Braam Nieuwoudt (B-span) en Tanya van der Merwe en Lindy Murphy (C-span) aan die Rapportryers Debatskompetisie deelgeneem en hulle goed van hul taak gekwyd. Die C-span het die C-afdeling gewen.

Aan alle wenner: 'n woord van hartlike gelukwensing. Aan alle redenaars: ontwikkel jul talente want onthou — Die woord is magtiger as die swaard.

Redenaarsgroete.
Ronel le Roux
St. 10

GROEP : A.C.S.V.-BESTUUR
VOOR (v.l.n.r.) : Letitia v.d. Merwe (voorsitter), André Joubert (onder-voorsitter), Marieta Maritz (sekretaresse).
2e RY : Mev. H. Herbst, Pieter Snyman (penningmeester).

GROEP : HOOFLIERSWAGTE
VOOR (v.l.n.r.) : Zanda Ferreira, Kmdt. Pieter Smith, Schalk Liebenberg.
ACTER : Janina Schultze, Hein van Blerk, Martin Schürmann, Riaan van Rooyen, Lissette van Biljon.

GROEP: VOORTREKKERSEUNS BAKENKOP

VOOR (v.l.n.r.): Braam Nieuwoudt, Marchant Rossouw, Hendrik Muller, Schalk Liebenberg (Hoofspanleier), Kmdt. Pieter Smith, Hein van Blerk, Martin Schürmann, Riaan van Rooyen.

2e RY: Kestell Serfontein, Henri Viljoen, Steven Biddulph, Francois de Lange, Mark Schürmann, Hendricus de Vos, Andries van Schalkwyk, Gideon Scheepers, Pierre Grobler, Hendrik van den Berg, Mathys van Rooyen.

3e RY: Paul Stegemann, Dries Brits, Fanie Fourie, Albert Geldenhuys, Johannes Klopper, John Celliers, Christie Jacobs, Theo Kastermann, Andre Thomlinson, Pieter Reyneke, Bennie van Biljon.

Drink 'n
Coke en
glimlag.

“Coca-Cola” en “Coke” is die geregistreerde handelsmerk van Die Coca-Cola Maatskappy.

McCann-Erickson 10186-8

KULTUREEL

- GROEP : VOORTREKKERDOGTERS
- VOOR : Marlisa Stander, Madeleen Smit, A. v. Biljon, T. v.d. Merwe, Kmdt P. Smit, Z. Ferreira, L. v. Biljon, E. v. Biljon.
- 2e RY : L. Horn, R. Roberts, Y. Bekker, M. v. Heerden, W. v.d. Merwe, A. Vlok, K. Symington, M. Pieterse, Sarita Maritz, L. Hube, M. Goosen, C. Henning, Yvette Büermann.
- 3e RY : Sandra Kastermans, E. Joubert, Karen Kriel, L. Vogler, J. Schulze, C. du Preez, L. du Plessis, I. v. Rooyen, C. v. Rooyen, Z. Schulze, Léanne van Rensburg.
- 4e RY : S. Bezuidenhout, J. Liebenberg, E. Braach, A. Jacobs, M. Aveling, I. v.d. Merwe, A. Kruger, M. Cornelius, N. Kaltwasser, A.v.d. Merwe, A. Barnard, Heila Pretorius.
- 5e RY : M. Vari, A. v. Rensburg, K. Steyn, I. de Jonghe, J. Lourens, J. Lubbinge, M. Oosthuizen, Margret Engelbrecht, C. Fouché, I. Bestter, Carla Meyer, S. v. Staden, A. Celliers.

- GROEP : 10/3 EN 10/5 BY "CROWN GOUDMYN MUSEUM"
- VOOR (v.l.n.r.) : Hendrik Jansen van Rensburg, Henk de Jongh, Roy Sutte, Dirk van der Bank.
- MIDDEL : Mev. I. Jansön, Alida Booysen, Heleen Krynauw, Lizette van Biljon, Louise Kaltwasser, Ronel le Roux, Zanda Ferreira, Yolanda Cough, Beulah van der Westhuizen, Lydia Nel, Michalle Mardon.
- AGTER : Christo van Niekerk, Andries van der Walt, Hardus Pretorius, Riaan van Rooyen, Pieter Grobler, Martin Schürmann, Robert Picard, Schalk Liebenberg, Steven Hulme, Michael Jansen, Andrew Andrews, Die Gids.

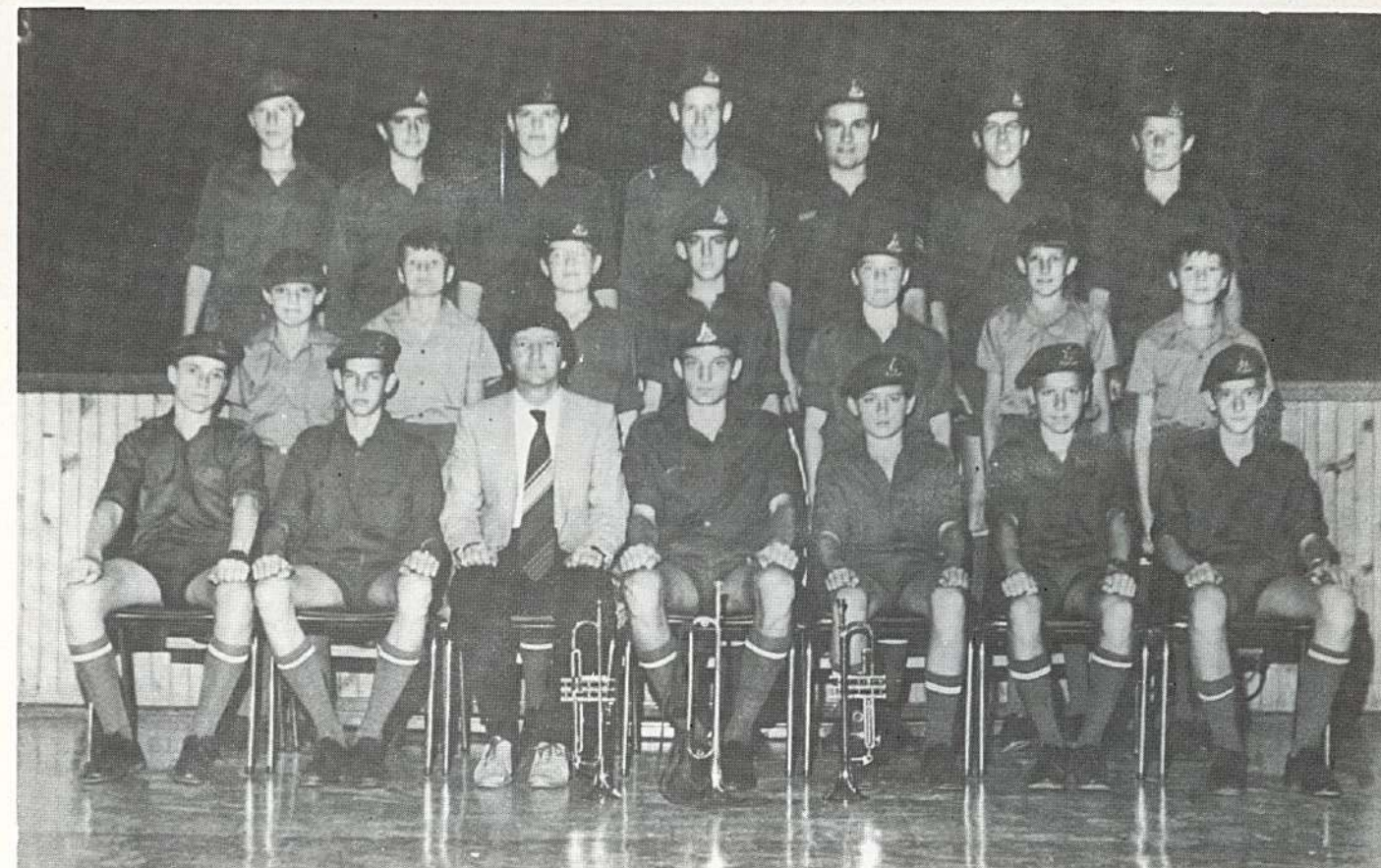
- GROEP : 10/3 EN 10/5 BY DIE "CROWN GOUDMYN MUSEUM"
- VOOR (v.l.n.r.) : Adri Viktor, Marissa Staander, André Tomlinson, Janine van Vuuren, André Louw, Pieter van Dyk.
- MIDDEL : Anita Goosen, Amanda Hanekom, Judy Meyer, Marie-Louise Kotzé, Theresa Botha, Lucille Marais, Verina Kilian, Marinda Kilian, Linda Breedt, Elizabeth Orban, Gisela Hermen, Die gids.
- AGTER : Mnr. G. Coetzer, Hein van Blerk, Rentia Smith, Sietse van der Woude, Johan Conradie, Fanie de Bruin, Etienne Dreyer, Robert Arndt, Hanlie Szombati, Claudette Möller, Andries Pretorius.

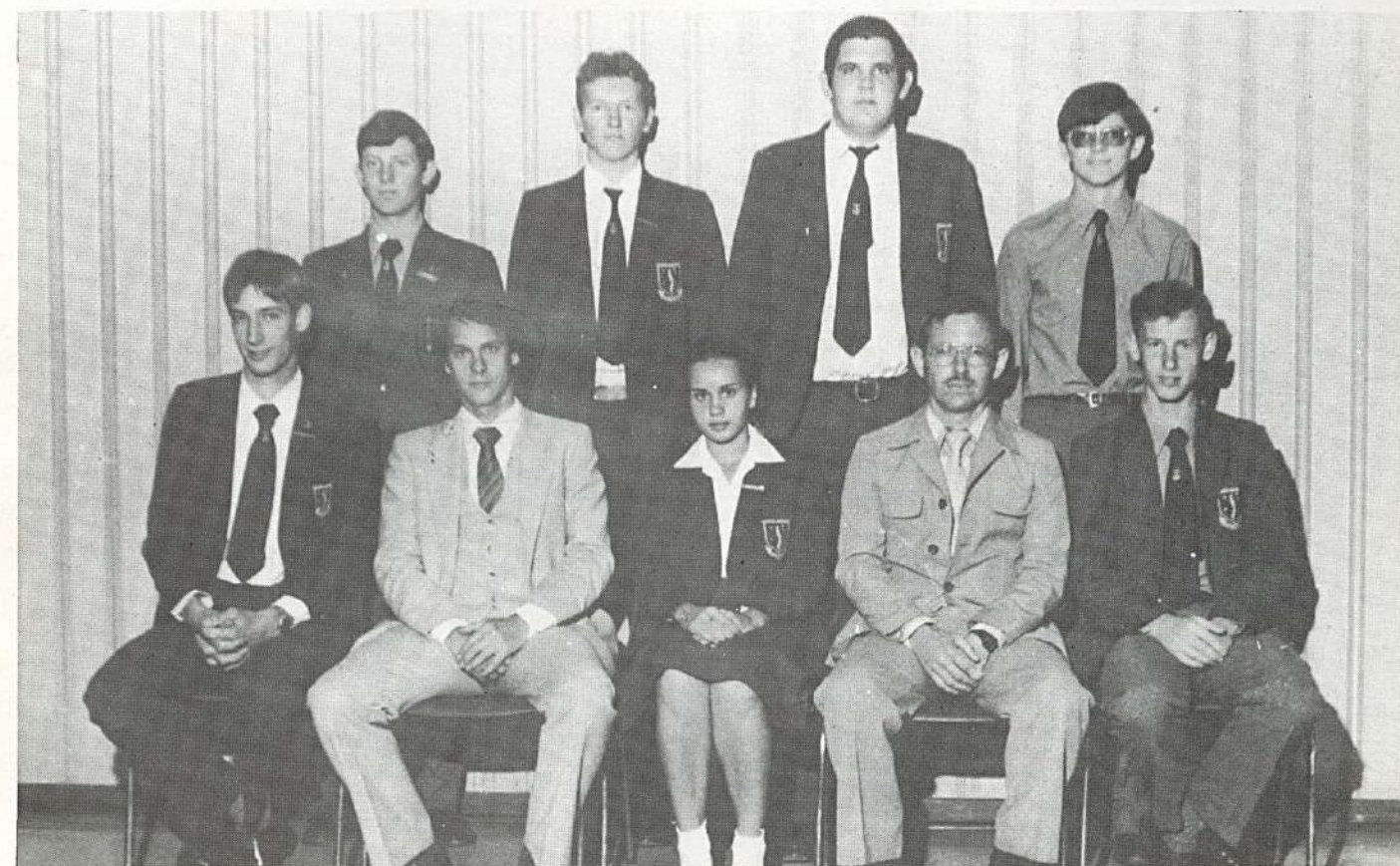
GROEP : A.C.S.V.-LEDE
 VOOR (v.l.n.r.) : Marike Buitendijk, Marianne Wessels, Ilona Eggers, mev. H. Herbst, Letitia v.d. Merwe (voorsitster), Sandra Oosthuizen, Theresa Koen.
 2e RY : Gerda du Plessis, Anet Prinsloo, Tanja Pretorius, Theresa Nel, Lizel du Plessis, Ina Olivier, Yvette Joubert, Zeld Bouwer.
 3e RY : Marieta Maritz, Ena de Kock, Karien van Tonder, Sunette Gerber, Deidré Livanos, Daleen Prinsloo, Adri Wilsenach.
 4e RY : Ronnie du Plessis, Pieter van Tonder, André Joubert, Ockert Wessels, Pieter Snyman, P.J. Maritz.

GROEP : VOLKSPELE
 VOOR (v.l.n.r.) : L. Mouton
 2e RY : D. Livanos, J. Schulze, Neef P. van Biljon, mev. M. Oosthuizen, Niggie J. van Biljon, D. Gous, L. van Rensburg.
 3e RY : Z. Schulze, P.J. Maritz, Y. Becker, B. van Biljon, D. Strydom, S. Schulze, L. Livanos.
 AGTER : S. Bissett, E. Sieberhagen, S. Liebenberg, N. Kaltwasser, A. Boekkooi, O. Wessels, S. Maritz, A. Niewoudt.

GROEP : KADETORKES
 VOOR (v.l.n.r.) : C. Griffiths, P. Combrinck, Lt. A. Moller, A. Agenbag (tamboermajoer), M. du Preez, L. van Donkersgoed, W. v.d. Merwe.
 2e RY : C. Rousseau, W. Lubbinge, J. Brönnner, G. Potgieter, D. Burger, B. Lampbrecht, K. Serfontein.
 3e RY : M. Schürman, J. Meyer, T. Brönnner, A. Joubert, H. Snow, A. Bretenbach, G. v.d. Merwe.

GROEP : BESTUURSKOMPETISIE
 VOOR (v.l.n.r.) : Robert J. Picard, mnr. André Laas, Lizette Vorster, mnr. A. van den Berg, André Joubert.
 2e RY : Derick Gouws, Warren Butt, Andries van der Walt, Pieter Snyman.

GROEP : BELEGGINGSPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : Braam Niewoudt, Yolanda Gough (sekretaresse), Robert Picard (voorsitter), Etienne van Straaten, Marchand Roussouw.
 2e RY : Warren Butt, Ian Poalses, Andries van der Walt.

GROEP : EERSTE HULP (EERSTE SENIOR SERTIFIKAATEKSAMEN GESLAAG)
 VOOR (v.l.n.r.) : Janien van Vuuren, Ilse Meyer, mev. Ina Brummer, Sura Maritz, Helene Leibbrandt.
 AGTER : Adri Viktor, Gisela Hermesen, Linda Breedt.

GROEP : KOMPETISIE PELOTON
 VOOR (v.l.n.r.) : Heindrich Straus, Erik de Jongh, Werner Vermeulen (mede-instrukteur), Lt. A. van den Berg (aanvoerder), Charl du Toit (instrukteur), Pieter van Tonder, Braam du Plessis.
 2e RY : Charl Venter, Christiaan Orban, D.C. Bezuidenhout, Stephen Biddulph, Ronnie du Plessis, Koos Jooste, Martin Fouché, P.J. Maritz.
 3e RY : Pieter du Plessis, Willem de Wet, Martin Botha, Buks Cilliers, Vincent Farrell, Frank Steinbrink.
 AGTER : Fanie Fourie, Martin Palin, Bertus Bezuidenhout, Dirkie Serfontein, Gideon Swarts, Riaan Cilliers, Wessel Roets.

GROEP : KUNSWEDSTRYDDEELNEMERS
 VOOR (v.l.n.r.) : M. Pretorius, A. Maritz, A. Joubert, mev. A. Hartman, H. Snow, M. Josling, A. Cilliers.
 2e RY : E. Smith, A. Prinsloo, A. Meyer, M.L. Aveling, K. van Tonder, M. van Heerden, D. van Niekerk, Z. Bouwer.
 3e RY : L. van der Merwe, P. Rossouw, M. Wessels.

GROEP : VOLKSPELE
 VOOR (v.l.n.r.) : Z. Schulze, L. Mouton, L. Livanos.
 2e RY : D. Livanos, R. Pickard, mev. M. Oosthuizen, Neef P. van Biljon, Niggie J. van Biljon, D. Gous (leier), L. van Rensburg.
 3e RY : Y. Becker, P.J. Maritz, J. Schulze (leidster), A. Wilsenach, B. van Biljon, B. Farman, S. Maritz, S. Schulze, D. Strydom.
 AGTER : S. Bissett, E. Sieberhagen, S. Liebenberg, N. Kaltwasser, O. Wessels, A. Boekkooi, A. Niewoudt.

GROEP : PELLISSIER-WEEK
 VOOR (v.l.n.r.) : Elmarie Sieberhagen, Derick Gous (leier), Janina Schulze (leidster), Schalk Liebenberg, Sura Maritz.
 2e RY : Neef Pieter van Biljon (laerleier), Niggie Johanna van Biljon.

GROEP : VOLKSPELE MARATHON — KEMPTONPARK
 VOOR (v.l.n.r.) : Zurika Schulze (25 uur), Linda Livanos (20½ uur).
 2e RY : Elmarie Sieberhagen (28 uur), Derick Gous (28 uur), Janina Schulze (28 uur), Sean Bissett (28 uur), Sura Maritz (14½ uur).
 3e RY : Deidre Livanos (28 uur), Neef Pieter van Biljon — Leana van Rensburg (6½ uur), Ockert Wessels (28 uur), Niggie Johanna van Biljon — Bennie van Biljon (8½ uur), Daleen Strydom (28 uur).
 AFWESIG : Ferdie Lottering (28 uur), Stemmlar Schulze (6½ uur).

GROEP : AFRIKAANSE DEBATSBESTUUR
 VOOR (v.l.n.r.) : Mev. P. Brink, Ronel le Roux (sekretaresse), mej. S. Engelbrecht.
 2e RY : Hardus Pretorius (voorsitter).

ALDRA 'N AAP 'N GOERING . . .

Die adel en die howelinge word altyd geassosieer met weelde, hartstog, reinheid en alles goeds wat daarmee gepaard gaan. Maar tog was die uiterlike opgesmuktheid 'n verblindende spieël. Die howelinge was oor die algemeen presies die teenoorgestelde as wat daar volgens portrette van hul geglo is. Hoe dan so? Wag, laat ek julle vertel . . .

Lodewyk XIV was die spil waarom alles gedraai het. Dus is elkeen van sy handeling, van opstaantyd tot slapenstyd, met soveel seremonie gevul dat dit 'n vreemde skouspel geword het. Vir die edelmanne was dit 'n eer om iets vir die koning te doen.

Soggens het een edelman sy hemp aangegee, 'n tweede sy regterkous en 'n derde sy linker kous; nog 'n edelman het sy skoene gebring en 'n ander het dit vir die koning aangetrek. Dit is alles met die grootste vertoon van plegtigheid gedoen.

Elke edelman of -vrou wat die eer ontvang om by die hof toegelaat te word, moes bereid wees om reuse somme geld aan klere te bestee. Geweldige nabyer het onder die howelinge geheers; elkeen wou die ander in elegansie oortref.

Die higiëniese toestande, daarenteen, het baie te wense oorgelaat. Die howelinge het hul nooit met water en seep gewas nie, omdat hulle geglo het dat dit nie goed vir

die vel is nie. Al wat hulle gedoen het, was om hulle gesigte met geparfumeerde watterpluisies af te vee. Die vel self is met poeier en grimering bedek.

Pruike is algemeen gedra, maar omdat hulle nooit gewas is nie, was baie van die pruuke vol luise. Om onopsigtelik te kan krap, het die meeste howelinge elegante ivoorstafies by hulle gedra. Aangesien niemand ooit gebad het nie, was die howelinge 'n onwelriekende klomp; om dit te verhelp, is ryklik van parfüm gebruik gemaak.

Carla Meyer

St 8/5.

Aanvullend: Kulturele verslae

SABRA

'n Onvergeetlike Kongres bygewoon deur Berni Meyer, Karin Taljaard, Engelettie Joubert en Lynette Jacobs.

Ons het elke oomblik van die Kongres geniet en dit is ons mening dat SABRA 'n onmisbare Kongres vir elke jongmens is — veral vir senior leerlinge! Ons wil SABRA nie nét aanbeveel nie, maar ten sterkste propageer.

Só baie jongmense verkeer onder die verkeerde indruk betreffende SABRA. Almal dink dit is net toesprake, toesprake en toe-

sprake . . . Maar, mense, julle maak 'n "vet" fout. SABRA is fantasies, opbouend en leersaam. Daar word jy as individu die geleentheid gebied om ook jou mening te lug en standpunt in te neem. Ons is deur professionele volwassenes gelei tot ordening van verwarde idees en die formulering van menings. Dus, jy het nou nie net geleer wat in jou land gaande is nie, maar ook wat in 'n positief denkende jong Suid-Afrikaanse burger se kop behoort aan te gaan. (Politiek was geensins ter sprake of van enige belang nie.)

Die toesprake wat gelewer is, was kort en kragtig en elke spreker was 'n kenner op sy

gebied. Die toesprake het vele nagelaat waaroor herkou en gestry kon word.

Die atmosfeer was deurentyd ontspanne en spontaan by sowel die leerlinge as die groepleiers. Ons is deur die voorsitter ('n teologiese student) versoek om die groepleiers op hulle name te noem, en dit het baie bygedra om die atmosfeer spontaan te hou. Die groepleiers was hoofsaaklik twee-dejaarse studente van Pretoria.

As ons geweet het SABRA is sulke "pret", sou ons nie een van die vorige SABRA-kongresse misgeloop het nie. Maar, spyt kom te laat . . .

Berni Meyer

One Stop Hardware (Voorheen Diskonto)

Vinstraweg 12

VALHALLA

TEL. 64-3502 / 64-4843

Alle verwe min groot korting

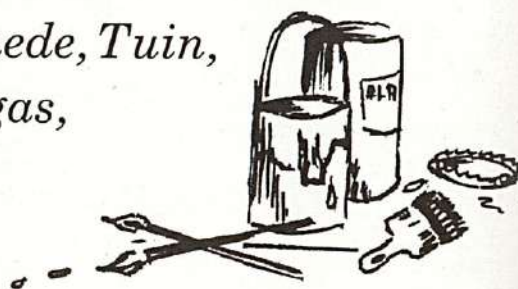
Meng van verwe

Boumateriaal, Loodgieterbenodigdhede, Tuin,

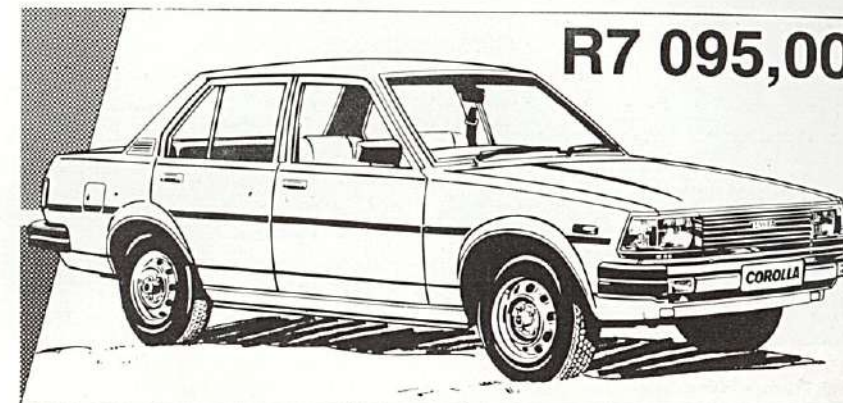
Gifstowwe, Hout, Staal, Hervul van gas,

Paraffien, Mini-vragte sand klip

and stene.

5-SPOED- SPRANKEL TEEN DIE BESTE PRYS.

R7 095,00

NUWE TOYOTA COROLLA 1,3 LS

Met daardie vyfde rat skakel u eensklaps oor in 'n wêreld van sprankelnuwe rygenot. Voel die genief, bewonder die styl en verstom u aan die ongelooflike brandstofbesparing! Koopprijs is laag en loopkoste ook. Ingeboude gehalte gee die deurslag in elke Toyota. Vat vyf met die nuwe Corolla 1,3 LS.

Glanspunte sluit in:
Vyfspoed-handratwisseling; Swigstuurkolom;
Rukstopgordels; Noodflitsers; Brandstofklikliggie;
Sigaretaansteker; Verwarming/ontwasmer met
vierspoedwaaijer; Tandstang-en-kleinratstuur;
Verbeterde vering met MacPherson-stutte voor en
vyfshakel met kronkelvere agter; Groot
brandstoftank van 59 liter; Kinderveilige slotte;
Analooghorlosie.
Metaalverf en materiaalstipplekke teen ekstra koste.

TOYOTA SA
TOP
VERKOOPER
1980 & 1981

KOM KYK EN TOETSBESTUUR DIT BY:

VERWOERDBURG TOYOTA

H/V. LANGEBRINK- EN BOTHALAAN
VERWOERDBURG

TEL. 62-2071

Alles loop reg, altyd reg

TOYOTA

4463-LS-FCB

Registerklasse Sts. 6 en 7

GROEP : ST. 6/8
 VOOR (v.l.n.r.) : Linda Livanos, Timm Sothmann, Suzette v.d. Merwe, mev. T. Stapelberg, Mariana Lombard, Pieter Kidson, Christa Noomé.
 2e RY : Sandra Kostermans, Aletta Bester, Violet Windell, Sarie de Villiers, Yolanda Scheepers, Alané Bosch, Annelie van Nieuwenhuizen, Nicol Marais, Enelda Kruger.
 3e RY : Ben Breedt, Ian van den Berg, Johann Joubert, Brian Groenewald, Jacques Barnard, Gert Peach, Werner van der Merwe, Chris Barnard.
 4e RY : Emile Holtshauzen, Johan Jansen van Rensburg, Debbie le Roux, Suné Heine, Idelle Steenkamp, Elsie Liebenberg, Santie Lange-dyk, Jannie Britz, Roelof Bruwer.

GROEP : 6/7
 VOOR (v.l.n.r.) : Tina van der Laan, Johan Brönnner, Alitha Roux, mev. S. Els, Deirdré Nel, Marthinus de Kock, Isabel Ellis.
 2e RY : Louise Ungerer, Petro Pretorius, Liesl de Kock, ena Lewis, Annie-Maloney J. van Vuuren, Sonja Erasmus, Veona Chipps, Ilse Voges.
 3e RY : Charlton Rossouw, Heinrich Coetzee, Anton van Straaten, Johan van Nieuwenhuyzen, Karel Loots, Ernest Dyason, Werner Lubbinge.
 AGTER : Michelle Rossouw, Ursula Reinecke, Lizelle Roos, Nada Bekker, Azelda du Toit.

GROEP : ST. 6/5
 VOOR (v.l.n.r.) : Susan Hanekom, Danie Greyling, Annelie Riekert, mev. A. van Wyk, Karin J. van Vuuren, Koos Jooste, Nannette Neethling.
 2e RY : Wilhelmina Snyman, Michelle Jordaan, Judrene Louw, Leatitia Rust, Petro Stander, Rochelle Grobler, Hantie du Preez, Monica J. van Vuuren, Marijke du Plooy.
 3e RY : Michael Dippenaar, Pieter Neethling, Frikkie Harris, Zeldia Setzkorn, Wilna Steyn, Cornelius Smith, Billy Adlem, Uneill Gerber.
 4e RY : Eghardt Voigt, Basil Stewart, Dawid de Meyer, Danie J. van Rensburg, Danie Slabbert, Ruan Breytenbach, Hendrik van der Poll, Edwin Conroy.

GROEP : ST. 6.1
 VOOR (v.l.n.r.) : G. Harris, P. du Plessis, R. Schultz, mnr. P.J. Bruwer, M. Botha, A. de Klerk, E. Badenhorst.
 2e RY : S. Gründling, Z. Dippenaar, Y. Büermann, C. Wenning, C. Meyer, R. Reeve, J. Pretorius, Y. Coetzee, M. Retief, L. Horn.
 3e RY : H. Gous, M. van Rooyen, D. Gentle, R. Ehlers, A. de Klerk, L. Kotze, G. Viviers.
 4e RY : D. de Lange, J. Murray, I. Rossouw, J. v.d. Watt, D. Nel, B. Cilliers, D. Terblans, H. v.d. Berg.
 5e RY : A. Immelman, F. Koch.

GROEP : ST. 6/3
 VOOR (v.l.n.r.) : J. Engelbrecht, R. Oosthuizen, L. Moller, D. de Wet, L. Holtzhauzen, M. Bothma, I. Redelinghuys.
 2e RY : B. van Biljon, M. Slabber, A. McDondald, M. Cilliers, Y. Mason, mev. Prinsloo, V. Bekker, R. Coetzee, R. Bester, E. van Biljon, W. Prinsloo.
 3e RY : W. v.d. Merwe, M. Janke, A. du Preez, C. Kotze, D. Liebenberg, L. Gersbach, R. van Wyk, A. Slabbert, A. Alberts, V. Engelbrecht.
 4e RY : P. Pienaar, E. Viviers, L. Smith, A. van Schalkwyk, H. de Vos, A. Hanekom, H. Mulder, A. Steyn, G. Steyn.

GROEP : ST. 6/6
 VOOR (v.l.n.r.) : Elmarie Smith, Jaco Els, Annelie Cilliers, mej. H. Visser, Jonita Coetsee, Jacques v.d. Lely, Sonja le Roux.
 2e RY : Zurika Schultze, Anneke van Noordwyk, Liesel Herselman, Elsa Sonnekus, Bernice Watson, Daleen Geyser, Leanna J. van Rensburg, Heidi Oberholzer, Irma Maré, Jeanine Scheepers.
 3e RY : Louis Strauss, Tobie de Beer, Chris Griffiths, Felicia Orr, Marlise Marais, Mirella de Kock, Marius Scriven, Beukes Bornman, Bernardus Smit.
 4e RY : Stephen Biddulph, Jean Meyer, Louis v.d. Merwe, Soné McEnery, Esmari Nieman, Karen Jonker, Isabella Mouton, André v.d. Walt, Willie de Wet.

GROEP : ST. 6.2
 VOOR (v.l.n.r.) : Cecile Schutte, Leon Lourens, Liesl Snyman, mev. M. van Rooy, Corlia Smaal, Louis Hofmeyer, Heleen Bosman.
 2e RY : Myrna Minnie, Ada Plug, Claudette Fattori, Yvette Viviers, Monique Nijkamp, Elna Smith, Ronel van Zyl, Tilana Visagie, Lorette Tonkin.
 3e RY : Paul Stegeman, Kestell Serfontein, Mathilda Basson, Sterna de Beer, Esmé Wilsenach, Pieter Venter, Matthys Potgieter.
 4e RY : Alberto Nothnagel, Pierre Grobler, Gideon Scheepers, Francois de Lange, Paul Goosen Matthysen Hartmann, Deon van Staden, Johan Fischer, Riaan Herman.

GROEP : ST. 6/4
 VOOR (v.l.n.r.) : Schalk Kotze
 2e RY : Marinda Kloppe, Vincent Farrell, Leoni Moller, mej. S. Louwrens, Isabel Terblanche, Sean Dippenaar, Marinda Joubert.
 3e RY : Marietjie Steyn, Yvette Coetzee, Driekie Botha, Tanya Maartens, Chantal Bester, Carina van Rooyen, Jacqueline Hamilton, Marne Kapp.
 4e RY : Johan Pretorius, Rassie van der Merwe, Heinrich Jordt, Margaret Engelbrecht, Connie Kunz, Marius Putter, Leo Prinsloo, Albert Murphy.
 5e RY : André le Roux, Michael Mills, Andre de Bruin, Philip Burger, Frank Steinbrink, Elardus van der Walt, Dirk Bothma, Share Walsh, Christiaan Schellingerhout.

GROEP : ST. 6/9
 VOOR (v.l.n.r.) : A. Cilliers, R. du Plessis, S. Cilliers, mnr. W.E. Kokot.

GROEP : ST. 7/1
 VOOR (v.l.n.r.) : Liesl Hubeé, André Nieuwoudt, Karen de Jager, mej. Cronje, Louise Rompel, Jannie Labuschagne, Anneke Maritz.
 2e RY : Alfred Paetzold, Karien Ebersohn, Wanda Messerschmidt, Anette Meyer, Liza Ferreira, Gloudi Jacobs, Nicole da Costa, Irma Vorster, Marisa van der Merwe, Frank Montgomery
 3e RY : Maarten Fouché, Desmond Hewitt, Gerrit Velthuisen, Nicolene Kaltwasser, Linda Greyling, Marianne Agenbag, Schalk v.d. Merwe, Johannes Ehlers, D. C. Bezuidenhout
 4e RY : Willie Kruger, Tian Bronner, Fanie Fourie, Heino Noëth, Anton Buermann, Johan Celliers, Johannes Kloppe, Pieter Reyneke, Albert Geldenhuys.

GROEP : ST. 7/8
 VOOR (v.l.n.r.) : Esmé Stead, Santie Swart, Ettienne Rudolph, mev. J.H. Botha, Theo Versteegh, Gerda Yzel, Hilda Spies.
 2e RY : Amelia Storm, Brenda van der Merwe, Erika Hacker, Suzette Groenewald, Dalene Prinsloo, Anelene Swarts, Isobel van der Merwe.

GROEP : ST. 7/5
 VOOR (v.l.n.r.) : Kobie Moolman, Richard Rossouw, Lisa Picard (kapteine), mev. A. Stols, Amanda v.d. Merwe, Marc Schürmann (klaskaptein), Glenda Ferreira.
 2e RY : Dennis van Aswegen, Marius Wehmeyer, Hennie Bothma, Kobus Kriel, Sonja Vermeulen, Carel Oberholzer, Mias Mulder, Gert van Zyl, Werner Collinet.
 3e RY : Ernst Ferreira, Dries Britz, Dawie Swanepoel, Herman Erasmus, Nicky Snyman, Pierre Levendal, Isak v.d. Merwe, Coenraad Walters.
 4e RY : William Smith, Jan Roux, Louis v.d. Walt, Arno Sauermann, Braam du Plessis, Rudi Pohl, Gavin Stassen.

GROEP : ST. 7/7
 HEEL VOOR : P. Beeslaar.
 VOOR (v.l.n.r.) : S. Venter, M. Palin, P. Grobler, mev. E. Havenga, L. Geyer, A. Pienaar, M. Botha.
 2e RY : S. Jansen van Rensburg, J. Robey, S. Pauley, H. de Beer, L. Swart, S. Deetlefs, A. Myburgh, A. Pretorius, E. Michau, Z. Chipps.
 3e RY : S. Schulze, C. Repsold, A. Nel, S. Brits, S. van Staden, H. van Staden, N. Sauermann.
 4e RY : H. du Preez, P. van Wyk, M. Vermaak, J. van Rheede van Oudtshoorn, W. Sauer, K. Venter, L. Smit, J. Ungur.

GROEP : ST. 7/6
 VOOR (v.l.n.r.) : S. Maritz, K. du Toit (onder klasleier), Z. Bouwer (klasleidster), mev. H. Herbst, A. Marais (onder klasleidster), A. McLeod (klasleier), D. Bruwer.
 2e RY : J. de Wet, L. Stollz, L. Duwenhage, W. Kloppe, A. Prinsloo, M. Smit, J. Jacobs, P. Runners, R. Bosman.
 3e RY : T. Pretorius, E. Joubert, M. van Heerden, E. de Kock, A. Boekkooi, E. Nöthling, J. de Villiers, K. van Tonder, M. Vari.
 4e RY : C. Guy, J. Odendaal, M. Murray, A. van der Merwe, P. Rossouw, M. Wessels, R. Roets, A. Jovner, A. Breytenbach.

GROEP : ST. 7/3
 VOOR (v.l.n.r.) : C. van Heerden, C. du Preez, Y. Spamer, mev. E. Hoffmann, A. Strydom, A. Kloppe, C. Viviers.
 2e RY : C. Venter, R. Pretorius, E. Basson, C. Botha, Y. Becker, M. du Plessis, W. Fourie.
 3e RY : M. Goosen, A. Kroch, E. Spaumer, A. Jacobs, K. Symington, M. Spamer, A. van Tonder, E. Smit.
 4e RY : D. Pretorius, A. Roos, S. Hollenbach, E. Serfontein, M. Cloete, A. van der Sandt, A. Snyman, C. Benade, S. Sevenster.

GROEP : ST. 7/2
 VOOR (v.l.n.r.) : Shawn Gentle, Liezel Niemann, Marquerite Cornelius, mev. Cilliers, Erika Vorster, Mariana Pieterse, Lindi Szombati.
 2e RY : Elmarie Kruger, Riëtte Murray, Mary-Ann Retief, Monica de Beer, Serina Rossouw, Juliana Koen, Charlene Hewitt.
 3e RY : Jackie Muller, Diana du Plessis, Adelle J. van Rensburg, Antoinette Geremia, Tania van Heerden, Erica van Huysteen, Lorraine Booyens, Teresa Struwig.
 4e RY : Sanett van Niekerk, Enna Hoevers, June Kruger, Isabel Appel, Janet Steyn, Elna Erasmus, Alta van Zyl, Annalize Koltzow, Stephanie Fourie.

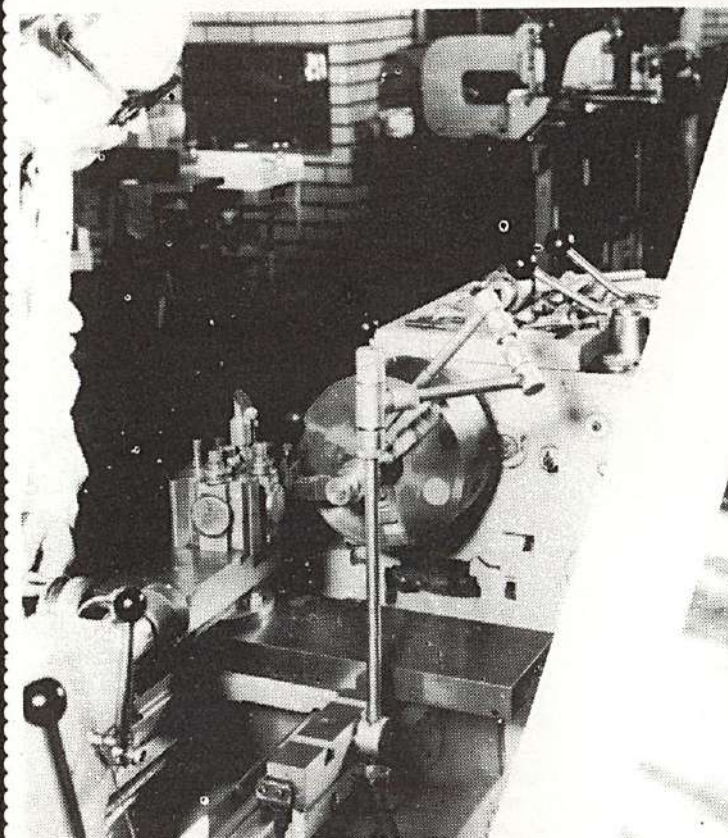

GROEP : ST. 7/4
 VOOR (v.l.n.r.) : M. Buitendijk, E. van Niekerk, L. van Donkersgoed, mev. M. le Roux, M. du Preez, Y. Joubert, B. Farnham.
 2e RY : D. du Plessis, P. Maritz, D. Burger, M. Venter, D. Woods, G. Potgieter, G. McDonald, W. Espag.
 3e RY : J. Delpont, C. Venter, J. Opperman, C. le Roux, B. du Plessis, A. de Villiers, E. Sauer, S. Albertse.
 AGTER : A. Odendaal, J. v.d. Walt, C. Mathee, S. Barnard, C. Watson, C. Barenhorst, J. van Heerden, M. v.d. Berg, T. Kasternans.

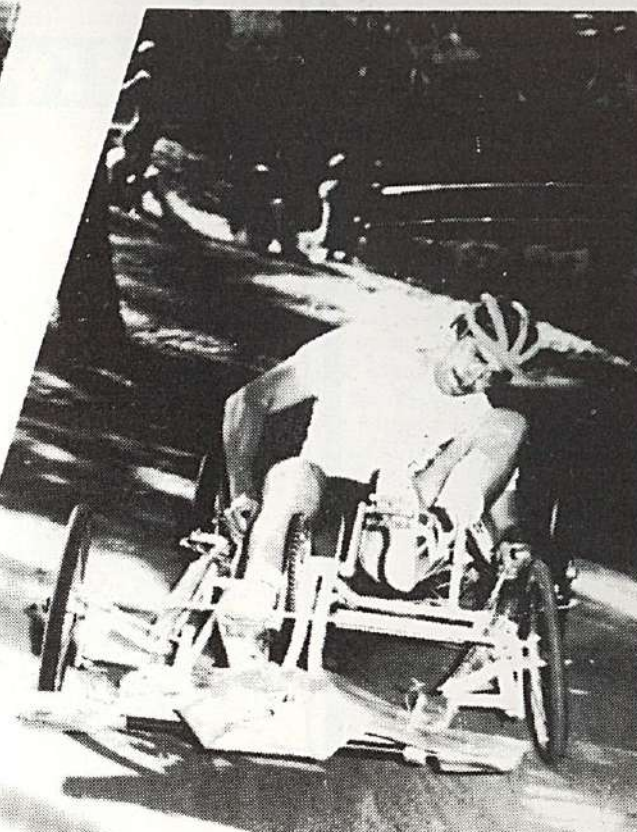
ONDERSTEUN ONS ADVERTEERDERS

PUKKE

Prestasies en Plesier

B.Sc. met tegniese vakke.

Trapkarjaag — een van 'n dertigtal sportsoorte.

ONS BIED OPLEIDING IN:

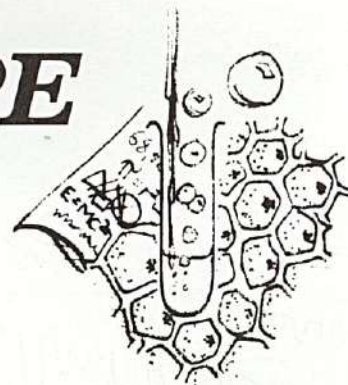
- Ingenieurschemie; Elektriese- en Elektroniese Ingenieurswese; Meganiese en Metallurgiese Ingenieurswese
- Farmasie
- Ouditeurswese (reken- en bestuurswese)
- Onderwys: Die Puk is die enigste universiteit wat 'n B.Sc.- graad met tegniese vakke aanbied, spesiaal vir manne wat in 'n tegniese rigting — ook onderwys — belangstel.
- Hoofrigtings: boukunde; elektrotegniek; werktuigkunde.
- 'n Groot verskeidenheid ander graad- en diplomakursusse
- Navrae: Die Direkteur

Studenteburo
 PU vir CHO
 Potchefstroom
 2520

Potchefstroomse Universiteit vir Christelike Hoër Onderwys

WETENSKAPPE

ERA VAN VERANDERING

Op 20 Julie 1969 het Neil Armstrong op die maan gestaan terwyl 'n ruimtetuig wat hulle later teruggeneem het na die aarde, om die maan gewentel het. Die tuig se naam was die „Columbia“. Dertien jaar later het 'n tuig met dieselfde naam ook geskiedenis gemaak. Die pendeltuig „Columbia“ het op 12 April 1981 'n nuwe era ingelei met sy eerste suksesvolle toetsvlug. „Columbia“ het vanjaar al vier keer toetsvlugte suksesvol afgehandel.

Die multi-biljoen dollar projek maak voorsiening vir drie ander pendeltuie nl. die „Challenger“, „Discoverer“ en die „Atlantis“. Die pendeltuig is die ingewikkeldste en kragtigste masjien wat nog deur die mens gebou is.

Die hele struktuur staan agtien verdiepings (60m) hoog. Dit bestaan uit die tuig, 'n groot tenk en twee aanjaers. Die groot tenk is in twee verdeel en elke deel bevat onderskeidelik 529 900 liter suurstof by 'n temperatuur van $-147,2^{\circ}\text{C}$ en 1 438 000 liter waterstof by -251°C . Daar is genoeg brandstof om 18 swembaddens vol te maak. Elke aanjaer voorsien 2,6 miljoen pond druk om die 1 900 ton struktuur te Binne vyf jaar sal al vier die pendeltuie op 'n tweeweklikse basis gelanseer word op vlugte wat tot dertig dae kan duur om, teen 'n veel laer koste as van te vore, sateliete te lanseer en herstel.

Suid-Afrika het ook sy deel bygedra tot hierdie tegnologiese wonder. Ons het baie van die yster vir die tuig voorsien en ook die goud wat oor die vensters gespuut is vir beskerming teen die sonlig.

'n Suid-Afrikaanse tegnikus sal binnekort 'n vlug in een van die pendeltuie meemaak wanneer die ruimteteleskoop, wat gedeeltelik in Suid-Afrika gebou is, gelanseer word. In dié nuwe era is die mens se droom verwesenlik: die droom dat ons nie net die ruimte verken nie, maar ook benút.

André Joubert 9/1

WISKUNDE

ERA VAN VERANDERING

Ons standaard sessies kan nie juis 'n era van verandering beskryf nie, want ons staan maar aan die begin van ons ERA in HOËRSKOOLWISKUNDE... Ons is maar té afhanklik van ons huiswerk-ma's en -pa's — en hulle moet ook nog aanpas?

'n Paar dekades gelede het dieselfde huiswerk-ouers hulle flou gespoek met probleme wat vandag in 'n japtrap met 'n rekenartjie uitgewerk word. So het daar nog talle veranderinge in die Wiskunde-wêreld plaasgevind...

Sputnik I is die hemelruim ingestuur deur die Russe. Die Amerikaners wou beter wees en het die eerste man op die maan geplaas! Hedendaagse stowe kan optel en afrek, horlosies kan lees, krag aan- en afsit. Die wasmasjiene werk versigtig met ma se rok en karnuffel pa se werksoorpak! Ons motors tel self hulle kilometers af, bereken die petrolverbruik en sê wanneer dit „diens“-tyd is!

Maar helaas... daar is één voldonge feit wat nooit sal verander nie: Ons arme standaard sesse! Dink maar weer aan die

elektroniese warboel van draadjies, knop-pies en kleure van die rekenaar! Met watter ongelooflike snelheid en korrektheid spoeg hulle die antwoorde uit aan hulle „meesters“! Ons arme „meesters“ het baie geduld nodig. Maar, miskien eendag... eendag sal ons ook op die kruin van ons WISKUNDE-ERA staan!

Yvette Büermann
St. 6/1

DIE LASER

Laser-chirurgie het sy ontstaan in die vroeë sestigerjare gehad toe dit vir die behandeling van beskadigde oë gebruik is. Sedertdien het dit 'n chirurgiese „hansie-mykneg“ geword, wat nie net in die oë of die brein en ruggraat aangewend is nie, maar ook in die ore, spysverteringstelsel, lugweë, baarmoederhals en op die vel.

Een van die laser se merkwaardige eienskappe is sy vermoë om aan die een soort weefstof te werk en die ander te ignoreer. Daarby kan jy deur 'n abses werk — in die teenwoordigheid van vuiligheid; dié verdamp eenvoudig.

Een soort laser wat die kooldioksied-tipe genoem word, kan uitmuntende resultate lewer by babas wat met 'n misvormde gesig en skedel gebore is. Presiese sneë kan daarmee gedoen word, soos aan die been om die oë. Met die resultate van hierdie tegniek is almal baie tevrede.

Die Laser kan die tyd van 'n operasie wat twee, drie uur sou duur tot 'n uur of anderhalf uur verminder.

Die Laser — voorwaar 'n ontdekking!

Jacques van der Lely
St. 6/6

ERA VAN VERANDERING

Die ou boeremense was lief om enige nuwe ding te betrag en dan 'n Hollandse uitdrukking „ieder woeld hier om verandering“ te gebruik. En dit het inderdaad 'n toepaslike uitdrukking geword van die lewe waarin ons lewe. 'n Wiskundige het eenmaal gesê daar is net een konstante ding in die lewe en dit is verandering. Dink daaraan dat die mensdom al duisende jare op die aardbol bestaan, maar dat bykans sestig persent van alle wetenskaplikes deur die tye, vandag lewe! Dan kan 'n mens die tempo van verandering verstaan.

'n Skrale agt en sewentig jaar gelede moes iemand voor die eerste motorkar uitloop met 'n rooi vlag om mense te waarsku teen die gevaarte wat 'n verstommende topsnelheid van agt kilometer per uur kon behaal en vandag word turbo-aanjaers in renmotors gebruik. In 1912 vind die Wrightbroers se eerste poging om in die lug te kom plaas — sestig jaar later land die eerste mense op die maan.

Dink aan die tegnologiese deurbraak op rekenaarsgebied: Toe die eerste rekenaar eers daar was, het die ontwikkeling en

verbetering so vinnig gevorder dat ons vandag met klein sakrekenartjies ons wiskunde probleme kan oplos as Pa nie meer kan nie.

TV-speletjies, kommunikasie-satelliete wat wêreldwye uitsendings moontlik maak, reuse stralers wat jou vinniger by jou bestemming bring as wat dit neem om tot by die lughawe te reis; deurbraak in metodes om minerale te ontgin; geboue te sloop... Dink aan dit alles en jy sal verstaan dat verandering tot verandering lei. Elke uitvinding lei tot 'n ander; 'n sneeubal-effek.

As jy weer hoor van die neutronbom of hartoorplanting of proefbuisbabas of 'n televisiestel so groot soos 'n horlosie, dan sal jy onthou ons leef in 'n eeu van verandering.

Schalk Kotzé

DAARDIE KLEIN SKANIERTJIE...

Die mensdom is 'n piramide. Die grondveste vorm die publiek — die wat te bang is om „anders“ te wees. Hoër en hoër styg die piramide, en bo-op troon die eenling — dié een wat uitstaan bo al die ander.

Wie van ons wil nie daar bo wees nie? Wie wil nie raakgesien word nie? Hoe kry mens dit reg om bo te kom?

Daar is klein, klein dingetjies — klein skanietjies maak groot deure oop. Die reënboog bestaan uit miljoene der miljoene waterdruppeltjies — hy pryk daarbo...

Groot deure lei ons na bo en laat ons bo pryk. Wat is die klein dingetjies wat so baie vir ons toekoms beteken?

Hulle noem dié eeu die „era van vooruitgang“. Om bo te kom, moet mens vooruitgaan. Kom ons kyk na 'n klein skanietjie, 'n waterdruppeltjie... Wiskunde. Hierdie druppeltjie in die emmer van sukses is soms groter as wat ons kan besef. Dit bepaal ons „bo-wees-toekoms“.

Hoekom is ons dan so negatief teenoor dié druppel water?

Dink maar aan ons houding teenoor wiskunde. Wat is die beeld wat 'n buitestaander kry van 'n wiskunde-klas? Ek het iemand gevra en dit was sy woorde: „'n Klomp vrot velle wat sonder begrip na die skryfbord staar“.

Klink dit goed? Nee, hoe kan dit? Dis dan 'n belediging... maar tog is dit waar. Hou jy van die selfportret wat jy skilder? Net jy kan iets daaraan doen.

Wiskunde is 'n interessante vak, maar ons hou nie van dit nie. Hoekom? Om welslae te behaal moet ons oefen, oefen en nogmaals oefen? Dis wat ons afsit van hierdie vak.

Net jy kan die beeld verander. Dwing jouself om belang te stel en moenie dat 42-19 vir jou 'n vloekwoord bly nie. Beskou elke probleem as 'n uitdaging en kyk hoe styg jou punte... op pad na die hoogste sport... 'n klein waterdruppeltjie...

Louise Rempel
St.7/1

WISKUNDE

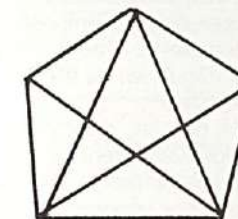
KAN JY LOGIES REDENEER?

Daar is sover as wat ek kon agterkom, twee soorte mense op aarde: dié wat gaande is oor raaisels en probleme en die wat dit nie voor hulle oë verdra nie. Daar is ook natuurlik twee ander soorte mense: die wat gló daar is twee soorte mense op aarde en die wat nie daaraan glo nie, maar dis 'n heel ander saak!

Jou logika en intelligensie kán deur raaisels verbeter word. Jou brein is soos 'n masjien wat herhaaldelik geolie en geoefen moet word — anders kan hy dalk verroes!

Hier volg 'n paar vrae om jou logika te toets:

1. Jy het twee uurglase — een wat 4 minute afmeet en een wat 7 minute afmeet. Hoe sal jy te werk gaan om 9 minute af te meet?
2. Elke oggend ry 'n man, wat op die 15de verdieping bly, tot onder met die hysbak. Saans, as hy terugkom, ry hy net tot by die 7de vloer en klim dan verder met die trappe tot bo. Hoe verklaar jy dit?
3. Verskaf die volgende 4 syfers in die reeks:
12, 1, 1, 1, 2, 1, 3 ... ?
4. Hoeveel driehoeke is in hierdie figuur?

ANTWOORDE:

1. Begin met altwee uurglase tegelykertyd. Sodra die 4 minute uurglas leeggeloop het, moet hy omgedraai word. (4 minute is verstreke.) Sodra die 7 minute uurglas leeggeloop het moet hy ook omgedraai word. (7 minute is verby.) As die 4 minute glas weer leeg is, (8 minute is verstreke), sal die 7 minute uurglas reeds vir 'n minuut geloop het. Draai die glas weer eens om. As dit leeg is, is 8 minute verstreke.
2. Hy is té kort om die 15de knoppie by te kom.
3. 1, 4, 1, 5.
4. 35 driehoeke.
Hildegard Setzkorn
St. 8/3

BIOLOGIE

“MODERNE GEHOORAPPARATE”:

Baie ouer mense (onderwysers is ook mense, glo dit as jy wil) sê dat ons gehoorapparate, wat ons biologies die oor noem, verander het. Gelukkig is hierdie veranderinge uitstekend!

Die oor vang baie geluide in die wêreld op. (Die wêreld sluit ongelukkig die klaskamer

in.) Hierdie orgaan vang nie altyd op wat dit moet nie, maar kan redelik fyn geluide opneem. (Let op dat ek gesê het "redelike" fyn geluide. As die onnie dus té "fyn" op die besonderhede van huiswerk ingaan, het jy nou 'n biologiese bewys dat jou oor dit nie kon opvang nie!)

Die oor is aan die kant van die kop geleë. (Moet dus nie die onnie glo as hy/sy sê jy sit op jou ore nie. Dit is onmoontlik.)

Die oor bestaan uit drie dele: die oorskulp (dis nou dié deel) wat 'n onnie soms gruwelik kan mishandel, die middelloor en die binneoor. Al hierdie dele werk saam om jou te laat hoor. (As die onnie dus jou oorskulp buite werking stel, kan jy nie hoor nie.)

Klank word eerstens deur die oorskulp opgeneem. Die klanke word dan deur middel van 'n kort kanaal af na die oortrommel gevoer.

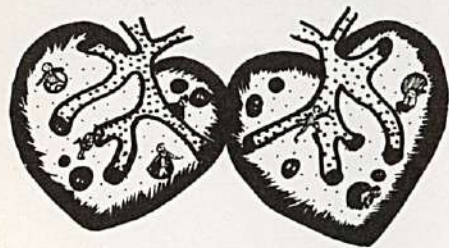
Die oortrommel is 'n vliesie wat styf tussen die oorskulp en middelloor gespan is. (Sommige leerlinge het 'n gaatjie in hierdie vliesie, want die klank trek by die een oor in en by die ander oor uit.) Die klank beweeg voort tot in die binneoor, waar dit deur die benige "doolhof" moet beweeg. (Die onnie kan jou dus nie blameer as die klank iewers verdwaal nie.) Die klank moet dan ook nog deur 'n vliesige "doolhof" binne in die benige "doolhof" beweeg. Die ruimte tussen hierdie doolhowe is met vloeistof gevul. (Die klank kan dus verdrink ook). Hier kom die gehoorsenuwee voor wat die klank omsit in 'n impuls en na die brein vervoer vir interpretasie.

As dié klank (wat so 'n ver pad moes loop en sulke vormveranderings moes ondergaan) anderkant uitkom, kan geen onnie jou blameer dat jy verkeerd gehoor het nie. Ek hoop regtig dat ek meer lig op hierdie saak gewerp het. Ek vertrou dat onnies in die vervolg met meer simpatie en begrip na hierdie saak sal omsien.

Sonja Thiele
St. 8/3

— O —

GEBROKE HARTE

Dit was 'n doodgewone, kommerlose Woensdag — net soos enige ander Woensdag. Die dag het nie veel verwagtings gelewer nie... tot met die Biologieperiodes. „Kinders, ons gaan vandag die hart bestudeer”, het mev. Viljoen aangekondig. Die gesigte van party kinders het wonderbaarlik verbleek en ander het amusante opmerkings daarvoor gemaak. (Nie almal was voorbereid hiër op nie en het dus 'n bietjie teruggestaan.) Met die tang in die hand en die hart op die bord, het die

„voortvarendes” gereed gestaan om werk te maak van die hart.

So, dit is nou hoe die „ding” lyk wat wonderbaarlik vinnig klop as jy per ongeluk verby jou held loop, of dalkies nog in hom vásloop! Dit is die ding wat bolmakiesie in jou keel slaan as 'n onderwyser jou aan jou kraag optel. Gelukkig het dié hart nie geklop nie (seker omdat daar nie 'n held in die nabyheid was nie.) Dit is ook maar goed hy het nie geklop nie, anders het hy dalkies van die tafel afgeval, en dan was dit nie meer 'n hart nie.

Met 'n bondige snit deur die hart, het ons dit inwendig betrag. Vir my het dit komplete na 'n doolhof van gange gelyk. Ek het my verwonder dat die bloed nie soms verdwaal en dalk kortpad deur die hart kies nie. Een ding was seker, dit was 'n goeie plek om wegkruipertjie in te speel. Nadat ons werk afgehandel was, kon ons die harte snipper en versnipper na hartelus. Wat oorgebly het van die harte... was 'n sak vol „gebroke harte”.

Mari Korff
St. 8/3

— O —

BREINKNOPER

Uit: Collection of Brain Twisters deur Peter Storme en Paul Stryte Readers' Digest

1. 'n Verwer benodig drie dae om 'n kamer te verf. Hoe lank sal dit hom neem, deur te werk teen dieselfde tempo, om 'n kamer wat twee keer langer, twee keer wyer en twee keer hoër as die vorige is, te verf?

2. Druk honderd uit deur dieselfde syfer ses keer te gebruik.

3. Wanneer môre gister is, sal vandag so naby aan Sondag wees, as wat vandag was toe gister môre was. Watter dag is dit?

4. Twee fietsryers nader mekaar op 'n reguit pad teen vyftien myl per uur, wanneer hulle dertig myl van mekaar is, land 'n perdevlieg op een fiets en vlieg dan na die ander, dit vlieg heen en weer tussen die twee teen 20 myl per uur totdat die fietsryers bymekaar uitkom. Hoe ver het die vlieg gereis?

5. Noem binne 5 sekondes 3 syfers wat dieselfde totaal gee wanneer bymekaar getel en met mekaar vermenigvuldig word.

6. Daar is 5 appels in 'n mandjie en 5 mense in die vertrek, hoe kan jy aan elkeen 'n appel gee en een in die mandjie oorhou?

7. 'n Boer het 3 7/9 hooimiede in een hoek van sy plaas en 4 6/15 hooimiede in 'n ander hoek. As hy hulle bymekaarsit hoeveel hooimiede het hy?

8. 'n Man reis werk toe op 'n ronde spoorlyn, sy kantoor is op 'n punt direk teenoor sy huis. Teen 40 myl per uur neem die reis hom 1 uur 20 minute in die een rigting, in die ander rigting teen dieselfde spoed neem dit hom 80 minute. Hoekom?

Antwoorde!

1. 12 Dae want die mure sal 4 keer groter wees.

aa

2. aa—

aa

3. Sondag

4. Twintig myl. Aangesien die twee fiet-sryers teen vyftien myl per uur gereis het en oorspronklik 30 myl van mekaar was, was hulle 1 uur op die pad toe hulle mekaar ontmoet het, gevolglik het die vlieg wat teen 20 myl/uur gevlieg het, 20 myl afgelê ongeag hoe ingewikkeld sy pad was.

5. Een, twee en drie (1, 2, 3)

6. Een persoon kry die mandjie met die appel nog steeds in dit.

7. Een groot hooimied.

8. 1 uur en 20 minute is dieselfde as 80 minute.

Leana de Jongh St 6

— O —

WISKUNDE

Die leksikale betekenis van Wiskunde verwys na die Wetenskap wat die eienskappe van getalle, ruimte en figure ondersoek. Dit klink baie logies as jou verbintenis met die vak positief, maar helaas...

Die benaming Wetenskap en Wiskunde is myns insiens maar bra ironies, want bitter min leerlinge weet iets van Wetenskap en wis genoeg van Wiskunde. Dit sou nader aan die werklikheid gewees het as die prefiks — on — die twee duistere vakke versier het, met ander woorde onwetenskappe en onwiskunde.

Wiskunde sal altyd my tier bly. Dit is ook die tema van menige nagmerries wat ek stoksielalleen op my natgeswete kussing uitspook. Dis 'n ongelyke stoeiegeveg met wiskundeprobleme: ek het alreeds verloor eer ek begin het.

Wat die leksikale betekenis van my nagmerrie-vak betref: my getalle verskil altyd van die van my klasmaats; ek sweef gewoonlik in 'n lugleë ruimte rond, as die onderwyser probleme verduidelik en slaan les bes 'n powere figuur as Meneer my 'n ongevraagde getuigskrif gee omdat my antwoorde weer eens 'n suksesvolle mislukking blyk te wees.

Op wieke van my drome bevind ek my in 'n kerkhof waar daar 'n grafsteen met prominente letters pryk:

HIER RUS WISKUNDE, SAG — SOMMER NET DOOD OP 'N GOEIE DAG.

Ná jare van kastyding en smart is daar eindelijk rus in die hart

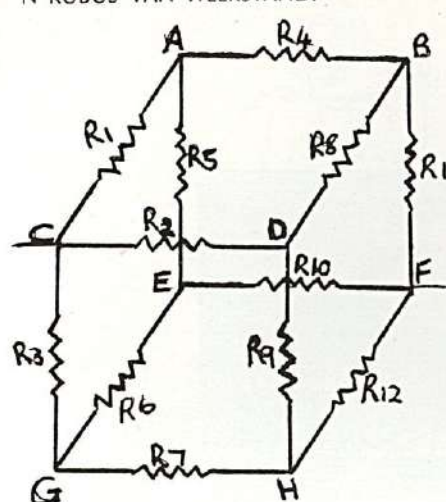
Vaarwel sê dié wat weet

van al die bittere trane en léed.

Wreed word ek uit my geluksaligheid geruk deur die sarkastiese stem van my wiskunde-kastyder. Die skryfbord met sy driehoeks-metingprobleem is bewys genoeg dat wiskunde lééf en dat my kerkhofvisioen maar net wensdenkery was!

Marinda Pretorius 8/5

'N KUBUS VAN WEERSTAND:

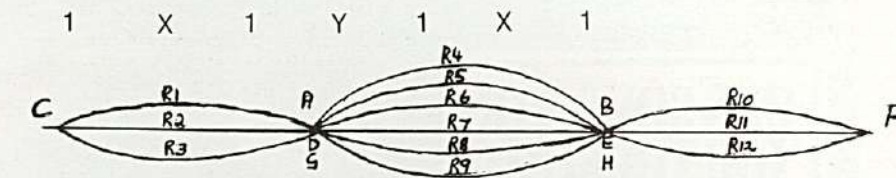
R = WEERSTANDE

Dié diagram illustreer 'n baie interessante situasie. Dit bestaan uit 'n kubus waarvan die sye bestaan uit weerstande. Al die weerstande het dieselfde waarde. Die idee is nou om 'n manier te vind om die weerstand tussen C en F te bereken. Deur waarneming vind ons dat, indien 'n stroom deur die kubus vloei, dit altyd deur minstens 3 weerstande sal gaan as dit die kortste roete neem. (Ongeag van watter roete gekies sou word). Ons merk ook dat R1, R2, en R3 dieselfde potensiaal het. (Ewe ver van F is). Hulle vertak in R4, 5, 6,

7, 8 en 9, wat weer op hulle beurt dieselfde potensiaal het. R10, 11 en 12 het dan dieselfde potensiaal t.o.v. F as wat R1, 2 en 3 t.o.v. C gehad het. Sekere verbindings het dus dieselfde potensiaal of weerstand.

1. A = G

2. B = E = H

Elke weerstand = 1Ω

$$X \rightarrow \frac{1}{RT} = \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1}$$

$$\rightarrow RT = \frac{1}{3} \Omega$$

$$Y \rightarrow \frac{1}{RT} = \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1}$$

$$\rightarrow RT = \frac{1}{6} \Omega$$

$$Z \rightarrow Z = X = \frac{1}{3} \Omega$$

Dus, die weerstand tussen C en F is $RT = \frac{1}{3} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{2}{3}$. Die weerstand van die kubus is $\frac{2}{3}$ x die individuele weerstand.

Mona-Liza Aveling
St. 9/2

(1) Môre, dit is INFO, kan ons help?
(2) Ja, kan julle my asseblief die eierlyn se nommer gee?

(1) Seker, hier is dit — 48-3295

(2) Tring...tring... Goeiemiddag, is dit die eierlyn?

(3) Eierlyn hier, kan ons help dame?

(2) Kan u my asseblief 'n kitskoek resep gee — ek kry gaste oor 30 minute.

(3) Ja, seker, luister aandagtig en skryf versigtig neer Skakel eers die oond aan op ...

(1) Almal orals vertrou op Defy.

(2) Ekskuus?

(1) Gebruik Johnsons en Johnsons oorpluisies.

(2) Ekskuus?

(3) O, dit is net ons kommersiële tussen-spel, nou vir die bakpan — spuit met Spray and Cook.

(1) Good looking cooking (Fluit).

(3) 3 koppies meel.

(1) Fatti's en Moni's — Flater vry, elke keer.

(2) Wat is dit van Fatie en Monie wat hulle vrek vry?

(3) 1 koppie melk.

(1) Melk gee krag vir elke dag, maar maak seker dis die egte produk, mens kry baie namaaksels, hoor!

(3) ¾ koppie suiker.

(1) Suiker, is mos, is mos energie — sodat u koek kan beweeg en rys.

(3) Moet nie die eiers vergeet nie.

(1) Want Farmer Brown voer sy hoenders goed vet.

(3) Ekskuus dame vir wanneer wil u die koek hê?

(2) Vir middagtee, u sien hier kom mense kuier en die Romany Creams is op en ... genugtig die gaste kom oor 20 minute.

(3) Dame, ek dink dit sal beter wees as u ...

(1) Kies, kies, kies Kadet, die ramkat van die pad

(3) ...en ry na u naaste

(1) Checkers, net om die hoek.

Handtekeninge van Klasmaats

ONS SORG VIR JOU TOEKOMS ÉN JOU SAK

Jy sal vind Yskor is bereid om geld te belê in jou ambisie, jou toekomsdrome. Want ons betaal vir al jou studies en opleiding – én ons sorg dat al jou geldsake reg loop. Selfs terwyl jy militêre diensplig doen!

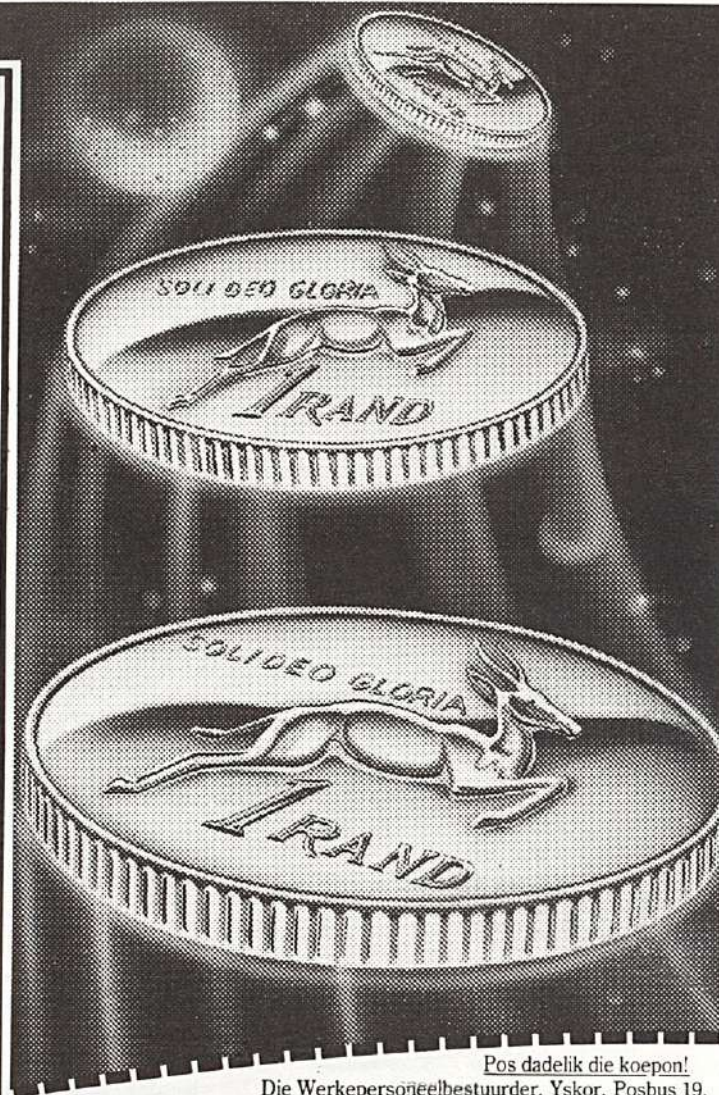
Mik hoog. Met dié stewige studiebeurs kan jy voltyds studeer in die Ingenieurswese, Natuurwetenskappe of Geologie. **Verdien terwyl jy studeer.** Jy kan ook met ons Ingenieurskwekelingskema jou graad oor 5 jaar verwerf. Die eerste jaar studeer jy voltyds met 'n Yskor-beurs. Dan een jaar praktiese opleiding met volsalaris. Daarna 3 jaar voltydse universiteitstudie met 'n beurs gebaseer op jou Yskor-salaris.

'n Lonende loopbaan. Laat ons jou oplei as Tegnikus, en jy's dadelik 'n skaarsman wat altyd grootgeld verdien.

'n Gemaakte man. Ons vakleerlinge kan kies uit 16 ambagte. Van die eerste dag af kry jy goeie betaling. En dan kan jy maar weet: 'n Yskor-vakman is 'n gemaakte man!

**YSKOR KAN
JOU DAAR BRING.**

Pos dadelik die koepoon!
Die Werkepersoneelbestuurder, Yskor, Posbus 19,
Pretoria 0001. Ek stel belang in die skittergeleenthede
wat Yskor bied. Stuur my asseblief volle besonderhede oor:

- ☐ Beurse ☐ Tegnikusopleiding
☐ Ingenieurskwekelingskema ☐ Vakleerlingskappe

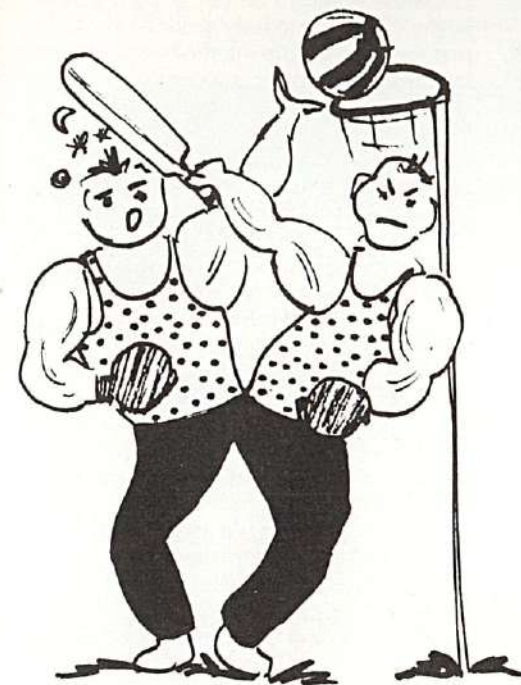
Naam

Adres

..... Poskode

Ek skryf vanjaar ☐ St. 8 ☐ St. 10/N3 met Wiskunde en Wetenskap.

VZ82/69310

VERSLAE (Sport)

NETBAL

Die netbalseisoen vir 1982 het reeds teen die einde van die eerste termyn begin. Daar was besonder baie speelsters wat dié jaar die netbal kon ondersteun het. Elke ouderdomsgroep het ten minste drie na vier spanne vir die liga ingeskryf.

Die ligawedstryde het vroeg in die tweede termyn 'n aanvang geneem. Daar is nie net ligawedstryde gespeel nie, maar ook deelgeneem aan verskeie toernooie en vriendskaplike wedstryde teen ander skole. Die ligawedstryde wat in die C-bond gespeel is, was o.a. teen Wonderboom, F.H. Odendaal, Hercules, Pretoria-Noord, Silverton en Langenhoven. Die meeste spanne het oorwinnings behaal, ten spyte van die feit dat daar sterk kompetisie onder die verskeie skoolspanne geheers het. Almal het dit terdeë geniet, en Eldoraïne se naam is hoog gehou.

Geluk aan die speelsters wat so pragtig presteer het tydens die Noord-Transvaal netbalproewe. Mooi so aan die drie eerste-spanne wat die wykspan gehaal het. Ons is trots op julle! Geluk ook aan dié wat kleure vir netbal ontvang het.

Baie dankie vir elke meisie se lojaliteit en deelname aan netbal die jaar. Baie dankie ook aan elke onderwyser wat hierdie jaar met afrigting gehelp het. Dankie vir al die opoffering, afrigting, geduld en tyd. Ons waardeer dit opreg.

Ons hoop om reeds vroeg volgende jaar af te gooi en ons hoop die entoesiasme is nog meer as wat dit dié jaar was. Netbalgroete tot volgende seisoen.

Lisette van Biljon

RUGBY

Reeds aan die einde van Februarie het die rugbygeesdrif onder die seuns spontaan na vore gekom, met die eerste fiksheidssessie waaraan daar reeds baie hard geswoeg is. Van die 11 spanne wat vir die C-area van Noord-Transvaal ingeskryf het, het 6 van die 7 Junior spanne die C-area gewen en tot die kwarteindrondtes van Noord-Transvaal deurgedring. Die o/15A het egter voortgebou op hulle grondslag van verlede jaar en het as wenner in Noord-Transvaal uit die stryd getree. In die kwarteindrondte van die Administrateurs-reeks het hulle die kwarteindrondte teen Wes-Transvaal gewen. Ongelukkig kon hulle nie die mas opkom teen Die Hoërskool Monument van Krugersdorp in die semifinaal op Loftus Versfeld nie.

Die uitslae van die Eerstespan was miskien nie altyd 'n getroue weergawe van die potensiaal wat in die span ingesluit was nie. Die gees en geesdrif van die span het egter hiervoor vergoed. Van al die senior spanne was daar slegs 13 matrikulante. Die spelers wat behoue bly, behoort dus volgende jaar die wa deur die drif te trek.

Hierdie jaar het ons vir die eerste keer vir die Drie-druk ingeskryf en die uitslae het getuig van goeie vooruitsigte in die 1983-seisoen.

Martin Schürmann, slot en kaptein van die eerste rugbyspan het homself besonder goed van sy taak gekwyt. Hy het nie alleen op entoesiastiese wyse sy span aangevoer nie, maar is deur sy ywer en deursettingsvermoë ook gekies vir Noord-Transvaalse

KRIEKET

Die stof oor die rugbyvelde het nog nie mooi gaan lê nie, toe die eerste kriketoefening reeds plaasgevind het. Na 1981 se proses van spanbou, het die spelers almal uitgesien na 'n beter seisoen in 1982. Reeds vroeg was dit duidelik dat daar 'n groot entoesiasme onder die spelers heers. Daar is vanjaar selfs vier spanne in die verskillende ligas ingeskryf: 'n Onder veertien, 'n onder vyftien, 'n tweede- en eerstespan. Onder leiding van mnr. De Kock is die oefeninge met groot geesdrif en in groot getalle bygewoon. Mnr. De Kock het nuwe

toerusting aangekoop en daar is met groot afwagting uitgesien na die eerste proefwedstryd.

Die eerste proefwedstryd het op 'n Saterdag in Augustus plaasgevind. Die tweespanne, naastenby ewe sterk, het goed teen mekaar opgeweeg en al die spanlede het geveg vir 'n plek in die eerstespan. Na afloop van die wedstryd is 'n voorlopige span gekies. Die volwaardige span is by die volgende oefening aangewys. Dié span sou ons later in 'n vriendskaplike wedstryd teen Silverton Hoërskool verteenwoordig.

Tot op hede is twee wedstryde deur ons eerstespan en twee wedstryde deur ons tweedespan gespeel (ligabepalings). Die tweedespan het twee naelskraapse nederlae teen Afrikaans Hoër Seunskool en Erasmus gely, terwyl die eerstespan sy wedstryd teen Silverton gewen en naelskraap teen F. H. Odendaal verloor het.

Baie dankie aan mnr. De Kock vir sy geesdrif, opofferings en entoesiasme. Ons sien met vertroue uit na die res van die seisoen.

Krieketgroete
Johan Jacobs

— O —

HOKKIE

Die jaar 1982 het sy hoogtepunte, opwindings en teleurstellings opgelewer.

Daar is weggespring met 'n sportdag te Voortrekkerhoogte, waar Eldoraïne se eerstespan, tot almal se verbasing, die trofee verower het. Hierdie oorwinning het vir ons baie moed gegee vir die seisoen wat voorgelê het, maar helaas het 'n paar terugslae, soos beserings en onverwagte nederlae, ons getref. Nieteenstaande die feit dat die eerstespan nie die liga gewen het nie, was die gees deurentyd aangenaam. In die uitdunne en daaropvolgende Noord-Transvaalproewe, is Eldoraïne deur heel-party spelers verteenwoordig. Die spelers was Pauline Johnson, Adèle Lamprecht, Tania Coetzee en Annarie Cornelius.

Oor die algemeen het al die spanne 'n goeie seisoen ondervind. As daar na die o/15-span se prestasies gekyk word, dan lyk die hokkietoekeoms belowend.

Dit het duidelik geblyk dat fiksheid, toewyding en afrigting belangrike elemente vir sukses is. Graag wil ons ons dank aan die afrigters, mevr. De Kock, Prinsloo, Brink, Viljoen en mej. Cronjé, asook aan die ondersteuners betuig.

Die matrikulante wat hierdie jaar afskeid neem van die hokkiespanne wens die spanne alle sukses in die toekoms toe.

Adèle Lamprecht
St. 10/1

— O —

TENNIS

Ten spyte van die feit dat menige Eldoraïne-leerlinge hul talent van die skool se onderskeie tennisspanne weerhou het, het

die staatmakers tog gesorg vir buitengewone hoogtepunte.

Met al die enkelspelle nou agter die rug, kan daar met genot 'n terugblik gemaak word op wat as 'n baie suksesvolle seisoen beskryf kan word. Elke spanlid het bygedra tot die hooghou van ons skool se naam. Die dubbelliga het goed afgeloop in beide die senior- en juniorafdelings. Die grootste individuele glanspunt is natuurlik dat Marius Mazenkamp provinsiaal gespeel het, maar afgesien daarvan het ons senior dogterspan vier uit die vyf wedstryde gewen; die seuns het net twee uit die vyf verloor.

Dit is 'n trotse rekord wat behaal is, maar as ons die beskikbare talent oorweeg, kan daar tog 'n beroep op die talent of weggesteekte talent gedoen word met die oog op volgende jaar, sodat Eldoraïne dan in beide ouderdomsgroepe van 'n vyf uit vyf ingeskryf kan word. Vir die vervoer en organisering van die wedstryde, baie dankie aan die betrokke onderwyser in besonder mnr. Bruwer en mev. Havenga.

Marie-Louise Kotzé 10/3

— O —

JUKSKEI

Hierdie jaar is daar 'n groot oplewing in Jukskei by Hoërskool Eldoraïne ondervind. Ons kon sien dat daar groot belangstelling, veral by die seuns, vir jukskei was, maar as gevolg van die operette kon hulle nie genoeg oefen om vir die ligawedstryde in te skryf nie.

Wat egter teleurstellend was, was om te sien hoe min meisies in jukskei belangstel, veral as mens in ag neem dat dit die enigste sport (behalwe krieket) is, wat in die derde termyn aangebied word.

Die hoogtepunt van hierdie jukseiseisoen was egter die aankoms van 10 paar splinternuwe skeie. Ons wil graag mnr. Visagie hartlik bedank vir sy toestemming en vir die geld om hierdie skeie te koop.

Ook het ons veral belangstelling by die ouers van die jukseikers ondervind. Ons wil graag aan hulle dankie sê vir hulle aanmoediging en ondersteuning. Tog wil ek 'n spesiale dankie sê, namens die jukseispanne, vir al die Pa's wat so vroeg en so fluks op Saterdagoggende opgestaan en vir vervoer gesorg het.

Ongelukkig kon ons net twee spanne vir die liga-wedstryde inskryf, maar ons hou duim vas dat dit goed sal gaan. Ons hoop dat ons in 1983 somer baie meer spanne sal kan inskryf!

Ilona Eggers
St. 9/4

— O —

ATLETIEK

Die skool het skaars geopen of die atletiekseisoen het in volle swang weggespring. Daar was groot belangstelling onder die atlete en die potensiaal was by elkeen.

Uitdunne is gehou en ten einde is net die beses vir die interhoër gekies. Almal het met groot oë op die interhoër gewag nadat talle rekords verbeter is tydens die interhuis wat op 16 Januarie gehou is. Geluk aan die 2 Victrix en 2 Victor Ludorums van Eldoraïne.

Die interhoërspan het deelgeneem tydens 'n paar byeenkomste teen ander skole. Ons het o.a. op Genl. J.B.M. Hertzog (Witbank), Hoërskool Erasmus (Bronkhorstspuit), Silverton, Verwoerdburg en op ons eie veld deelgeneem. Daar is puik prestasies gelewer ten spyte van al die beserings. Tydens die interhoër, waar ons skool die gasskool was, het Eldoraïne se atlete hulle beste gelewer. Dankie aan elke atleet, want dit was ook julle wat die skool se gees opgebou het — dis met elke byeenkoms bewys.

Geluk aan almal wat 'n plek op interhoër behaal het. Geluk aan die junior dogters wat 'n trofee huis toe gebring het. Spesiaal geluk o/13 dogters, wat die beker vir die beste span in hul ouderdomsgroep tydens die Rentmeesters-Kampioenskappe verower het. Julle het Eldoraïne se naam hoog gehou. Geluk ook aan dié wat plekke behaal het tydens die Noord-Transvaalse Atletiekkampioenskappe en daar hul provinsiale kleure verwerf het. Geluk aan Leonie Möller en Pieter Kitsen wat onderskeidelik 2e en 20e plekke behaal het tydens die Suid-Afrikaanse landloopbyeenkoms. Dis voorwaar 'n prestasie om op trots te wees.

Dankie vir elkeen se belangstelling, deelname en ondersteuning ten opsigte van die atletiek in 1982. Dankie aan elke onderwyser wat gemoeid was met die atletiek. In die besonder ons dank aan mev. Prinsloo en mnr. De Kock vir hul harde werk wat as hoofde aan die seun- en dogterspanne gestaan het. Elke onderwyser en afrigter se opoffering, geduld, afrigting en lojaliteit teenoor die skool en sy leerlinge word hoog op prys gestel.

Lissette van Biljon

— O —

GINNASTIEK

Vir die eerste keer sedert Eldoraïne se totstandkoming is daar vanjaar, danksy die ywer en entoesiasme van mnr. De Kock, 'n gimnastieklub aktief in die lewe geroep. Die belangstelling was nog beperk, maar die uitstekende resultate tydens Noord-Transvaal-kampioenskappe het gewys dat Eldoraïne oor die talent beskik dat, indien toewyding, die geduld en die belangstelling. Sterkte aan die klub en 'n vroegtydige Geluk aan Estelle van Biljon (Noord-Transvaal) en Amanda van Biljon (Noord-Transvaal) wat puik presteer het.

Baie dankie aan mnr. De Kock vir sy toewyding, die geduld en die belangstelling. Sterkte aan die klub en 'n vroegtydige welkom aan almal wat volgende jaar gaan aansluit.

Schalk Kotzé
St. 6/4

RUGBY

GROEP : 1STE SPAN
VOOR (v.l.n.r.) : D. van der Bank, Johannes J. van Rensburg.
2e RY : A. du Toit, C.A. Janson (afrigter), M. Schürmann (kaptein), R.G. Visagie (Hoof), J. de Kock, E. Ströh (afrigter), P. Blignaut.
3e RY : H. Crafford, J. Jacobs, P. Jacobs, L. van Rooyen, L. Horn, N. Noëth, E. Nel, P. Grobler, J. Engelbrecht.

GROEP : 2DERUGBYSPAN
VOOR (v.l.n.r.) : H. van Blerk, G. van der Merwe.
2e RY : H. Muller, A. Tomlinson, C. Jansón (afrigter), D. van der Bank (kaptein), E. Ströh (afrigter), H. Wessels, E. van Straaten.
3e RY : B. Rorich, H. McHenry, D. Schürmann, D. van der Walt, C. Botha, F. Greyling, C. du Toit.

GROEP : 3DE RUGBYSPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : Paul Murray, Michael Howell.
 2e RY : Gustav Softman, André Celliers, mnr. C.A. Janson, Charl Coetzee (kaptein), mnr. E. Ströh, Johan Koekemoer, Pieter Peach.
 3e RY : Nickey Nel, Werner Neitz, Jaco Prinsloo, Frans Greyvenstein, Louis van Wyk, Willem Esterhuyse, Jaco Jacobs.

GROEP : 4DE RUGBYSPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : Japie Fourie, Detlev Hess, L.C.A. Jansön (afrigter), Frans Kruger (kaptein), mnr. Ströh, Edwin Ewitt, A. Pactzold.
 2e RY : Michael Howell, Christie Lamprecht, Johan Cornelissen, Gerhard Krause, Hein van Blerk, Willem Klopper.

GROEP : RUGBY O/15 A (Wenners van N.Tvl. o/15 A liga en gevorder tot halfeindstryd van die o/15 Administrateursbeker)
 VOOR (v.l.n.r.) : Riaan Riekert, Leon Howell.
 2e RY : André Agenbag, mnr. L. de Klock, bernard Tomlinson, mnr. R.G. Visagie, Johan Liebetrau, mnr. A. Kotzé, Louis Wilbers.
 3e RY : Kevin du Toit, Riaan Celliers, Fanie Lombard, Heino Noëth, Braam du Plessis, Erik de Jongh, Harrick Snow, Wouter Fourie.
 4e RY : Anton Büermann, Hansie van Deventer, Sarel Celliers, Charles Watson, André de Villiers.

GROEP : RUGBY O/15/B
 VOOR (v.l.n.r.) : J. Breed, P. Kidson.
 2e RY : J. Opperman, Z. Zerwick, mnr. L. de Kock, J. Steyn, mnr. A. Kotzé, W. Vermeulen, C. du Toit.
 3e RY : A. de Villiers, M. Mulder, A. Hartman, R. Celliers, B. Bezuidenhout, C. Joubert, S. Barnard.
 4e RY : H. van der Merwe, J. Venter, J. Celliers.

GROEP : O/14A
 VOOR (v.l.n.r.) : Sietze Alberts, Wimpie Espag.
 2e RY : Johan Jacobs, Kevin du Toit, mnr. A. van den Berg, Johannes Klopper, Albert Geldenhuys, André Nieuwoudt, Koos Jooste.
 3e RY : Martin Pauw, Tian Brönnner, Louis van der Walt, Heino Noëth, Johan van Niekerk, Richard Brüssouw, Charl Matthee.

GROEP : O/14/B
 VOOR (v.l.n.r.) : Koos Jooste, Dennis van Aswegen
 2e RY : Carl Venter, Marc Schürmann, mnr. A. Van der Berg (afripter), Charl Matthee, Hennie du Preez, Riaan Odendaal, Ian Rossouw.
 3e RY : Andries van Schalkwyk, Ian Odendaal, Louis van der Walt, Paul van Wyk, Johan van Heerden, Martin Botha, Jaco van der Walt, Kevin du Toit.

GROEP : O/13A RUGBYSpan
 VOOR (v.l.n.r.) : Jaco Els, Albert Murphy.
 2e RY : Louis Moller, Willem van der Merwe, mnr. L. de Kock, Abri Immelman, mnr. M.P. Snyman, Werner van der Merwe, Chris Barnard.
 3e RY : Jacques van der Lely, Chris Griffiths, Thys Hartman, André van der Walt, Henrikus de Vos, Johan van Rensburg, Egardt Voight, Viljoen Engelbrecht.

GROEP : O/13 B
 VOOR (v.l.n.r.) : Hugo Gouws, Schalk Kotze.
 2e RY : Urnest Dayson, Danie Greyling, mnr. L. de Kock, Buks Cilliers, mnr. M.D. Snyman, Wim Prinsloo, Leo Prinsloo.
 3e RY : Paul Stegemann, Kestell Serfontein, Uneill Gerber, James Murray, Francois Smit, Rassie van der Merwe, Herman Alberts, Ben Breedt.
 4e RY : Tim Sothmann, Francois de Lange, Vincent Farrell, Willem de Wet, Edwin Conroy.

NETBAL

GROEP : NETBAL — EERSTE SPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : Anneke Kruger, Annemarie Lottering, Riana Gouws, Anita Goosen, Carina Arnold, Lucille Marais, mev. Ina Brummer (afrigster), Lissette van Biljon (kapteine), mnr. R.G. Visagie (Hoof).

GROEP : NETBAL — TWEEDE SPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : Cherine Maartens, mev. Ina Brummer (afrigster), Theresa Nel (kapteine), Marieta Maritz, Elizabeth Dunsbergen.
 ACTER : Lynn Swiegelaar, Moné Jacobs, Isabel Erasmus.

GROEP : SENIOR C
 VOOR (v.l.n.r.) : Stephanie v.d. Westhuizen, mej. H. Visser, Esther Dunsbergen, Elizabeth Strotkamp, Trynie van Dyk.
 ACTER : Susan Cilliers, Theresa Koen, Elna Serfontein.

GROEP : SENIOR D
 VOOR (v.l.n.r.) : Annemarie Vlok, mej. H. Visser, Ria Oosthuizen, Jana Brits, Helen Hattingh.
 ACTER : Hermien de Bruyn, Erna Strüwig.

GROEP : NETBALO/16 A
 VOOR (v.l.n.r.) : Lourentia Bester, mev.
 A. Roux, Jolize Lieben-
 berg, Jackie Pistorius,
 Hilda Malan.
 2e RY : Sandri Schutte, Lize
 Buys, Erica Braasch.

GROEP : NETBALO/16 B
 VOOR (v.l.n.r.) : Lourentia Bester, mev.
 A. Roux, Ilse Viviers,
 Elize Nel, Amanda van
 Biljon.
 2e RY : Frieda Arnold, Sandri
 Schutte, Loryne Kunz.

GROEP : NETBALO/16 C
 VOOR (v.l.n.r.) : Elize Moller, mev. A.
 Roux, E. Vorster,
 Amanda van Biljon, K.
 Trichardt.
 2e RY : A. Patterson, M. le
 Roux, M. Grundling.

GROEP : NETBALO/15 A
 VOOR (v.l.n.r.) : Marinda Pretorius, mev.
 A. Badenhorst, Pierrette
 Grobler, Christine
 Audie, Karin Symington.
 2e RY : Nicolene Kaltwasser.
 Linda Greyling, Cisca
 Viviers.

GROEP : NETBALO/15 B
 VOOR (v.l.n.r.) : Nicole da Costa, mev.
 A. Badenhorst, Gloudi
 Jacobs, Marguerite Cor-
 nelius, Wanda Sauer.
 2e RY : Chrisna du Preez, Kobie
 Moolman, Debbie le
 Roux.

GROEP : NETBALO/15 C
 VOOR (v.l.n.r.) : Lana Geyer, mev. T.
 Stapelberg, Corné
 Botha, Theresa Struwig,
 Yolanda Spaumer.
 2e RY : Eileen Johnson, Cha-
 nelle van Blerk, Janet
 Steyn.

GROEP : NETBALO/15 D
 VOOR (v.l.n.r.) : Elmarie Basson, mev. T. Stapelberg, Sonja Vermeulen, Marisa v.d. Merwe, Wilna Fourie.
 AGTER : Heila Pretorius, Mary Ducaat, Marlene Cloete.

GROEP : NETBALO/14 A
 VOOR (v.l.n.r.) : Marianne Goosen, A. van Wyk, Karen de Jager (kapteine), Annelie Cilliers, Yvette Bührmann.
 2e RY : Annelie Riekert, Charmaine van Heerden, Leana de Jongh.

GROEP : NETBALO-14 B
 VOOR (v.l.n.r.) : Liezel Snyman, A. van Wyk, Soné Venter (kapteine), Elmarie Badenhorst, Mariëtte van Tonder.
 2e RY : Adèle de Klerk, Denise Liebenberg, Marianne van Heerden, Lana Koen.

ST. 8/1-KLAS

GROEP : NETBALO/14 C
 VOOR (v.l.n.r.) : Wanda Messerschmidt, mev. A. Stols, Charmaine Venter, Aristha Noame, Tilla Basson.
 2e RY : Anneke Maritz, Suzette Deetleffs, Vederé Bekker.

GROEP : NETBALO/14 D
 VOOR (v.l.n.r.) : Hannetjie Bam, mev. A. Stols, Susan Hanekom, Mellizza Slabber, Madaleen Smit.
 2e RY : Tania Maartens, Bibi Farnham, Marlene Spamer.

GROEP : NETBALO/13 A
 VOOR (v.l.n.r.) : Estelle van Biljon, mev. I. Jansón, Judy Engelbrecht (kapteine), Nicolene Marais, Sandra Kastermans (reserve).
 AGTER : Yvette Viviers, Corlea Smal, Ronel van Zyl.
 AFWESIG : Connie Kunz

ST. 9/5-KLAS

NETBAL ONDER 13B.

(v.l.n.r.) Mev. I. Jansön, Mart-Marié Bothma, Chantal Henning, Sandra Kasternans, Alta McDonald, Morné Kapp, Issabel Ellis, Deidré Nel.

My Boutique

Elise Immelman
en
Baby du Plessis

nooi U vriendelik uit na hul nuwe winkel.

*Kom kyk gerus na die
Nuutste Modes
Groot Verskeidenheid
Deftige Uitrustings
Slenterdrag*

**Henmarsentrum
Koedoesstraat
Wierdapark**

KRIEKET

GROEP
VOOR (v.l.n.r.)

: EERSTE KRIEKETSPAN

: Flippie Jacobs, Johan Jacobs (onder-kaptein), mnr. R.G. Visagie, Herman Wessels (kaptein), mnr. L. de Kock, Christo Botha, Christie Lampbrecht.

2e RY

: Robert Arndt, Charl Coetzee, Johan Koekemoer, Nico Noëth, Pierre Blignaut, Pieter Peach, Johan Liebertrau, Marius Els.

GROEP

: TWEEDE KRIEKETSPAN

VOOR (v.l.n.r.)

: E. Hewitt, W. Botha, C. Botha, mnr. A. Moller, P. Peach, F. Badenhorst, W. Esterhuizen.

AGTER

: M. Bean, K. de Kock, H. v.d. Merwe, H. van Deventer, D. Serfontein, R. Riekert.

GROEP : KRIKETO/15
 VOOR (v.l.n.r.) : Riaan Cilliers, Leon Duvenhage, mnr. L. de Kock, Heino Noëth, mnr. A. Moller, Johan Celliers, Tiaan Bröner
 2e RY : Martin Fouché, Japie Opperman, Jaco v.d. Walt, Albert Geldenhuys, Willie Kruger, Pierre Rynners.

GROEP : O/14 KRIEKETSPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : Vincent Farrell, Albert Murphy, mnr. A. Moller, Jaco Els (kaptein), mnr. L. de Kock, Buks Cilliers, Stephen Biddulph.
 2e RY : Willem van der Merwe, Jacques van der Lely, André van der Walt, Abri Immelman, Werner van der Merwe, Gê Viviers.

HOKKIE

GROEP : EERSTE HOKKIESPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : Deidre Lamprecht, mnr. R. Visagie, Adèle Lamprecht (kapteine), mev. P. Brink (afrigster), Tania Coetzee.
 2e RY : Renate Walters, Pauline Johnson, Verna Fourie (sekretaresse), Zanda Ferreira, Ursula Barnard, Annelize Koltzow, Alida Booysen, Marianne Wessels, Annelie Cornelius.

GROEP : TWEEDESPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : Dawn van Niekerk, mev. P. Brink (afrigster), Tanya v.d. Merwe (kapteine), Eunice v.d. Berg, Ilse Joubert.
 2e RY : Nicolette Viljoen, Ancri Barnard, Delesté du Toit, Sonja Thiel, Marlene Oosthuizen, Chrizel Steyn, Carla du Preez, Hannetjie Alberts, Suzette Visser, Tillie Eloff.

GROEP : HOKKIE 3ESPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : Chrizel Steyn, juf. L. F. Cronjé, Sonja Thiele (kapteine), Lizelle du Plessis, Lidia Britz.
 2e RY : Carla Meyer, Enna Hoevers, Leonné Binne-man, Erika Paul, Jeanette Lindeque, Elzette du Toit.
 3e RY : Jolanda Pieterse, Karen Kriel, Theresa van der Laan.

GROEP : HOKKIE 4DE SPAN

VOOR (v.l.n.r.) : Doné de Wet, juf. L.F. Cronjé, Anneke van der Merwe, Zurika Schultze, Yvette Mason.

2e RY : Tsarina Rossouw, Liezel Niemann, Monica Venter, Elsa Sonnekus, Jolanda Pieterse, Soné McEnery, Lizelle Viljoen, Mirella de Kock, Nicolette Viljoen.

GROEP : O/15 A HOKKIESPAN

VOOR (v.l.n.r.) : K. van Tonder, A. Jacobs, Z. Bouwer (kaptein), E. Kruger, M. Maritz.

2e RY : Mev. Prinsloo (afrigster), M. Joubert, A. van Noordwyk, L. Möller, Y. Joubert, R. Murray, S. Gentle, D. Gentle.

GROEP : O/15 B HOKKIESPAN

VOOR (v.l.n.r.) : Cecile Schutte, mev. Gerda Viljoen, Erika van Huyssteen (kapteine), Anita Mostert, Margaret Engelbrecht.

2e RY : Zani Dippenaar, Ronél Bester, Tania van Heerden, Diana du Plessis, Louise van der Merwe, Charmaine Benade, Idelle Steenkamp.

TENNIS

GROEP : EERSTE TENNISSPAN (DOGTERS)

VOOR (v.l.n.r.) : Mev. E. Havenga, Annelie Buskes, mnr. R.G. Visagie.

2e RY : Chantal Fouché, Marie-Louise Kotzé, Sonja Smith.

GROEP : EERSTE TENNISSPAN (SEUNS)

VOOR (v.l.n.r.) : Mev. E. Havenga, Schalk Liebenberg, mnr. R.G. Visagie.

2e RY : Robert Picard, Frans Badenhorst, Nico Grobler.

GROEP : EERSTE TENNISSPAN (GEMENG)

VOOR (v.l.n.r.) : Nico Grobler, mev. E. Havenga, Annelie Buskes, mnr. R.G. Visagie, Robert Picard.

2e RY : Marie-Louise Kotzé, Frans Badenhorst, Sonja Smith, Schalk Liebenberg, Chantal Fouché.

GROEP : TENNIS O/15 A-SPAN (SEUNS)
 VOOR (v.l.n.r.) : D. Hewitt, M. Els, G. Viviers.
 2e RY : J. Opperman, mev. L. Colburn.

GROEP : TENNIS O/15 A-SPAN (GEMENG)
 VOOR (v.l.n.r.) : D. Hewitt, mev. L. Colburn, L. Geyer.
 2e RY : G. Viviers, E. Nel, E. Braasch, M. Fouché.

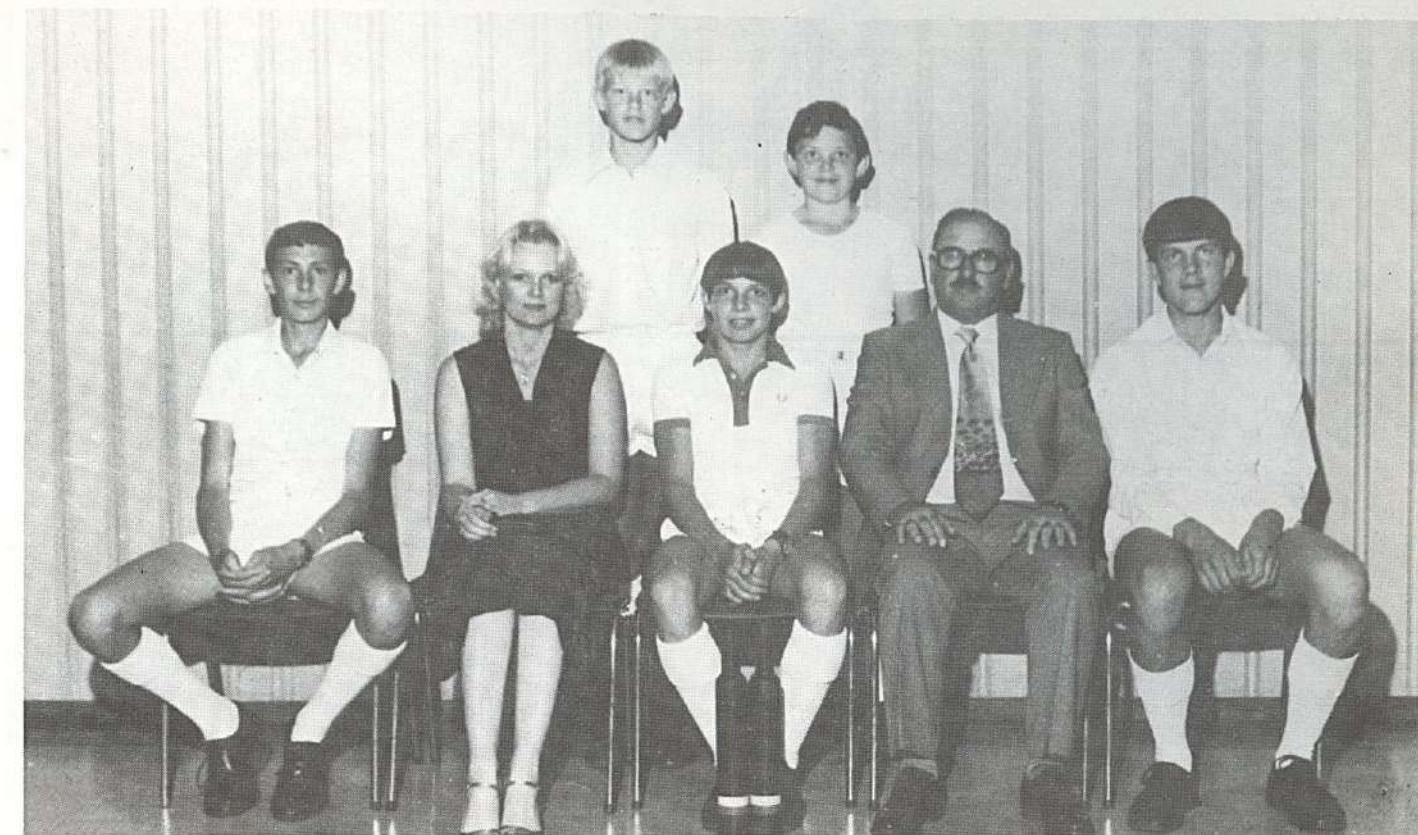

GROEP : O/15 C TENNIS SPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : Donovan Burger, mev. M. van Rooy, Heinrich Jordt.
 2e RY : Loebertus van Donkersgoed, Gerhard Potgieter.

GROEP : TENNIS O/15 B-LIGA
 VOOR (v.l.n.r.) : Jacques Barnard, mev. M. Oosthuizen, Pierre Reinders
 2e RY : Leon Duwenhage, Marius du Preez.

JUKSKEI

GROEP : SEUNS O/15 A
 VOOR (v.l.n.r.) : Jan Kruger, mev. J.H. Botha, P.J. Maritz, mnr. R.G. Visagie, Jurie Venter.
 2e RY : Carel Venter, Bennie van Biljon.

GROEP : JUKSKEI
 VOOR (v.l.n.r.) : Felicia Orr, Leanna J. van Rensburg, Ilona Eggers, mev. J.H. Botha, P.J. Maritz, Isabella Mouton, Heidi Oberholzer.
 2e RY : Bennie van Biljon, Jan Krüger, Daleen Geyser, Janette Pretorius, Jurie Venter, Carel Venter.

GROEP : DOGTERS B/15 A JUKEI

VOOR (v.l.n.r.) : Felicia Orr, mev. J.H. Botha, Ilona Eggers, mnr. R.G. Visagie, Isabella Mouton.

2e RY : Janette Pretorius, Daleen Geyser.

GROEP : B/15 B JUKEI

VOOR (v.l.n.r.) : Annelie Riekert, mev. J.H. Botha, Riaan Riekert.

2e RY : Derick Gous, Johann Brönnner, Johan Janneke.

GROEP : DOGTERS O/15 A JUKEI

VOOR (v.l.n.r.) : Léanna Janse van Rensburg, mev. J.H. Botha, Isabella Mouton.

2e RY : Heidi Oberholzer, Daleen Geyser.

BY VOLKSKAS HET JY ALTYD MEER AS 'N GELYKOPKANS

Volkkas
(Geregistreerde Handelsbank)

KMP 5609/18

ATLETIEK

- GROEP : SEUNS INTERHOËR ATLETIEKSPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : L. Möller, J. v.d. Lely, R. v.d. Merwe, S. Kotzé, E. Dyason, L. Strauss, C. Barnard.
 2e RY : E. Holtzhausen, P. Kidson, H. du Preez, mnr. R.G. Visagie, S. de Kock (kaptein), mnr. L.B. de Kock, G. Veldthuisen, D.C. Bezuidenhout, R. Breytenbach.
 3e RY : H. van den Berg, P. Neethling, J. Opperman, J.L. Coetzee, H. Mulder, D. Gous, J. Janneke, L. Howell, H. de Vos, G. van der Merwe, S. Albertse, R. Herman.
 4e RY : S. Barnard, A. Nieuwoudt, H. Crafford, F. Lombard, H. Albertse, B. Tomlinson, W. Fourie, B. du Plessis, J. van Heerden, C. Matthee.
 5e RY : A. Meyer, J. Liebetrau, W. Neitz, H. de Jongh, W. Esterhuizen, A. du Toit, H. Noeth, H. Wessels, J. Tredoux, H. van Deventer.
 6e RY : A. Celliers, W. McEnery, F. Greyling, C. Coetzee, C. Burger, E. Hewitt, H. van Blerk, C. Watson, L. Wilbers, H. van Rensburg, P. van Wyk, D. Serfontein, P. Peach, P. Wessels, D. van der Bank, M. Palin.
 7e RY : A. Achenbag, C. Lampbrecht, C. Botha, J. Cornelissen, S. Liebenberg, J. Greyling, N. Noëth, L. van Wyk, P. Blignaut.

- GROEP : MEISIES INTERHOËRSPAN
 VOOR (v.l.n.r.) : C. Arnold, I. Erasmus, L. van Biljon (kapteine), mnr. Visagie, I. Meyer, Z. Ferreira, M. Mardon, R. Gouws.
 2e RY : E. van Biljon, R. Bester, Z. Bouer, Y. Joubert, R. van Zyl, H. du Preez, S. Venter, T. Nel, S. Smith, D. Botha, E. Orban, N. Neethling, N. Marais, S. Gentle, L. Möller, A. Olivier, A. van Noordwyk, L. Koen, E. Kruger.
 3e RY : J. Pretorius, A. Marais, D. le Roux, J. Albertse, J. Pieterse, M. Maritz, D. Gentle, A. Cilliers, M. Nijkamp, mev. Prinsloo (spanbestuurderes).
 4e RY : K. Symington, C. van Heerden, J. Livanos, S. Boraine, K. Lombaard, M. Conroy, F. Arnold, L. v.d. Merwe, A. Meyer, M. Pieterse, C. du Preez, T. v.d. Merve, A. Riekert.
 5e RY : L. Ferreira, A. Buskes, J. de Villiers, M. Murray, W. Sauer, N. Kaltwasser, J. Liebenberg, A. Cornelius, H. Uys, T. Coetzee, A. Lottering, L. Greyling, E. Strotkamp, R. Roets, J. Engelbrecht, S. Bezuidenhout, B. Farnham.

- GROEP : ATLETIEKDEELNEMERS AAN DIE RENTMEESTERKAMPIOENSKAPPE
 VOOR (v.l.n.r.) : Liza Ferreira, Wanda Sauer, mev. L. Prinsloo, mnr. R.G. Visagie, mnr. L. de Kock, Judy Engelbrecht, Nicolene Marais.
 2e RY : Wouter Fourie, Estelle van Biljon, Yvette Joubert, Antoinette Marais, Lana Koen, Leonie Möller, Sietze Albertse.
 3e RY : Hein van Blerk, Andries du Toit, Johan Greyling, Werner Neitz, Leon Howell.

- GROEP : INTERHOËRWENNERS
 VOOR (v.l.n.r.) : Judy Engelbrecht, Liza Ferreira, mev. Prinsloo, mnr. Visagie, mnr. De Kock, Lizette van Biljon, A. Buskes.
 2e RY : H. du Preez, Leonie Möller, A. Marais, N. Marais, L. Koen, E. van Biljon, Z. Albertse.
 AGTER : H. Mulder.

GROEP : JUNIOR EN SENIOR VICTOR EN VICTRIX LUDORUM
 VOOR (v.l.n.r.) : Lizette van Biljon, mnr. R.G. Visagie, Hein van Blerk.
 2e RY : Sietze Albertse, Liza Ferreira.

GROEP : N.T.V.L. ATLETIEK
 VOOR (v.l.n.r.) : Pieter Kidson (landloop), mnr. R.G. Visagie, Leonie Möller (landloop).
 2e RY : Juliana Koen, Liza Ferreira.

GROEP : LANDLOOP
 VOOR (v.l.n.r.) : Pieter Kidson, Yvette Joubert, Sonia Borrainge, Leonie Möller.
 2e RY : Sietze Albertse, Anton Meyer, Hendrik Albertse, Louise van der Merwe.

GROEP : GIMNASTIEKSPAN (SEUNS)
 VOOR (v.l.n.r.) : Rassie van der Merwe, Heinrich Coetzee.
 2e RY : Schalk Kotze, Riaan Herman, Bennie Koorsen, mnr. L. de Kock, Pieter Peach, Tobie de Beer, Donovan Burger.
 3e RY : Karel Venter, Gerhard Velthuisen, Danie Nel, André Nieuwoudt, Andrew Macleod, Martin de Kock.

DIE SUID-AFRIKAANSE POLISIE

'n Loopbaan

Die Tempo is Vinnig—die Werk Opwindend

'n Loopbaan in die Suid-Afrikaanse Polisie bied verskeidenheid, aksie en verantwoordelikheid.

Die regte tipe persoon kan so ver en so vinnig vorder as wat sy/haar opvoedkundige kwalifikasies en ander eienskappe dit toelaat.

As hierdie na u tipe loopbaan klink—voltooi die koepon hieronder en indien u aansoek slaag, het u die eerste stap gedoen op 'n loopbaan waarop u met reg trots sal wees.

VOLLE NAME _____

VOLLE ADRES _____

IDENTITEITSNR. _____ GESLAG _____

DATUM VAN GEBOORTE _____ RAS _____

OPVOEDKUNDIGE KWALIFIKASIES _____

POS AAN— Die Kommissaris, Suid-Afrikaanse Polisie, Private Sak X94,
Pretoria 0001

O O R S E E

BRUGGE

"Bassiel moet in de keuke. Bassiel moet in de keuke". Die helder Vlaamse stem laat die hondjie omdraai en na die kombuis draf. Om ons tafel in die tipiese klein Belgiese eetplekkie sak die koppe en met die vreemde uitlandse koffie probeer ons ons lag wegsluk.

Buite rol 'n perdekar oor die boogbruggie van klip. Die weerkaatsing in die kanaalwater vorm 'n pragtige prentjie met 'n swaan wat ongestoord voortsweem. Ek hardloop uit om die beeld te verewig op film. Daardie "iets vreemds" trek weer in my neus op en plaas my nog dieper in 'n stemming van onwerklikheid wat ek sedert ons aankoms in Europa ervaar het.

Die toergids stuur die bootjie behendig deur die kanale. In Vlaams, Frans en Engels verduidelik hy dat "Brugge" sy naam kry van die talle klein bruggies wat eeue gelede reeds gebou is. "Brugge" gaan hy voort was in die Middeleeue 'n hawestad. Sedertdien het die see sover teruggetrek dat die oorblywende kaaie met kanale aan die see verbind moes word. 'n Paar eende en swane swem voor die bootjie weg en kam vere reg op die mensgemaakte neste. Trappiesstyl-gewelhuise (tipies Vlaams hoor ons van die gids) en versierde kerktorings voer ons terug na Jan van Riebeeck se dae.

'n Wandeling deur die stad word 'n kinderdroomverhaal. Klip-klop-klip-klop perdepote beweeg oor die klippiesspad. Orals in vensters, hetsy winkeltjie of huisie, spreek die Belgiese kant van 'n verfynde kuns. Met Belgiese frank koop ons tuisgemaakte sjokolade en koekies of aandenkings vir as ons weer ver is. Vriendelike Vlaamse stemme vra vanwaar ons kom. As ons in Afrikaans antwoord is die verbasing openlik groot.

In verwondering dwaal ons deur die nou straatjies, die sakkende son onopgemerk. Voor 'n beligte kerk bly ons staan. Teen die lae wolke word 'n spookagtige skadubeeld gegooi. Dit maak dié vreemde nog vreemder. Traag keer ons terug na ons drywende hotel "De Barge" — 'n kanaalboot wat omskep is in 'n gastehuis. In die kamer eet ons kaas met neut, rolmoppe en swart-

brood. Met die geklots van effense brandertjies op die water raak ons aan die slaap.

Die volgende dag ontvoer ons na die buitekant van die stad. Pofkoeie begroet ons koud en in die kanale speel "jongens" met seilbootjies. Toegewikkel in warm klere klim ons 'n duin — die Noordsee. Eers na 'n paar minute van verwondering gewaar ons pretmakers op die strand — kinders met kaskarre; kleuters met driewiele; oues met honde of somer net mense wat verwaai word deur die herfswind. In 'n beskutte restaurant geniet ons wafels met stroop en sjokoladedrankies.

Die massiewe ysterkake van die veerboot vergroot krakend en soos stapelvoedsel ryg hy die string voertuie in. Ook ons gehuurde Frans motortjie beweeg na binne. Bo van die boot af sien ons hoe 'n eensame see-meeu die boot volg teen die vervagende silhoeëtte van Brugge.

Letitia van der Merwe St. 9/2

'N ONVERGEETLIKE REIS

Dit is 9 Julie 1982 en uiteindelik word 2 jaar se harde werk en geldinsameling beloon. Ons jeugorkes vertrek na Wenen om aan 'n internasionale musiekfees te gaan deelneem. Met orkeste en kore vanuit alle hoeke en kante van die wêreld saam vergader, was dit voorwaar 'n belevens.

Tydens die kompetisie was die spanning na aan breekpunt, maar ons het almal ons uiterste bes probeer en die vrugte gepluk. Ons het die tweede plek behaal, met die "Birmingham Music Academy Orchestra" in die eerste plek. Hulle het ons slegs met drie punte geklop. Ons was oorstelp van vreugde en het daardie aand tot na middernag fees gevier.

Oor die algemeen was die mense baie gaaf. Ons het veral goed met die Engelse oor die weg gekom. Die Amerikaners se "jê-jê"-taal was soms moeilik om te volg. Ons het eindag grappenderwys vir die een gevra of hy miskien kan Engels praat, maar hy het doods ernstig geantwoord: "No, only American". 'n Koor van die Paarl het ons land ook verteenwoordig en toe ons so in die verbygaan 'n klompie hoor Afrikaans

praat was dit, na al die vreemde gebrabbel, 'n lafenis op ons ore.

Na 'n toer deur Oostenryk en 'n paar konserte in o.a. Salzburg en Klagenfurt, het ek en drie van my maats na Duitsland vertrek, waar hulle familie het.

Een van die hoogtepunte van die besoek aan Duitsland, was 'n kuiertjie by een van my penmaats. Dit was egter eers 'n hele storie om daar uit te kom. Hoe meer ek verduidelik dat ek Hanáú toe wil gaan, hoe minder weet my vriendin se oupa van die bestaan van so 'n plek, maar toe hy die adres skriftelik onder oë geneem het, verhelder sy gesig aansienlik: "Ach so, Hánua!". Die penmaat van my, wat 'n afgetrede wetenskaplike is, was voorwaar 'n interessante ou siel. Hy het as jong seun net betyds uit Rusland padgegee, besoek sy neef nog gereeld in Moskou en het selfs met Uys Krige kontak gehad om van dié se werke in Russies vertaal te kry. Sy kennis van Suid-Afrika strek ver en hy is ons baie simpatiegesind.

'n Onvergeetlike reis wat nou al amper maar net soos 'n wonderlike droom voel!

Sunette Gerber St. 9/5

MAURITIUS

Om by Mauritius te kom het ons vanaf Jan Smuts Lughawe vertrek en na Durban afgereis waar ons deur die doeana moes gaan. Vandaar het ons oor die see gevlieg vir vier ure aanmekeer. Ons het verby die suidpunt van Malgasië gevlieg en wou op Reunion land maar a.g.v. 'n vulkaanuitbarsting moes ons verby Reunion vlieg tot by die Plaisance Lughawe aan die oostekant van Mauritius.

Daar aangekom, in 'n donderstorm, was die humiditeit hoog en was ek bly om te vertrek na die koeler westekant van die eiland.

Die eiland is ongeveer 60 km lank en 40 km breed en is 'n tipiese vulkaniese eiland. Die somer- en wintertemperature verskil slegs 4 °C en is dus 'n tropiese paradys.

Die kreole wat die eiland bewoon, is 'n arm nasie wat ons vriendelik behandel het. Hulle is 'n basternasie en op die smal paaie van Mauritius kom jy gou agter dat 'n miljoen van hulle hier kriool. Frans is die

spreektaal maar Engels word goed verstaan.

Die pragtigste van die eiland is egter die koraalriwwe wat die eiland as't ware omring. Ek het die voorreg gehad om die koraal met snorkelapparaat te ondersoek en ook die groot en kleurvolle verskeidenheid visse te aanskou.

Wat 'n onvergeetlike ondervinding!

Louis van Wyk St. 9/1

"DOEN INKOPIES MET JOU BOOT"

Vir my, as Transvaler, was dit 'n besondere ervaring om 'n week op die Theemsrivier in 'n boot deur te bring.

Ons het die boot op eie stoom bestuur en beman, geen wonder dat daar 'n paar ongelukkes was nie. 'n Paar waardige Engelse here het geskok opgekyk toe ons hulle Saterdagmiddagret verongeluk het deur hulle vislyne per ongeluk af te ry. 'n Ou klipbrug het ook voor die boeg gekom en ons was baie verlig toe dit darem nog staan na die groot slag. Wilgerbome het ook nie ongedeerd daarvan af gekom nie.

Iets wat my besonder beïndruk het, was die sogenaamde "locks" (sluishekke) wat 'n mens in staat stel om stroomversnellings uit te sluit en wat ook keer dat die rivier leeg loop. Elke sluiswagter, sy kliphuis en tuine is pragtig versorg. Hulle verkoop ook vars groente en blomme uit hulle eie groentetuine aan die skeepsvaarders.

Elke dorpie waardeur ons gevaar het, op ons ongeveer 130 km rit van Oxford tot Windsor en terug, het 'n "parkeerplek" vir bote gehaal en dus was dit maklik om inkoopies te doen. In die aande het ons onder enige ou groot wilgerboom ingetrek en dan lang ente gaan stap.

Die rivier was vol jong eende, watervoëls en veral pragtige wit swane wat gereeld besoek afgelê het om al die ou brood aan boord te eet. Een aand is ons wakker gemaak deur 'n kalwerserenade. Aan wal het omtrent 40 jong gespeende kalwers aan ons groot oranje gedrog gestaan en ruik, en natuurlik gewonder van watter ras die boot nou eintlik was.

Hierdie bootvaart het ons beslis 'n intieme blik op die geskiedkundige Theemsrivier en die plattelandsse mense gegee.

Tanya van der Merwe St. 9/2

DIE BELOOFDE LAND

Israel, die beloofde land. Kan dit regtig wees? Kan dit regtig die land van melk en heuning wees? Mens kry nie daardie gevoel as jy vandag daar rondloop nie. Die strate is vuil; die geboue vervalle.

Gedurende ons verblyf daar het ons probeer om soveel moontlik plekke te besigtig. Jerusalem en Tel-Aviv is die twee grootste stede in Israel. Die ou stad van Jerusalem bestaan grotendeels uit 'n mark waar die Amerikaanse dollar somer baie tale praat. Die ou stad bestaan uit twee dele: die Joodse en Christengedeelte en die Arabiese-Mohammedaanse gedeelte. In die Arabiese gedeelte is daar 'n Moskee, "The dome of the rock" wat oor 'n klip gebou is waarvan beweer word dat dit die klip is vanwaar Mohammed hemel toe gegaan het. In die Joodse gedeelte is 'n kerk gebou oor die

plek waarvan beweer word dat Christus se kruis daar gestaan het.

Vanaf Jerusalem is ons na die Dooie See wat 800 m onder seevlak lê; dit is die laagste punt onder seevlak in die wêreld. Ons het heerlik gedryf en boek gelees sonder om te sink!

Ek sou sê die mees indrukwekkende gedeelte is die Sinai-skiereiland. Dit strek vanaf Elat na Sharm-el-Sheikh. Die golf van Elat is seker die blouste see wat daar is. 'n Mens gaan eintlik 'n ander wêreld in as jy daar duik. Dit is 'n wêreld van ongelooflike helderkleurige seelewe en koraalformasies. Die woestyn op sigself is nie die plat sandrige woestyn waaraan ons gewoond is nie. Dit is 'n bergagtige rotswoestyn. Ek dink 40 dae in daardie woestyn kon vir die Jode soos 40 jaar gevoel het.

Die belangrikste hawestad is Haifa in die Noorde. Die stad word deur die Karmelgebergte omring. Plekke soos Ceasarea waar Pontius Pilatus se hoofkwartier was, en van waar Paulus op sy sendingreis vertrek het, se ruïnes is ook nog sigbaar. In die geboorteplek van Christus, nl. Bethlehem, is daar 'n kerk gebou oor die plek waar daar beweer word die stal van Christus se geboorte was. Die dorpie is 'n heel interessante plek om te besoek vanweë sy besondere betekenis vir Christene.

Die mees moderne stad in Israel is Tel-Aviv met sy een enkele wolkekrabber. Die ou deel Joppe, of soos dit vandag bekend staan Jaffa, bestaan ook nog. In die Noord-oostelike deel van Israel kom daar meesal Arabiere voor, terwyl die Jode hoofsaaklik langs die kusstreek hou.

In Israel voel en lyk baie dinge en plekke bekend omdat ons daarvan in die Bybel lees. Om egter alles self te ervaar is 'n onvergeetlike belewenis.

Ettienne Marais St. 8/2

'N HEERLIKE PAAR DAE IN ISRAEL

Gedurende die Julievakansie was ek saam met my vriendin en hulle familie oorsee. Dit was 'n heerlike ondervinding en ons het Switserland, Nederland, Italië, Griekeland en Israel besoek.

Ek wil graag van ons besoek aan Israel vertel. Die eerste twee dae was ons in Jerusalem. Ons het die Hebreeuse Universiteit te sien gekry, asook die Kedron-vallei en die Olyfberg. Bo-op die Olyfberg was ek ook so "bevoorreg" om op 'n kameel te ry. Dit was nogal 'n ondervinding.

Ons het ook die weg van Jesus se laaste dae, voor Sy dood, gevolg. Eerstens is ons na die plek waar die laaste Pasga gehou is en daarna na die huis van Kajavas — die hoëpriester. Verder was ons in die tuin van Getsemani, by die huis van Pontius Pilatus, op Golgota en by die graf van Jesus. Dit was 'n groot voorreg om dié plekke te sien, waarvan ons al so baie gehoor het.

Ons was ook in Bethlehem en het die plekkie gesien waar Jesus gebore is. Vanaf Bethlehem is ons na die Dooie See. Dit was nogal 'n ondervinding om so op die water te kon dryf. Dit is natuurlik baie sout en ons moes maar tevrede wees met die sout in ons wonde! Nie ver van die Dooie See af nie, lê

Jericho. Ons het die ruïnes van die ou stad gesien.

By 'n plekkie met die naam "Beth Shean" het ons die snaakste broodjies geëet. Dis sulke plat broodjies en hol binnekant. Dit word soos 'n handskoen oopgemaak en alerhande slaai en vleiserigheidjies word binne-in gesit. Dit was nogal lekker, behalwe dat dit gevoel het of ons vir 'n halfuur met ons monde onder die naaste kraan kon gaan staan het!

Ons het langs die See van Galilea in 'n pragtige hotel geslaap. Alles was so rustig. Later die aand het die maan 'n lang silwer streep oor die kalm water gevef. Hier kon 'n mens heerlik droom!

Die volgende dag is ons na Kapernaüm. Ons het die huisie van Petrus gesien, wat nog goed behoue gebly het. Daarna is ons na Nasaret, waar ons nog die oorblyfsels van Josef en Maria se huisie gesien het. Vandaar is ons toe na Cesarea. Daar het ons 'n ou stad, wat deur kruistogvaarders gebou is, gesien.

Daardie aand het ons in Tel-Aviv geslaap. Ons toer was feitlik verby. Die volgende dag is ons see toe en het ons inkoopies gedoen. Hulle mark is nogal iets om te sien! Elke verkoper het probeer om harder as sy ywerige buurman te skreeu, ten einde sy produkte gouer verkoop te kry. Daarom kan 'n mens dit selfs waag om oor die pryse te kibbel!

Dit was 'n heerlike toer en ek sal dit regtig nooit vergeet nie. Ons het selfs 'n bietjie Hebreeus leer praat en daarom wil ek net sê, as iemand ooit die geleentheid kry om Israel toe te gaan, moet dit nie laat verby gaan nie. Shalom!

Ina Olivier St. 9/4

AMERIKAANSE TRADISIE "HALLOWEEN"

Op 31 Oktober elke jaar is dit Halloween in Amerika. Dit is die dag waarna kinders vir weke lank uitsien en waarvoor ma en kind vir dae lank beplan.

Elke kind klee homself as een of ander karakter. Daar is hekse, feetjies, drake, Dracula, 'n paar van sy kinders en selfs sy bruid.

Verlede jaar, toe ons daar was, het die pret reeds vroegmiddag begin. Eers is daar 'n partytjie waar die beste kostuums gekies word. Dan volg 'n heerlike middag van spelletjies. So teen vyfuur gaan almal huis toe om reg te maak vir die aand se manewales.

Sodra dit skemer is, begin die "Trick or treating". Dit beteken om van huis tot huis in jou buurt te stap en aan elke deur te klop. As iemand oopmaak, skree jy "Trick or Treat" en moet hulle jou lekkers en ander lekkernye gee. Doen hulle dit nie, is jy veronderstel om iets te doen wat hulle bang of kwaad sal maak.

Hoe verder die aand vorder, hoe swaarder word jou sak lekkers en as die laaste huis besoek is, kom al die kinders bymekaar om die eetgoed te deel en dan vrolik huiswaarts te keer. Onnodig om te sê dat maagpyn die volgende dag geen seldsame verskynsel is nie.

Janine Venter St. 7/7

BALLETTOER

Ons het op die agste Julie vertrek en op die negende in Amsterdam aangekom. Die aand het ons na Nasionale "volksdanse" in 'n ou teater gaan kyk. Die volgende dag het ons op 'n bustoer na Markhan en Vollandam, 'n kaasplaas en Den Haag toe gegaan. Ons het die aand 'n balletopvoering, "Die Slappende Skoonheid" bygewoon.

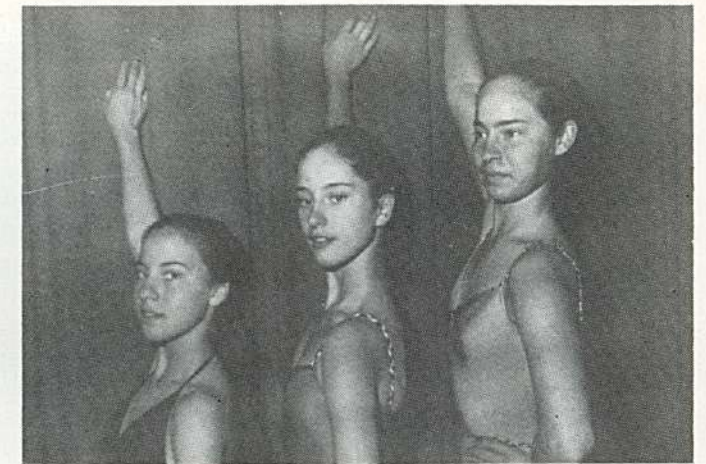
Op die elfde Julie het ons in Londen aangekom, waar ons twee weke lank klasse bygewoon het by die R.A.D. (Royal Academy of Dancing). Ons het onderrig gekry by van die beste balletonderwysers in die wêreld.

Hierna het ons na Frankryk vertrek waar ons drie dae lank gebly het. Ons het o.a. Versailles, die Sacre Coeur, Eiffel-toring en Lafayette besoek.

'n Bus het ons na Switserland toe geneem waar ons die berg, Pilatus, met 'n kabelkarretjie opgery het.

Ons het op die nege-en-twintigste Julie weer in Suid-Afrika aangekom na 'n wonderlike en onvergeetlike toer.

L.A. Picard.

Ilse Voges, Liza Picard, Amanda van der Merwe

Vreemde Plekke Vreemde Gesigte

KEN U DIÉ WINKEL?

Het u al die winkel gesien? Nie? Dan mis u iets. Dié winkel is in u onmiddelijke omgewing. Binne maklike bereik van albei die skole wat dit bedien. Hier kan u al u kinders se skoolklere, skoolskoene en nog baie meer koop. Volgende keer wanneer u dié winkel sien moet u net eenvoudig inloer. Miskien het u kind 'n nuwe skoolbaadjie nodig? Moenie aarsel nie. Die mense binne die winkel is baie vriendelik en brand om u te kan bedien.

Hulle lewer by uitstek 'n baie goeie diens. Om nie eers te praat van hulle baie billike pryse nie. Hulle gee klerasie op sig sonder enige verpligtinge sodat hul klante tuis eers goed die kat uit die boom kan kyk. Hulle bied selfs 'n rekening diens. Goedere in oorspronklike toestand kan omgeruil word vir ander klerasie of krediet op rekening of kontant terugbetaling.

Vir mense nie in skoolklere belangstel nie, bied dié winkel 'n groot verskeidenheid van mans en seuns klerasie. Onder andere mans - en seunspakke, lang - en kortmouhempde, langbroëke kortbroeke, sweëtpakke, dasses, skoene, swembroeke en nog baie meer. Dié winkel het 'n groot verskeidenheid van style en kleure. Indien daar niks is waarvan u hou nie, wat onwaarskynlik sal wees, dan sal die winkel spesiaal vir u iets van 'n fabriek af saam bring en u skakel sodra dit gekom het.

Onthou dus: Volgende keer wanneer u hierlangs kom moet u inloer.

Tel. 64-1748 H.v. Chris Hougaard & Springbokstrate

Registerklasse Sts. 8 en 9

GROEP : ST. 8/4
 VOOR : S. Boraigue, C. du Toit, J. Liebenberg, mnr. A.J. Moller, C. du Preez, B. Tomlinson.
 2e RY : A. Robson, E. Johnson, K. Lombard, L. Coetzee, S. Gouws, I. Rossouw, C. Nel, A. Barnard, J. Smith.
 3e RY : J. Steyn, G. van Rooyen, W. Vermeulen, H. Snow, P. Roets, C. Joubert, M. Anderson, A. Hartmann, S. Zerwick, C. Orban.
 4e RY : S. Bezuidenhout, W. de Jongh, J. Symington, F. Greyvenstein, L. Wilbers, C. Liebetrau, E. Dippenaar.

GROEP : ST. 8/5
 HEEL VOOR : H. Viljoen
 VOOR (v.l.n.r.) : A. Nelson, A. Agenbag, M. Nöthling, mnr. Ströh, C. Audi, H. van Deventer, I. Joubert.
 3e RY : R. Riekert, W. Fourie, C. Jacobs, D. Serfontein, P. Joubert, E. Engelbrecht.
 3e RY : V. Jacobs, L. Vogler, A. Geyer, E. de Goede, B. Greyling, M. Jansen, A. Kühn, E. Jordaan.
 4e RY : R. Hewit, W. Botha, J. Lindeque, M. Fourie, H. Engelbrecht, Y. van den Berg, C. Meyer, C. Botha, A. Maidment.
 5e RY : J. Koch, N. Pretorius, M. Nieuwoudt, R. Heydenrych, K. Kriel.

GROEP : ST. 8/2
 VOOR (v.l.n.r.) : Merle Martin, Werner Vermeulen, Joanne Conroy, mev. M. Oosthuizen, Lourensia Bester, Marius Els, Anna Olivier.
 2e RY : Theodor Petzold, Ulundi Jansen, Erika Paul, Linda Sauermann, Madelein v. Vuuren, Marianne le Roux, Lidia Britz, Linda Pretorius, Tonnie Boekkooi.
 3e RY : Jozuah Josling, Hennie v.d. Merwe, Hendrik Schwartz, Michael de Vos, James v.d. Vyver, Paul Murray, Louis Conradie, Etienne Marais, Bennie Koorsen.
 4e RY : Theunis Nel, Willem Celliers, Pierre Labuschagne, Jurie Venter, Marius Masencamp, Francois Steenkamp, Danie Schutte, Frikkie Havenga, Jannie Kruger.

GROEP : ST. 8/1
 VOOR (v.l.n.r.) : Elize Möller, Jaco Jacobs, Gerbie Landman, mev. Van Deventer, Jannie Breedts, (sittende) Karin Smit, Hannes Janse van Rensburg, Ilze Lourens.
 2e RY : Adriaan Smuts, Stephan Tait, Jannie Neethling, Marlene Oosthuizen, Elmarie Steynberg, Janie Lubbinge, Abrie Smith, Johan Strydom, Andrie Bester.
 3e RY : Wikus Buys, Jan-Louis Coetzee, Christiaan van der Vyfer, Heinrich Strauss, Fanie Lombard, Anton Meyer, Hans Buys, Pieter van Tonder, Francois Viljoen, Robbert Moffat.
 4e RY : Edwin Hewitt, Aldo Krige, Sarel Cilliers, Frans Badenhorst, Fanie du Toit, Deon Schürmann, Gideon Schwartz.

GROEP : ST. 8/6
 VOOR (v.l.n.r.) : E. Blignaut, J. Lewis, A. Buskes (klasleidster), Mev. G. Viljoen, J. Coetzee, J. Erasmus, C. Burns.
 2e RY : L. Venter, T. Eloff, D. Lamprecht, L. Maritz, M. van der Merwe, C. Bothma, T. van der Craght, M. Orban, R. Brown.
 3e RY : H. Bosman, M. Smit, A. Schoeman, H. Nel, L. Kunz, F. Arnold, R. Retief, E. Marran.
 4e RY : A. de Jager, M. Pretorius, H. Roux, C. van Blerk, M. Ducaat, D. du Toit, L. Mulder.

GROEP : ST. 8/3
 VOOR (v.l.n.r.) : Caren Trichardt, Adriaan Nel, Elize Nel, mev. A. Badenhorst, Erica Braach, Leon Howell, Magda Heyn.
 2e RY : Hester Lourens, Karen Steyn, Lindy Murphy, Tanya Swiegelaar, Yvonne Wyburg, Marsha Grundling, Teresa van der Laan, Marlene Venter.
 3e RY : Mari Korff, Amanda Paterson, Crizel Steyn, Heila Pretorius, Michelle Hamilton, Hildegard Setzkorn.
 4e RY : Alwyn Myburgh, Hendrik van der Merwe, Sonja Thiele, Sandri Schutte, Huida Uys, Patricia Pretorius, Julie-Anne Henning, Albertus Bezuidenhout, Renier du Preez.

GROEP : ST. 8/7
 VOOR (v.l.n.r.) : Hannatjie Pieterse, Marthie van Vuuren, mnr. P. Roos, Elsie Mulder, Elzeth du Toit.

GROEP : ST. 9/4
 VOOR (v.l.n.r.) : Ellen du Toit, Andries du Toit, Annemarie Lottering, mnr. T.A.P. du Plessis, Anette Roux, Johan Janneke, Lynette Fourie.
 2e RY : Karin Stead, Ina Olivier, Stephanie v.d. Westhuizen, Ida Harmse, Charmaine v.d. Heever, Trynie van Dyk, Annemarie v.d. Walt, Ronel Robbertse.
 3e RY : Charmaine Taylor, Hettie Nel, Karin Olivier, Sandra Oosthuizen, Petro Maritz, Antoinette van Tonder.
 4e RY : Ilona Eggers, Derick Gous, Pierre van Niekerk, Lukas du Plessis, Kobus Engelbrecht, Michael Howell, Thora Lewis.

GROEP : ST. 9/6
 VOOR (v.l.n.r.) : Janette Wright, Jacques Robey, Petro Lewis, mev. Dreyer, Jana Brits, Nico Borman, Anita Groenewald.
 AGTER : Esmé Pretorius, Maatjan Coetzee, Willem Klopper, Cornelia Robbette.

GROEP : ST. 9/3
 VOOR (v.l.n.r.) : Helen Hatting, Deon van Biljon, Elizabeth Stotkamp, mej. Engelbrecht, Hilda Malan, Japie Fourie, Lize Buys.
 2e RY : Elmarie de Kock, Theresa Nel, Jacqueline Pistorius, Sonja Smith, Maryna Claasen, Adri Wilsenach, Jeanetta Jacobs, Yvonne Botha, Gerda du Plessis.
 3e RY : Lynette Jacobs, Daleen Strydom, Moné Jacobs, Maria Horne, Theresa Koen, Hanlie van Zyl, Nicolene Nieuwoudt, Ria Oosthuizen.
 4e RY : zen.

GROEP : ST. 9/2
 VOOR (v.l.n.r.) : M. Aveling, F. Kruger, T. van der Merwe, mev. A. Roux, C. Maartens, N. Noeth, N. Viljoen.
 2e RY : C. Joubert, I. van Rooyen, M. Bekker, I. Plug, E. Sieberhagen, Y. Pieterse, P. Engelbrecht, G. van der Merwe.
 3e RY : J. Swart, G. Holtzhauzen, G. Sothman, W. Stolz, P. Bester, C. Smith, C. du Toit.
 4e RY : A. Dyason, J. Paynter, P. Blignaut, J. Prinsloo, A. Paul, H. Bezuidenhout, I. Poalses.
 AFWESIG : L. v.d. Merwe.

GROEP : ST. 9/1
 VOOR (v.l.n.r.) : Annarie Cornelius, Johan Greyling, Paulina Johnson, mnr. G.J.P. Pretorius, Anneke Kruger, Pieter v.d. Merwe, Maryke Goosen.
 2e RY : Jannie de Beer, Denise Le Roux, Alexandra van Heerden, Wilna v.d. Merwe, Ilse Viviers, Marinda J. van Rensburg, Chantal Fouché, Suzette Visser, Lizél du Plessis, Frans Windell.
 3e RY : Stephan du Plooy, Pieter Combrinck, Hendrik Crafford, André Joubert, André Celliers, Gerhard Crous, Johan Rorich, Pieter Snyman, Gerrie Swanepoel.
 4e RY : Pieter Peach, Willem Esterhuizen, Willem Coetzee, Louis van Wyk, Victor Jansen, Johan Cornelissen, Christie Lampbrecht, Francois Greyling, Frederick McEnery.

In Memoriam: Elriza Grové

Spreek 14:10 Die hart ken sy eie verdriet, en in sy blydschap kan 'n ander hom nie meng nie.

GROEP : ST. 9/5
 VOOR (v.l.n.r.) : Elriza Grové, Johan Koekemoer, Marieta Maritz, mev. R. Colburn, Marina van Heerden, Herman Wessels, Renata Walters.
 2e RY : Hannelie Grobler, Hannelie Albertse, Annemarie Vlok, Kosie de Kock, Deidre Livanos, Eunice van der Berg, Renata Kruger.
 3e RY : Ronelle Jordaan, Hannelie de Bruin, Gerda Smith, Colleen Ellis, Engelette Joubert, Sunette Gerber, Liezl Venter, Ursula Barnard.
 4e RY : Elisabeth Dunsbergen, Kobus Huyser, Gerhardt Repsold, Ockert Wessels, Nico Nel, Hendrik van der Vyver, Michelle Coetzee.

Verwerwing van kennis is die doel van universteitsopleiding — 'n leerproses waarin die mens gevorm word om deur dieper insig 'n voller en vreugdevoller bydrae tot die gemeenskap te lewer.

Aan die Universiteit van die Oranje-Vrystaat ervaar u hierdie leerproses in die gesonde gees van ware studentwees, deur die kerngesonde beoefening van die wetenskap in een van nege Fakulteite:

- Ekonomiese en Administratiewe Wetenskappe
- Geneeskunde
- Landbou
- Lettere en Wysbegeerte
- Natuurwetenskappe
- Opvoedkunde
- Regsgeleerdheid
- Sosiale Wetenskappe
- Teologie

die universaliteit van gister, vandag en môre

UNIVERSITEIT

VAN DIE

ORANJE-VRYSTAAT

ANDER TALE

ENGELS

OBSOLETE

The god of our horizon rises, a bright flash in a dark world. Rising of a life over a maimed world in despair. It is a mystery!

Misty mountains sway in an early breeze. Wild essence sweetens the air.

Corrupt orphans of technology, marked by split personalities, clamber from the moist bowels of earth into the dark light of day. A million mouths sigh; a million more suck soda with a dirty plastic straw. They cover themselves with the leaves of odium to obviate the cold, harsh blowing of a spoilt world. They believe in "live and let live", but practise "kill or be killed". They treat themselves to vengeance — pets of multitudes, dying embers in an ever spreading fire; victims of the unavoidable rat race.

Blistering confusion and dismembering follow in the footsteps of darkness as it sets over the labyrinth of steel doors and concrete plinths in an obsolete city.

Then . . . they vanish in a flash!

Etienne van Straaten
Std. 10/4

THE DEVELOPMENT OF FASHIONS DURING THIS CENTURY

Fashions are always changing. At the turn of this century it was improper for a lady to wear a dress that showed her ankles! Nowadays . . .!

In 1900 different clothes were considered necessary for different occasions and rich people always strove to be correctly dressed. Both men and women changed their clothes three or four times during the day. Men wore sporting jackets with jodphurs or knickerbockers when there was riding or walking to be done. Formal dress consisted of a black frock coat and striped or check trousers, with a top hat, stick and gloves.

Out of doors, a lady always wore a large, highly decorated hat or sometimes a feather boa and she would carry a parasol. In 1910 the hobble-skirt was introduced. These skirts were very tight and often had a slit in the side. The preparations for a ball took several hours. Most ladies wore tightly-laced corsets for a slender waist. (It was of course

very unhealthy and uncomfortable!) A young man once remarked "All that they can do is to wear the most expensive gowns, look delightfully bored and majestically useless".

Fortunately things have changed. With the appearance of Women's Lib and other feminine societies, the world began to acknowledge women as individuals. Fashions also changed according to the woman's new status and outlook on life.

For a long time fashions were controlled by the great Parisian designers. Their elaborate, luxurious clothes were intended for wealthy customers, but were copied all over the West in cheaper materials. Gradually the keynote of all these styles became informality. This tendency reached a climax in the hippie styles, popular in the late sixties among young people.

Pop music had an enormous impact on fashions. When punk rock arrived in 1976 there was a widespread vogue among dedicated enthusiasts for bizarre hairstyles, torn clothes and accessories such as belts and chains which were designed to startle and outrage. The most dramatic innovation was the safety pin — worn through the nose!

Today clothes are brightly coloured, casual and very comfortable. Can you imagine yourself in this modern age wearing a long skirt, walking in the park with a dainty little parasol?

I referred to the following books: *Turn of the Century*
The Sixties
The Seventies
The books are written by John Edwards.

Hildegard Setzkorn
Std. 8/3

THE ENGLISH DEBATING SOCIETY

The pupils of this school are in a very fortunate position because they have a wide range of social activities for example Jollie Patrollie, movies, etc. Friday evenings are known as "party evenings".

Unfortunately the English debate coincided with these events from the beginning, consequently evenings had to be found for the English debating society.

On the few occasions when debates were held, the atmosphere was very pleasant and because of this, each function was quite a success. I would like to thank the pupils who brought the refreshments on each occasion. These made the functions more enjoyable!

We came to interesting conclusions while debating. The question whether women or men are the weaker sex was seriously discussed. The topic whether teachers should be replaced by electronic devices, for example a programmed television computer, was discussed with great enthusiasm.

There was, however, one aspect that disappointed me. The functions were attended mainly by the senior pupils. Remember juniors, it has been proved that leaders are usually found on such occasions as the debates! Nobody is going to mock your ability to speak English.

To conclude, I would like to thank the secretary, Berni Meyer for her assistance. To chairman, André, and the future chairman and secretary, Marieta, thank you for your support and I sincerely hope 1983 will be a great year for you. Enjoy your English!

Chairman 1982
Chris Burger

SURVIVOR

The Sahara sand was white as snow—
"Shelter! Shelter! Where can I go?"

The sun beat down on the crooked backs of the ceaseless, undulating dunes where the crazy devil-winds erased all tracks of mirages dancing to hysterical tunes.

He stood in the desert that day, desperate—nowhere to go; no reason to stay—Around him his companions sank to the ground while the unconcerned devil-winds unwound.

Mona-Liza Aveling
Std. 9/2

A PLACE WHERE ONE CAN REALLY RELAX

Most people start their lives in bed, as most babies are born in bed. For the next seventy years they will spend at least thirty years sleeping, hopefully in a bed. Illness or laziness could easily increase this period. Towards the end of their lives people could be bedridden and many people die in bed.

What is better than lying curled up in bed with a book to read on a cold, wet day? One can relax completely and enjoy the book. Every muscle can relax, except one's neck muscles which have to hold one's

head in a position suitable for reading. Lying on one's back eliminates any problems with sore muscles. To relax fully the curtains should be drawn and a small light switched on to improve the intensity of the light.

After an argument, which has exhausted one's vocal chords and brain and caused one's blood temperature and pressure to rise considerably, a bed is the most wonderful refuge. One can relax and try to solve the problem in silence, or forget about it and think of one's daily interests.

With a huge dinner tucked away inside, or with the sun beating down outside, a bed seems to extend a very sincere invitation which can not be refused. It is then the best time to lie down and relax.

We all relax in different ways. Some of us relax in bed, some in chairs, some on bicycles and some while walking or running. I think that one can only relax fully in a bed. We all relax at least once a day, except the pupils in the higher standards who usually relax once a fortnight, but God has given us this privilege and we must not misuse it as we do with many of our other gifts He has given us. Everything we do should be done to honour God's great name.

We are born in beds, we sleep in beds and some people have a compulsion to live in beds. The best and only place one can really relax is in a bed.

André F. Joubert
Std. 9/1

MUSIC

Music has been a part of man's life since the beginning of time and as man changed so too, the music has changed.

At the beginning of time, man was primitive and so was his music. As man became more civilized and cultured, music which was, and still is, an integral part of man's culture, developed to suit the more civilized and rather more sophisticated tastes of the people.

After the dark middle ages, we find a period in music which is called the Baroc Period. The church was still the centre of the lives of the people of that day and therefore the music was composed mainly for use in the church. This music was, as its name indicates, very ornate.

Then an era of change followed. The French Revolution took place and the dramatic change in the form of government was also reflected in the music of that time. Music became more secular and it was compassed for people of all ages and social groups. We call this the Classical Period.

The Romantic Period followed. Emotion played an important part in this music. Composers tried to express particular emotions or thoughts and ideas in their music.

After this period of romantic music, came the period of the Impressionists. A composer of this period, had an idea, an impression, and he then attempted to express this impression by means of music. Music of this kind is often very vague.

Today we find a variety of music. There is jazz, pop music and also modern classical works. Even computers can "turn out" music nowadays. If one looks at and listens to this music, one finds that it seems senseless and that it is just a lot of noise.

Music is a part of man and therefore also a mirror of his soul. One can say that man's life has also, in a way, become senseless. Maybe another change is necessary !

Marieta Maritz
Std. 9/5

A STORY MY GRANDFATHER LIKES TO TELL

O, what glorious hours were those when, in winter at the close of day, we all gathered around the fire. Grandmother would make creamy cocoa, which we sipped, sitting close together in the cosy living room. Then our eyes would turn to Grandfather, for he carried the key which opened worlds and times unknown to us. He had the gift of transporting us, we only had to allow our imaginations to follow in his footsteps.

"In those days, Middelburg was different from today, it was still the old Middelburg," he usually began, and so almost without exception Middelburg was the centre of events in all his stories. In due course, the characters of his stories, those people belonging to a world of the past, seemed to become like old friends.

One of his favourite tales was that of a man he called "old Djoebie" and his pig.

Now old Djoebie was a hard-working man. He had saved for a long time, and at last he had enough money to buy that pig of his dreams. She was pink and very fat and to crown it all, she had a voice that could be heard for miles. Because old Djoebie got discount on this 'madonna' he bought himself new pajamas, too.

The first night old Djoebie tenderly put, Queenie, as he christened his madonna pig, in her pen. Then he took a bath (something which didn't happen very often) and put on his new pajamas.

At midnight old Djoebie was woken by a noise at Queenie's pen. He peeped through the window and his heart skipped a beat. His prize pig was outside! Without a moment's thought he jumped through the window and set off after her. But when a pig is fat, she's not necessarily slow, and that night old Djoebie made a fast tour of Middelburg at his pig's heels.

He ran screaming after Queenie, then pleading, then cursing, but to no avail, and as far as he went, the lights went on, and the whole of Middelburg was looking at a frantic Djoebie in his new pajamas. The ladies, on recognising him, instantly closed their eyes, for it was said that old Djoebie usually slept without the luxury of pajamas. I guess that was the first and last night he had known that luxury, for in his rush through every thornbush at the heels of his pink pig, his pajamas were torn to shreds.

At last he caught her, cornering her at the river, Queenie used the full capacity of her voice, and her shrill cry echoed from kran to kran. It was one o'clock and once again the people peeped through their windows as old Djoebie dragged a screaming Queenie by her hindlegs.

Old Djoebie opened Queenie's pen, and just as he wanted to shove her in, he saw Queenie — sleeping peacefully. Then, of course, the trouble began all over again, He had to get rid of Queenie's double, for she had grown quite attached to old Djoebie.

Sunette Gerber
std. 9/5

SOTHO

Tata-gešo wa mogodimong! Leina la gago a le kgethwe; Mmušo wa gago a o tle; thato ya gago a e dirwe mono lefaseng bjalo ka ge e dirwa legodimong Re fe lehono bogobe bja rena bja ka mehla. Re lebelela melato ya rena bjalo ka ge re tebelela ba ba nago le melato go rena; O se re iše molekong, mme O re phološe bebeng; gobane mmuso ke wa gago, le maatla, te tumišo, ka go sa felelo.

Amene

FRANS

LEPATER

Notre père qui êtes aux cieux,
Que votre nom soit sanctifié
Que votre royaume arrive
Que votre volonté soit faite
sur le terre comme au ciel:
Donnez nous aujourd'hui notre pain
quotidien, et pardonnez nous nos offenses,
comme nous pardonnons à ceux qui nous
ont offenses:
et ne nous laissez pas succomber à la tentation.
Mais délivrez nous du mal.
Ainsi soit — il.

Amen

JOHANNES 3:16

Want so lief het God die wêreld gehad, dat Hy sy eniggebore Seun gegee het, sodat elkeen wat in Hom glo, nie verlore mag gaan nie, maar die ewige lewe kan hê.

Car Dieu a tant aimé le monde qu'il a donné son Fils unique, afin que quiconque croit en lui ne périsse pas, mais qu'il ait la vie éternelle

LA CLASSE DE FRANCAIS

Dans notre classe il y a quarante des élèves: quatre garçons et dix filles. Généralement nous nous entendons bien, mais parfois ... quand Willie est impossible, notre professeure, mademoiselle Visser s'empare contre lui et moi parce que nous jettons toujours des gums vers l'autre.

Tout le monde croyons Mademoiselle Visser est une bonne professeure. Je crois que notre professeure est jolie, et elle n'écrit jamais un 16/1! Généralement tous les élèves aiment la classe de français.

Hilke Bos
St. 6/7

LES CONTRASTES DE LES ÉCOLES EN BELGIQUE ET L'AFRIC DU SUD

Dans les écoles de Belgique, ils ont plus libéral. Les professeurs ne battent jamais avec une latte. Quand un étudiant n'est pas d'accord avec une professeur, il peut discuter avec lui et dire son avis. En l'Afrique du Sud tu ne peux jamais faire ça.

Quand tu vas à l'école tu peux mettre qu'est — ce que tu veux. Mais dans les écoles de l'Afrique du Sud, tu dois mettre un uniforme de l'école.

En Belgique les écoles font quelque fois — plus ou moins deux fois par année — des grandes excursions de cinq jours. Ils vont à l'Autriche à l'Hollande à la France, presque partout. Les écoles de l'Afrique du Sud font jamais des excursions comme — ce là.

Les jours de l'école sont de huit heures quant jusqu' à quatre heures quart. Ils ont des pauses d'une heure, et deux pauses de

vingt minutes. Les périodes sont trois quart heures avec cinq minutes pause au milieu. Ils ont un grand vacance d'une mois et demi. Les africains ont seulement une vacance de six semaines. Leurs jours de l'école sont de huit heures moins quart jusqu'à deux heures moins quart. Ils ont deux pauses. Une pause de dix minutes, et une pause de vingt minutes.

En Afrique du Sud les cheveux ne peuvent pas toucher les oreilles. En Belgique ils peuvent porter leur cheveux comme ils veulent.

Les écoles en Belgique sont un peu meilleur que les écoles en l'Afrique du Sud. Mais le pays de l'Afrique du Sud est meilleur que le pays en Belgique.

Dick Bos
Classe 7/6

DUITS

DAS VATERUNSER

Unser Vater in dem Himmel. Dein Name werde geheiligt.
Dein Reich komme. Dein Wille geschehe auf Erden wie im Himmel.
Unser täglich Brot gib uns heute.
Und vergib uns unsere Schulden, wie wir unsern Schuldigern vergeben.
Und führe uns nicht in Versuchung, sondern erlöse uns von dem Übel. Denn dein ist das Reich und die Kraft und die Herrlichkeit in Ewigkeit.

Amen

ACH, DIE DEUTSCHE SPRACHE!

In den vergangenen Ferien besuchten drei Freundinnen und ich Deutschland. Es war wunderschön aber die deutsche Sprache war natürlich immer ein Problem.

Die Grossmutter meiner Freundin fragte mich ob ich "satt" sei, und weil ich nicht

wusste was "satt" meinte, dachte ich nur an die Bedeutung dieses Wortes auf Afrikaans, nämlich "siek en sat". Ich konnte sie nur verduzt anstarren und meine Freundinnen lachten herrlich.

Dann wollte ich meine Brieffreundin in Freiburg besuchen. Ich fuhr allein mit dem Zug und musste umsteigen. Am Bahnhof hörte ich nur " ... Freiburg ... ", aber ich verstand kein Wort. Ich wollte einsteigen, aber zum Glück zeigte ich zum Wagen und fragte ein freundliches Mädchen: "Nach Freiburg?" "Nein", antwortete sie, "ganz hinten". Ich war so froh, dass ich das verstehen konnte und erreichte den richtigen Wagen fast zu spät.

Im Zug passierte etwas anders wieder. Ich: Mein Deutsch ist sehr schwach. Ich komme aus Südafrika.

Eine alte Dame: Ach so, Südamerika!

Ich: Nein, Südafrika!

Die alte Dame: Ja, Skandinavien.

Ich: Nein, Südafrika!

Alte Dame: Südafrika! Warum ist deine Haut dann so hell?

Ja wirklich, diese Ferien werde ich nie vergessen!

Sunette Gerber St. 9/5

IN DER DEUTSCHEN KLASSE

Lernen, schwatzen und schwitzen, das ist was wir müssen.

In der deutschen Klasse geht es schwer. Übersetzungen, Literatur und noch mehr. Wortschatz, Imperfekt und Hauptformen, machen uns alle gross Sorgen.

Manchmal geht es wirklich schlecht, dann haben wir alle grossen Pech. Geärgert ist Frau Smith dann sehr, schon möchte Sie uns dann gar nicht mehr.

Unsere Lehrerin ist so freundlich, Darum ist die deutsche Klasse so bedeutlich!

Elizabeth Strotkamp
St. 9/3

MET KOMPLIMENTE

WIERDA PARK APTEEK

TEL. 64-1623

OPGEDRA AAN DIE BEJAARDES

OUER WORD (fragment)

Stadig word die dinge dowwer
soos ons ouer word, en suwwer
ons preweling; die skerp wonder
van kleurespel met sononder,
die swawel-spirale verrukkinge
met windweer, vae herinneringe.

Barend J. Toerien

BEURTRYMPIE

Die wêreld is nie joue
en die wêreld is nie myne.

Gister was ons troue
met wit koek en rooi wyne;
vanaand kom reeds die koue
en ons soek na medisyne.

Ons kinders is aan broue
en elkeen vra wat is syne,
en môre eet ons vroue
geelrys en rosyne,

want die wêreld is nie joue
en die wêreld is nie myne.

D.J. Opperman

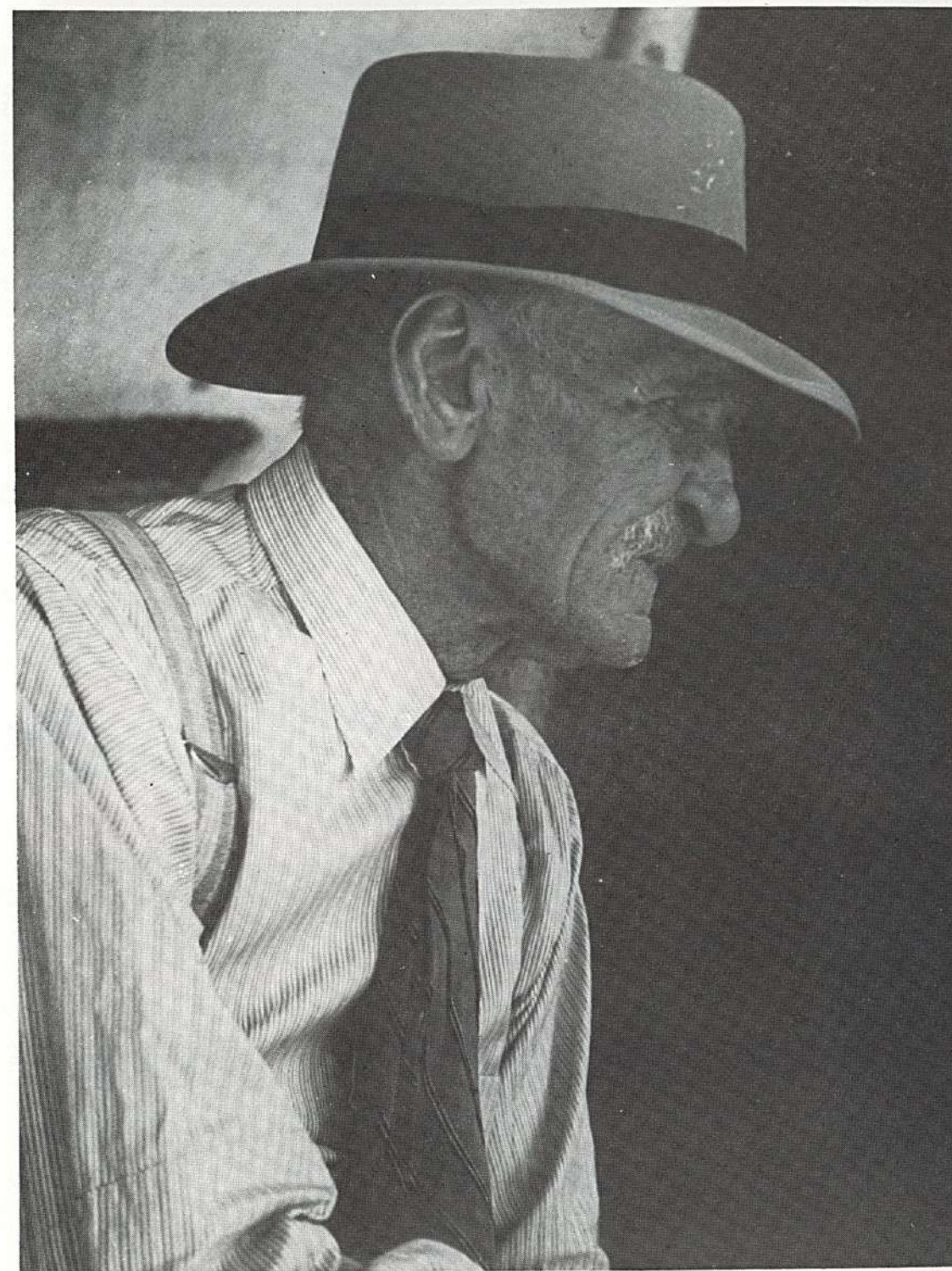

AAN 'N OU VROU

Onthou jy nog die hartstogte van jeug,
die skok van lowergroen teen hemelblou?
Kan jy die pyn, die pyn van lentevreug
wat trane in jou oë bring, onthou?

Het jy vergeet dat liefde joune was,
groot en verblydend, dieper as die vlees?
Is dit 'n droom dat jy die skepper was
van kinderlewens, vormers van hul gees?

Olga Kirsch

Die ou lewe is so vinnig verby,
omtrent soos 'n pampoenrank op 'n ashoop,
Vandag is hy groen en sy blomme geel,
môre hang sy blare swart en lapperig,
en oormôre ken jy sy plek nie meer op die ashoop nie.

Eitemal.

**ONS HET VIR OUMA EN OUPA 'N HUIS
GEBOU**

**ONS HET VIR PA EN MA 'N HUIS GEBOU
ONS SAL DAAR WEES WANNEER JY JOU
HUIS WIL BOU**

**SUID-AFRIKA SE GROOTSTE HUIS-
BOUERS**

**WENS AL ELDORAGNE HOËRSKOOL SE
LEERLINGE GELUK MET HULLE PRAG-
TIGE PRESTASIES GEDURENDE 1982.**

VOORSPOED VIR 1982.

Besoek ons by Sunnypark of skakel 42-5101

JOU EIE HUIS 'N WERKLIKHEID
Schachat
Cullum

Huisbouers

BESONDERE PRESTASIES

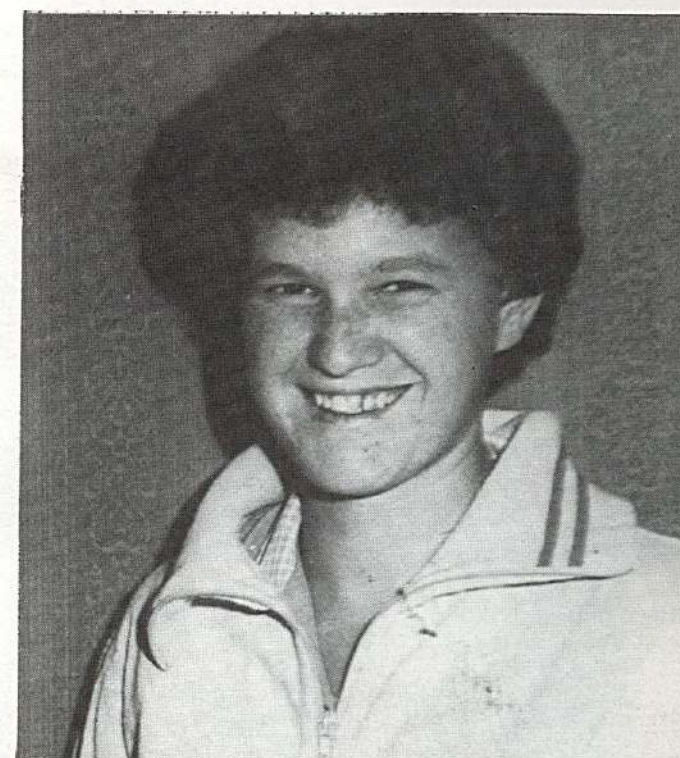
GROEP : N-TVL LANDLOOP
VOOR (v.l.n.r.) : Leonie Möller, Pieter Kidson.

GROEP : N.-TVL-JEUGORKES
Esmari Nieman. St. 6/6.

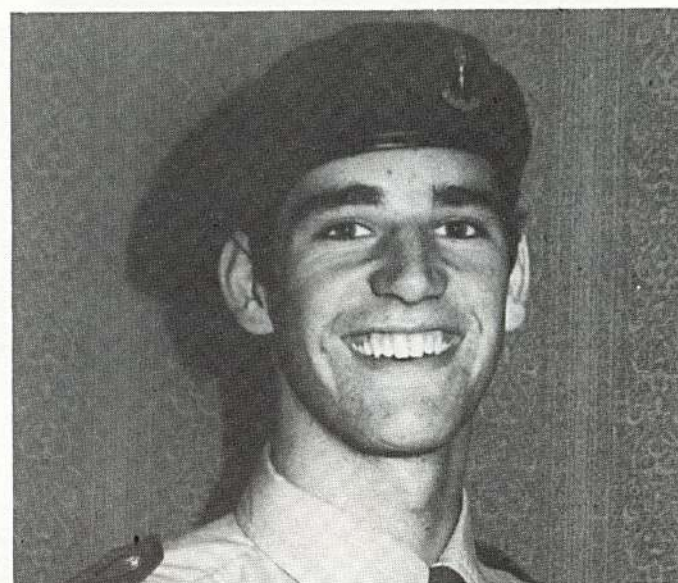
Martin Schürmann. Die eerste rugbyspeler van ons skool wat die N.-Tvl. Cravenspan gehaal het.

Annemarie Lottering. Noord-Transvaal Kleure verwerf vir Sagtebal. Was ook N.-Tvl. se kaptein en het 'n goue medalje verwerf daarvoor. Het in Johannesburg aan 'n drie-daagse toernooi gaan deelneem en die span het ook die beker gewen as beste span.

GROEP : N-TVL JEUGKOOR
 VOOR (v.l.n.r.) : E. Marais, A. du Toit, H. Snow.
 AGTER : S. Schultze, D. Gous, J. Els.

SCHALK LIEBENBERG het die hoogste leierstoekening wat in die Voortrekkers toegeken word, verwerf. Landswyd verwerf slegs 'n geringe aantal Verkenner hierdie gesogte toekenning.

GROEP : N-TVL GIMNASTIEK
 VOOR (v.l.n.r.) : Estelle van Biljon, Amanda van Biljon.

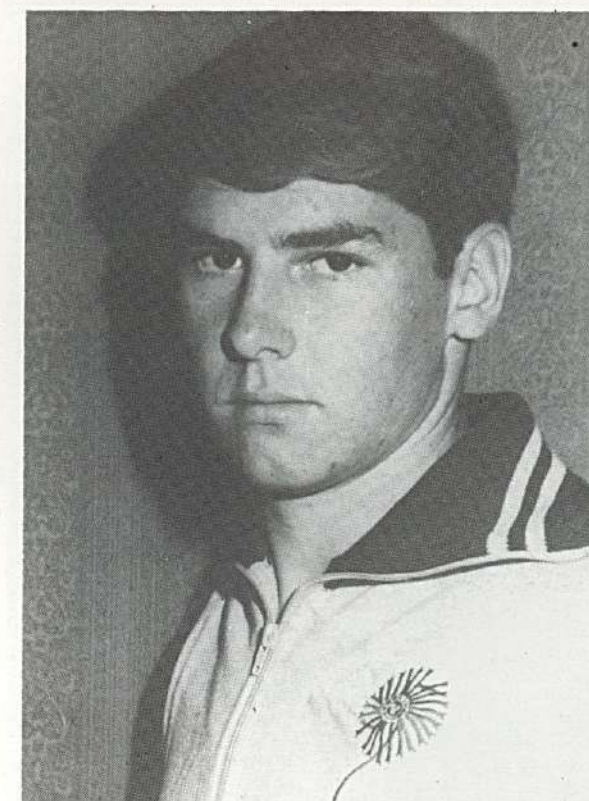
ANTON FOURIE, ARNOLD DE BEER — KRAGOPTEL

Altwee die seuns is die Pretoria en Noord-Transvaal titelhouers.

LEON HOWELL — KARATE

Twee eerste plekke Noord-Transvaalproewe.
 Tweede plek S.A.-Funakoshi-kampioenskappe; Twee goue medaljes Noord-Transvaal Funakoshi-kampioenskappe.
 Goue medalje vir die beste kata van die dag. Swartbelt in karate.

MICHAEL HOWELL — JUDO EN KARATE

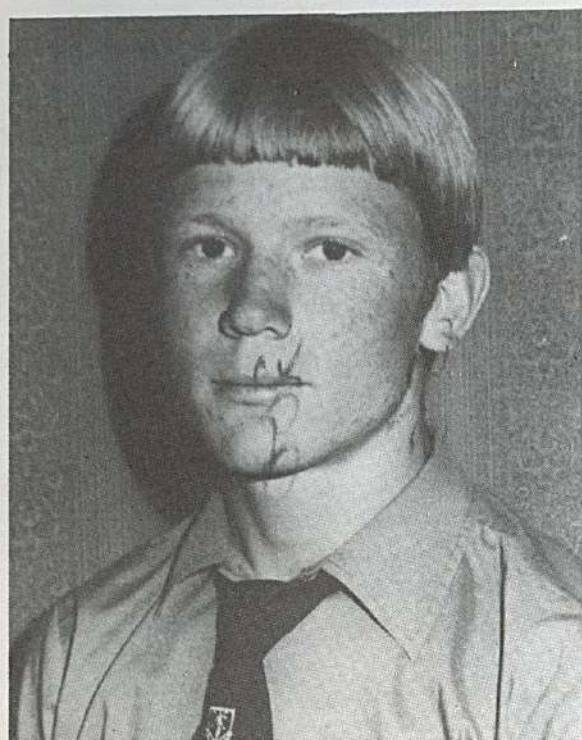
Judo.
 Eerste plek Noord-Transvaalproewe.
 Neem deel aan S.A.-proewe.
 Karate
 Swartbelt
 Twee derde plekke Noord-Transvaalproewe.
 Vierde plek Suid-Afrikaanse Funakoshi-kampioenskappe.

Elmarie Smith
 N.K.P.-dogterskoor.

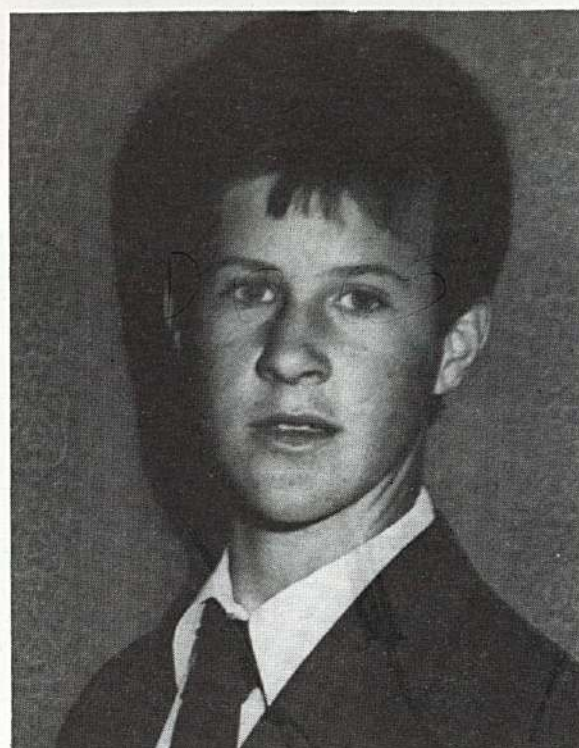

KAREN OLIVIER ST. 9/4
 Noord-Transvaal Skole Korfbal.

GERRIE VAN DER MERWE

Stoei
Eerste plek Verre-Noord Kampioenskappe.
Eerste plek Noord-Transvaal Kampioenskappe.

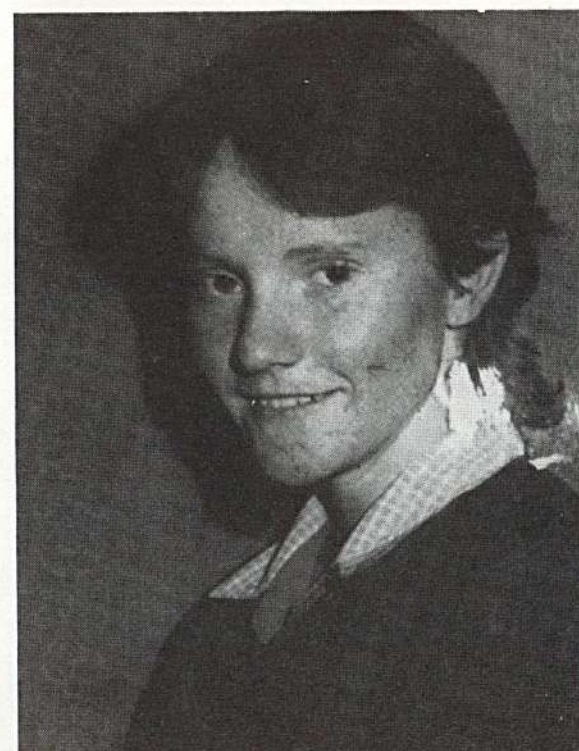
ROBERT ARNDT — KARATE

Noord-Transvaal Kampioen in alle style
Verwerf 'n silwer medalje by Noord-Transvaal Funakoshi-kampioenskappe.
Junior Swartbelt.

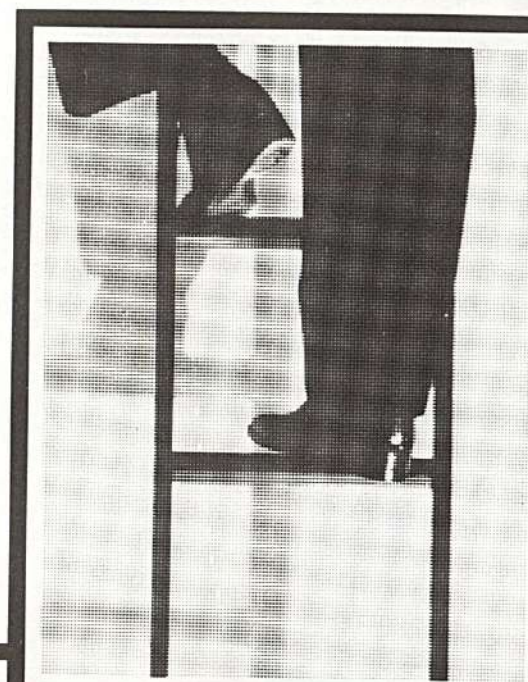
KAREN MEYER

Judo
Neem deel aan Suid-Afrikaanse Kampioenskappe.
Verwerf Oos-Transvaalkleure.

MARILIZE FOURIE ST. 8/5

Verwerf 2 goue medaljes tydens die S.A. Baldanskampioenskappe in Maseru.

Nedbank stel bekend — Nedplan 2000. Jy begin met 13% en klim van daar af.

13%p.j.

NEDBANK
Nedbank Beperk Geregistreerde Handelsbank

Nog iets van belang: Nedplan is vir mense met R2 000 of meer om te belê — die gedagte is eenvoudig. Hoe langer jy jou geld in die rekening hou, hoe hoër is jou rentekoers. En jou rente begin teen die huidige koers van 13%. Volgende maand sal dit vanselfsprekend hoër wees.

GREY-PHILLIPS, BUNTON, MUNDEL & BLAKE 69739

AFRIKAANS

TOEEK 'N KIND WAS...

Toe ek 'n kind was... Heerlik. Opwindend. Plesier. Trane. Sulke teenstellende begrippe. Tóg, 'n wonderlike wêreld!

My wêreldjie was so klein — net tot my en die naaste aan my beperk. 'n Verkenning-wêreld... blou, geel, groen. Smôrens vroeg het die verkenning al begin. Alles was nuut. Net so nuut soos die môre daarbuite. Ma se kombuiskaste is, tot die ander se ontsteltenis, oor en oor uitgepak. Vir my was dit elke keer iets nuut, maar tog so bekend. Hoe was jou verkenning-wêreld? Soos myne...?

Toe ek 'n kind was... 'n Tyd van opregtheid! Ek het gehuil oor die dinge wat my seergemaak het. Letterlik en figuurlik seergemaak. Soms het ek gehuil oor iets wat ek self nie geweet het nie. En daarna...? Het jy ook soos ek daarna weer gelag? Vergete die trane van nou-nou.

Toe ek 'n kind was... Alles was mooi, alles was skoon. Daar was geen plek vir haat nie — en nou? Snaaks hoe mens op iemand se skoot kon sit — van ander wegskram! Was 'n saadjie van die toekoms dalk al in jou...?

Toe ek 'n kind was... die wêreld was groot, die toekoms nog ver. Die betekenis van dinge... snaaks, dit het jou nie gepla nie?! Jy het dinge gedoen. Gevolge...? daaraan het jy nooit eers gedink nie!

Toe ek 'n kind was... Jou ouers het gespog met jou. En nou...? Het jy die dinge van 'n kind afgelê — soos ek...?

Stadig maak ek my oë toe. Buite is dit donker.

Hilda Malan St. 9/3.

PYN

Ek onthou. Twee eenvoudige woorde, maar hulle sluit 'n wêreld in. Ek onthou van vandag, wat gister se môre was, en van gister wat reeds verby is, en van môre, wat net 'n droom is.

Soms onthou ek te veel. Saam met die onthou van vandag kom die onsekerheid wat môre s'n is en saam met die onthou van gister kom die seer...

Bedags krap ek sy wortels oop, gooi hom met wat verby is op 'n hoop, maar as die dag breek, na my nag se slaap, ontdek ek hom wêér, in my uitgeloop.

Waarom het ek nooit gedink dat ek daarsonder kan wees nie? Ek het miskien al vergeet van die teerheid waarmee twee groot groen oë eens in myne gelag het, ek het miskien al vergeet van die drome en die verwagtinge, maar die seer klop met elke hartklop soos 'n lawa-stroom deur my.

Herinnering is partykeer soos 'n ou hond. Hy mag dalk nie meer kan byt nie, maar hy kan nog altyd blaf, al is die blaf meer 'n pyngeskree omdat hy nog

die onverdiende skoppe onthou. As die lewe iets weggeneem het wat binne jou bereik was, bly die leë gevoel van verlange maar altyd daar. Jou trane kan 'n mens nog afdroog en jou pyn vergeet, maar 'n droom kan jy nie so maklik afskud nie. Daarom eerder die trane as om te dink aan dit wat kon wees.

Hoe werp 'n mens 'n droom van jou af as die ou honde altyd weer blaf? Hoe kan 'n mens dan ooit ophou huil oor die vreug wat gister het verskaf?

'n Mens bly maar ewig sit en tob oor vroe soos: waarom? Jy dink in draaie en sirkels, in reguit lyne en hiperbole, maar 'n antwoord is jou nie beskore nie. As laaste hoop bid jy en vra: "Asseblief tog, sê my waarom," maar dis asof daar 'n muur van stilte is tussen jou en Hom wat alles weet. Jy as mens is te klein om ooit te weet waarom, of miskien is dit juis jou antwoord: omdat jy mens is.

Jy kan jou koers wegdraai van die seer van onthou af en jy kan jou rug daarop keer, maar pyn is altyd 'n snaakse ding. Dis beter om dit vierkant in die oë te kyk, dan kan dit jou nie van agter af gryp en wurgend versmoor nie. Dis snaaks hoe die gedagte aan pyn jou hêre wese kan laat inkrimp en jou kan laat snak na asem. En tog sê Khalil Gibran: "Hoe dieper pyn in jou wese kerf, hoe meer vreugde kan jy bevat". Dis net dat pyn soms so onverhoeds weer met alle mag en krag op jou toesak. As jy dink jy's met wortel en tak uitgeroei, maak dit soms dubbel so seer om later weer sy swart blommetjies sien en van sy wrange vrugte te eet...

Soms gaan ek kwaai onder pyn gebuk en voel hoe snikke deur my wese ruk, maar dan is juis die seer oor wat kon wees, 'n snaakse bitter-soet geluk.

Die mens het soms 'n hartseer lewensbaan maar hoe hy dit aanvaar en daarop staan het nog steeds in sy lewe die heel laaste sê: Dit bepaal waarheen hy uiteindelik gaan.

Pyn kan van jou 'n lewende wrak maak wat nog net asemhaal, maar dit kan ook van jou 'n ryp, diep mens maak wat in staat is om die trane in ander se oë raak te sien en af te vee, omdat jyself ook al so baie gehuil het.

Janien van Vuuren St. 10/3

AS DIE SKADU'S DAAL

Nog net 'n strepie rooi son bewe op die verste duin. Die skape dreutel lui deur die harde bossies en vygiepolle windpomp toe. Die sagte skemerlig versag die harde lyne van die windpomp, en hul die duine in die subtiële skakerings van pers en pink. Drie hadidas vlieg in gelid populierbos toe en langs die leidam begin die paddas een-een kwaak.

Klein-Jan Verhoef sit op die kant van die steenkrip en hou die trop dop wat, noudat hulle water geruik het, hulle koppe lig en vinniger oor die vygiepolle trap. Hoe haat hy dit nie: die sand, vygies, bossies, lug, skape en son — veral die son... Hy kyk na die weste en voel amper of hy 'n oorwinning behaal het toe hy sien hoe die rooi strepie agter die duin verdwyn.

Agter daardie verste duin lê die stad: pragtig met al sy fantasieë, genot en geluk. In sy gedagtes kan hy dit al sien, die liggies wat rooier as die vygies en geler as die verpotte varkore langs die leidam blink; die bont massa van mense wat lag en gesels en dans en geen sorg ken nie en vryer is as die hadidas wat in die populier broei — daar waar dit nie saak maak as dit nie reën nie en waar niemand oor lammers en oor droogte praat nie.

Hy't gedink hy sal nie hartseer voel nie, maar noudat die oomblik van tot siens-sê daar is, voel hy tog so 'n krieweling om sy hart, maar hy onderdruk dit dadelik. Al is dit nog vroeg, het die goue son reeds begin met sy daaglikse verskroeiwerk. Nee, dink hy, wat huiwer ek nog, ek behoort bly te wees om weg te kom uit hierdie harde wêreld met sy skape, droogtes, vygies en harde bossies.

Klein-Jan sit in 'n vuil kroegie in die middestad van Johannesburg. Die skaduwees van die groot grys gebou rek langer en langer uit. Agter hulle verdrink die son in sy eie pers bloed. In die strate flits die liggies een-een aan, spel hulle die name van nagklubs en kroeg in helder geel en blou uit.

Hannetjie Alberts St. 9/5.

AS DIE SKADU'S DAAL

As die son sy laaste buiging maak en die nag se onderdane die grys tapyt vir hul koning ooprol, dan dink ek aan jou — nie soos jy is nie, maar soos jy wás.

Bedags kan ek lag en lêwe. Ek kan my selfs verbeel dat jy enige oomblik by my kantoor sal instorm, my 'n piksoentjie sal gee en 'n bossie blommetjie in die hand sal stop...

Maar saans vat die skadu's met hul vaal vingers aan my hart. Dan is daar geen wegkomkans nie en ek wêét: sy sal nooit weer terugkeer nie.

Ons liefde was teer, mooi en rein — die wêreld só boos. Ek besef nou dat dit nie 'n kans gehad het nie. Ons liefde was te broos om die lewenstrome te trotseer. Mooi herinneringe is miskien beter as dat ons liefde dalk moes kwyn...

Dit was lente en ek het in die park gesit en peins. Toe ek opkyk, het jy daar gestaan. Jy het langs my kom sit en ons het begin gesels.

Van daardie dag af het ons lewenspaaië begin saamloop. Ons ure van samesyn was

ryk: ons kon oor alles praat — ons Skepper; die lewe; mense. Al was daar stiltes, ons oë en hande het die gesprek verder gevoer.

By jou kon ek natuurlik wees, net soos ek is. Ons was soos 'n viool en sy violis: elk een kon die beste klanke uit die ander haal.

Tog was daar soms by my die vrees dat alles té mooi en goed was. By my was daar dikwels die vraag: "Kan ons liefde in hierdie wêreld altyd ongeskonde bly?"

Die wêreld het jillend geroep: "Nee! want ek moes hoor dat jy in 'n koma was na 'n ongeluk. Ek het jou gaan besoek, maar jy was nie meer jy nie! 'n Vreemdeling het daar gelê — 'n vreemdeling."

Daar is geen hoop meer vir jou, vir my, vir ons liefde nie. Al wat ek het, is herinneringe. Maar jy — jy het niks meer nie! Of lewe daar êrens nog iets binne-in jou?

As die skadu's daal, dink ek aan al hierdie dinge en ek sal nog vir jare daaraan dink, want ons liefde was enig.

Ja, ek sal nog daaraan dink tot die skadu's vir my ook daal . . .

MARIETA MARITZ St. 9/5

DIE OU MURASIE

As jy net uit Johannesburg ry, kom jy by die agterbuurte uit. Ek hou stil om die plek van nader te bekijk. Die vervalle geboutjies met afgeskilferde mure kyk na my met spottende oë. 'n Geluid! Ja, hier agter my snuffel 'n straatbrak rond, kyk verbaas op na my en hervat weer sy snuffelende soektog.

Teen die mure van 'n afgetakelde murasie gaan ek stilstaan. Orals teen die mure is woorde in groot swart letters aangebring. Die verrotte reuk van gister se pap en vandag se afval laat my neusvleuels tril. Ek swaai om en bring my hand na my mond om die trane en snikke te keer. Met 'n drafstap nader ek die motor en gryp aan die motordeur voor ek my balans verloor.

Met skreeuende bande trek die motor weg. Ek sal nie omkyk nie! Pappa . . .

SUZETTE VAN DER MERWE St. 6/8.

"NOU LÊ DIE AARDE NAGTELANG EN WEEK IN DIE DONKER STIL GENADE VAN DIE REËN."

Die son brand neer op die aarde, verbrand alles in sy meedoënlose pad van vernietiging! Wuiwende grassade met arms omhoog smeek om genade. Hulle pynkrete trek deur die stilte. Een na die ander gaan hulle die ewigheid in, maar . . . die vrug vir 'n nuwe begin word in die harde, droë grond bewaar!

Die bome staan vooroor gebuig . . . treurig. Hulle lippe is droog, smag na water. Hulle het hulle vrugtelose soektog na water in die droë aarde laat vaar. Hulle bid om verlos te word van die genadeloosheid van hom wat eenkeer 'n vriend was. Treurig kyk

hulle vir oulaas rond, sluit dan hulle oë . . . om dit nooit weer oop te maak nie!

'n Vos krap rond in 'n droë gat in die aarde. Twee dae gelede het hy nog 'n springhaas tot hier gejaag. Die hol oogkaste van die haas kyk hom aan! Die vos skrik en lek dan vies aan 'n paar geel bene. Hy verwens die een wat voor hom hier was. Hy trek ineen as die honger en dors weer van hulle laat hoor.

Die aasvoëls baklei om die laaste stukkie van die vos se lewelose liggaam. Hulle ont-hou nog hoe hy drie dae gelede na 'n springhaas gesoek het. Instink vertel hulle dat dit hulle lot ook gaan wees as hulle nie na groener weivelde gaan nie. Een vir een verdwyn hulle in die dynserigheid van die hittegolwe. Net hulle is gelukkig. Hulle huppel heen en weer oor die droë, eensame veld. Geluidloos sweef die hittegolwe oor die uitgedorde bome en gras en gebeentes. Net hulle is uitgelate!

'n Geitjie sit op 'n klip en luister na die stilte. Dit klink soos die lied wat die hittegolwe sing as hulle dans!

Die aarde se gelaat verander. Sy sit ander grimering aan. Eers was dit sag en vrugbaar; nou hard, onaansienlik, lelik!

'n Warrelwind wals oor die dorre aarde. Gryp hier, gryp daar, trap vas en draai! Net waar hy gaan, steel hy van die droë aand, gooi dit van hand tot hand en smyt dit verder neer.

Dit word donker in die ooste. Die geitjie luister weer. Tamboerslae. Sy kom oor die berge aangesweef. Haar wolkombers rol grys aan oor haar kinders. Weerlig klits soos die swaarde van die gode van ouds!

Die veld se gebede is verhoor. Geel-grys kom die slierte neer. Die veld juig! Reën! Dit reën! Die aarde maak haar dorre lippe oop. Sy drink van die lewe van die Natuur.

Die dorre aarde word behandel soos 'n bruid. Die grys geklede gaste strooi hande vol confetti oor haar. Haar polsslag word sterker. Daar is 'n nuwe lewe in haar. Sy sing van blydschap en dank Hom wat genadig is.

"Nou lê die aarde nagtelang en week in die donker stil genade van die reën . . ."

Etienne van Straaten St. 10/4.

GISTER IS VERBY

Gister is verby. Dis die hede en toekoms wat tel. Was jou gister vol seer en pyn? Kaalvoet oor die koue grond deur die tente, soos honde behandel . . . erens huil iemand. Êrens het 'n baba, 'n kind, 'n boetie of 'n sussie gesterf. Êrens veg 'n geliefde man, pa of oupa. Jy was 'n kind wat miskien nie alles verstaan het nie, maar jy het geleer haat. Haat het in sy felheid van jou besit geneem. Haat teenoor die "kakies" wat jou mense só kon behandel.

En tog . . . dit was 'n Engelse vrou, Emily Hobhouse, wat gister vir jou moeder kom medisyne gee het!

Jy lewe vandag — kon jy vergewe en vergeet van alles? Het jy regop gekom soos Totius se doringboom? Jy moes 'n merk oorgehou het — dis menslik — maar kan jy nou al hulle sy van die saak sien? Tog moet jy trots wees op dit wat jôu mense bereik

het. Nou is jy oud, nou is gister verby. Vandag is jy Afrikaner, maar ook Suid-Afrikaner. Jou buurman is Engels en het jou nodig soos jy vir hom. Kan jy vir die jeug leer dat Suid-Afrikaners, veral die Blankes, moet saamstaan, of gaan jy aanhou om met haat en nat oë terug te dink?

Braam Nieuwoudt St. 10/1.

IS VROUE BESIG OM DIE "MANSWÊRELD" OOR TE NEEM?

Vroue is vandag besig om hulle man, of is dit vrou, te staan in die mans-wêreld. Deesdae is dit nie meer snaaks om vroulike bus-en-hyskraanbestuurders te sien nie. Vroue kan motorwerktuigkundiges en ingenieurs word en baie van die beroepe wat taboe was vir vroue, word nou deur die swakkere vat beoefen.

Alhoewel daar nog op sommige gebiede teen vroue gediskrimineer word, word al hoe meer vroue aangestel in poste wat eeu lank die man se eksklusiewe domein was. Vroue kry presies dieselfde salarisse as mans en in sommige huisgesinne verdien vroue net soveel en hier en daar meer as hulle mans. Die vroue van die tagtigerjare is beslis nie meer bedeesde huisvrou-tjies wat ja en amen sê op alles wat manlief sê nie. Vandag se vroue is geëmansipeer en selfonderhoudend. Die meeste vroue hou aan werk na hulle huwelik en kinders staan ook nie meer in die beroepsvroue se pad na die top nie. Goeie kleuterskole is volop en na die geboorte van hulle kinders, gaan vroue weerwerk.

In sommige gevalle het die gesin die geld nodig wat deur die vrou verdien word, in ander gevalle weer word die geld uitgegee op luukse wat die gesin andersins nie kan bekostig nie. Somtyds het die gesin die geld nie nodig nie en gaan werk die vrou net om van vervelinge roetine van huis-skoonmaak en koskook weg te kom. Ons eie Margaret Lessing is 'n goeie voorbeeld van 'n suksesvolle sakevrou.

Selfs in Indië wat minder ontwikkel is as Suid-Afrika, is vroue besig om vinnig opgang te maak in die manswêreld. Daar was reeds twee vroulike Eerste Ministers, mev. Pandit Nehru en mev. Gandhi. Margaret Thatcher is een vrou wat haar nie laat afskrik het om die manswêreld te betree nie.

Ja-nee, vroue is beslis besig om die manswêreld oor te neem. Die mans sal hulle sokkies moet optrek as hulle wil meeding met die vasberade vroue van vandag. Oppas voor, Menere, oor nog 'n dekade is dit dalk mans wat huisvrou speel en vroue wat die wêreld regeer.

CHRISTA VAN GRAAN St. 7/4.

GEE MY DIE SEE!

O gee my die see waar ek kan hardloop op die strand en voel hoe ek die sand onder my tone wegkielie! Waar sonlig deur my hare dans en my vel blinkbruin kleur! Gee my 'n vakansie by die see waar ek die vreugde van menswees kan ervaar . . . Soggens vroeg — wanneer die son dun strepies op die water gooi, en plek-plek aan die

rotse byt — wil ek die see styf teen my vas-hou en hom vertel . . .

Ek wil vertel van vreugdes en hartseer en van somtyds half-menswees. Ek wil my teerste drome vir hom vertel; hy moet dit terugtrek saam met die golwe en op my strand van vreugde uitspoel.

Ek wil op die strand sit en voel hoe die golwe aan my voete lek. Ek wil lag saam met die wind wat deur my hare waai. Ek wil die vreugde van see-toe-gaan indrink en sien hoe die seemeer die hemel deursweef.

En wanneer die son oranje-rooi blink en vër op die horison ondergaan, wil ek my gedagtes soos 'n skulp optel en saamneem huis toe. Ek wil ver ente stap op die strand waar branders om my voete lag en somtyds die hartseer en seer van die lewe meesleur, vër weg heen — om dan weer uit te spoel, op my strand van lewe, in eindelose vreugde.

Theresa Koen St. 9/3.

'N GEVEG TOT DIE BITTERE EINDE

Ek is die see, borrelend, bruisend, en skuimend wat alles wat voorkom, teen die rotse te pletter slaan. 'n Groot ysterfiguur het so pas op my begin beweeg. Ek borrel en bruis en slaan hard met die golwe, maar dit wil nie beweeg nie. Ek maak my deininge hoër en hoër — maar nog niks gebeur nie.

Ek word kwaad en my woede ken nou geen perke nie. Die golwe word hoër en hoër, maar dit help net mooi niks, die skip skeur net deur my waters. Ek gee maar op en wag nou vir die oostewind om op te kom en stormwolke nader te bring. Ek rus die nag lekker uit en probeer die volgende dag weer, maar die skip kom nie verder as om te wieg en nogmaals te wieg nie.

Die oggend. Die oostewind kom liggies op, maar ek weet ek sal dit nog nie kan regkry om hierdie reus die hoof te bied nie. Dag na dag word hy sterker, maar nog nie sterk genoeg nie. Op die horison sien ek uiteindelik 'n paar reënwolke naderkom. Skielik kom daar 'n woeste windvlaag. Die wolke kom nader en nader; dit pak dik saam en word al hoe meer.

My golwe word hoër en hoër en al hoe dreigender; die wind bereik stormsterkte. Weerligstrale skeur deur die lug. Skielik is daar 'n slag en 'n diep gat word in die romp van die skip geskeur. Die mense word meegesleur deur my krag. Die ysterfiguur sak stadig maar seker na my diep en donker kelder, waar baie vorige ystergevaartes al vergaan het. Ek het die geveg gewen.

Werner Lubbinge St. 6/7

DIE "LIEWE" BURE VAN ONS

Soos dit nou eenmaal maar gaan in die dorp, sal mens altyd ander persone rondom en naby jou hê. Party mense is gelukkig om

gawe en goeie bure te hê, maar ander . . . wel, hulle is, om dit sagkens te stel, effens minder gelukkig. Toevallig, bloot toevallig, ja, bevind ek my in daardie onbepaaldwaardige situasie wat bure betref. Ek weet nie of ek moet lag of huil nie!

Die tydjie wat jy kan ontspan en jouself 'n bietjie rus gun, is bitter skaars. Dikwels word dit jou ook ontnem deur "liewe buurman" se honde wat alewig 'n lawaai opskop. "Hondjies" is hulle beslis ook nie: drie uitgevrete wolfhonde, wat dag en nag soos kat en hond baklei. Tog, party dae is dit weer stil. Jy vind dit te wonderlik vir woorde om die stilte te ervaar — ook net totdat jy intens bewus is van die stilte. Juis dān moet die brakke weer aanmekeer spring. Sal daar dan nooit rus en vrede op die ou tranedal wees nie? Wat kan ons in elk geval doen?

Gelukkig (of ongelukkig!) is dit nie altyd lawaaiërig nie. Die dae kom wanneer jy 'n klein werkie wil doen, soos die ou hangkas regmaak, of 'n paar los skroewe indraai. Juis dān is dit "liewe buurman" se tyd ook om homself nuttig besig te hou. Nie 'n honderd jaar nie, of hier kom buurman aangesit. Net leen, ja. Wat? Die ystersaag. Ja, buurman wil my nuwe ystersaag leen. Goed buurman, leen hom maar. Daar sit ek. Wat nou gemaak? Dit lyk of ek nou maar sal moet wag totdat buurman klaar is. Uiteindelik! Ek het gedink hy kom nooit weer terug nie.

"Dankie, Oom. My pa sê baie dankie."

"Dit was rêrig 'n plesier." (Of was dit?)

Miskien moet ek maar 'n bietjie in die tuin rondkrap. Dit sal goed wees om die plek weer netjies te kry. Die waentjie word nadergesleep, die afval en takke word op-gelaai. Nou kort ek net 'n tou om die takke mee vas te bind. 'n Sterk, stewige tou. Ver-beel ek my, of het buurman se seun gister met 'n tou rondgeloop? Dit is nou die gulde geleentheid om iets uit buurman te kry! Sal gou vir Jannie stuur om die tou te gaan leen.

Nie lank nie, of hier is Jannie. Nee, die oom kan ongelukkig nie sy tou uitleen nie. Hy het juis 'n klompie sand wat hy moet wegrig, en het die tou dringend nodig om te keer dat sy kosbare sand nie afval nie . . .

Daardie dag het ek finaal besluit om niks, niks weer te doen vir "liewe buurman" nie. Wat is die dank wat jy kry? Stank!

Wat kan jy aan sulke mense doen? Niks. Nie eers 'n gratis retoerkaartjie Zaïre toe sal help nie. Al die ape sal vlug, en wat maak ek dan met so 'n spul ape?

Hendrik van Rensburg St. 10/3

"NOU LÊ DIE AARDE NAGTELANG EN WEEK IN DONKER STIL GENADE VAN DIE REËN"

Dit het gereën . . .

Drie woorde: Drie mooi woorde. Toe die wolke aanstorm soos pa se jong bulle, toe weet ek dit gaan reën. Ek hardloop oor die werf, kry al my kuikens in 'n kartondoos bymekaar en nael terug huis-toe — voor die eerste druppels my kon vang.

Dit was 'n harde reën, maar hard op 'n ander manier: dit is of die druppels die

aarde wou oopkraak en dit binnedring. Die donder het gerammel so asof dit wou sê: "Stil — dit is ek wat nou praat."

Ai, dis lekker — dié reën. Pa het sommer vroegdag al uitgestap; ek is agterna met die volk se honde al agter my aan en saam het ons gehardloop; ek wou die reënboog vir my ma in die blou erdeskottel terugbring. Daardie dag is nie veel gewerk nie — ek en Rondemeid het onder die ou bloekomboom gaan staan en wanneer sy nie kyk nie, het ek aan die tak gepluk — en sy was papnat.

Aarde en reën word een. Dit is asof die water haarself stoot oor die damwal en die asters rondom laat buig onder die druppels. Water vind self haar weg oor die klippe — sy weet waar is die droë bosse en die bees-klootjies. Dit lyk vir my of die doringbome sing en die sipresse strek tot daarbo: hulle lyk soos 'n ewigheid in groen.

In die nagte is dit nou nie meer stil van te veel warmte nie. Die krieke is vir geen oomblik stil nie en die paddas — die paddas kwaak mooier as al die ander kere! Ek sit grootoog in my bed en kyk na die silwer sterre en luister na die windpomp. Pomp en spuit, pomp en spuit. Daar is lewe in my ou windpomp, want daar water . . . Die jak-kalse het weer uitgekom. Ek dink aan hulle wolsterte en groot ore — hoe lief is hulle nie nou nie! Ek het hulle so gemis.

Ek weet môre sal die kolganse terug wees en ek en Rondemeid sal bly wees as ons die mooi van hulle vere sien. Pappa sal weer kan gaan visvang; in die aande sal hy sy lyne ingooi en ek en hy sal sit totdat hy my moet terugdra bed toe.

Dit het gereën . . .

In my hart ook. In my hart blom die madeliefies en die kannas strek hoog op in my gedagtes. Ek dink aan die groen sipresse en die ewigheid van bly wees. Ek dink aan my pa en wanneer hy vir my die waatlemoen oopbreek . . .

My ou plaas. My ou aarde. My reën-aarde. Ek bak modderkoekies en lag in die son. In die aarde lê ek stil en luister na die lied van die water. En as ek mooi luister, hoor ek die visarend roep.

Dit het gereën, aanhoudend gereën, gereën . . .

Karin Taljaard St. 10/2

GEBED VAN 'N KIND.

Liewe Jesus, baie dankie vir my mamma en pappa en vir al die mooi kleertjies en kos-sies wat hulle vir my gee. Dankie vir my ouma en oupa en nog my ander ouma. Dankie vir my boetie en sussie en laat ons asseblief nie baklei nie. Dankie ook vir Las-sie.

Liewe Jesus, Bennie het vandag op my tassie gesit en toe breek hy. Ek is nie meer kwaad vir hom nie, want Liewe Jesus het in die Bybel gesê dat ek hom moet vergewe. Juffrou het my vandag op my hand geslaan omdat ek nie wou stilsit nie. Daarna het sy by haar tafel gaan sit en gehuil. Ek het haar so jammer gekry. Toe sê ek dat sy nie meer moet huil nie, want ek het haar klaar vergewe.

Hoe gaan dit nog met Oupa in die hemel? Jesus moet asseblief vir hom sê dat hy nou lank genoeg by U gekuier het en dat hy

weer moet terugkom na Ouma toe, want sy verlang baie. Mamma het vir my gesê dat Jesus Oupa net vir ons geleen het en nou het hy weer by Jesus gaan kuier. Jesus moet asseblief vir Oupa van Ouma se beskuit gee, want hy is baie lief daarvoor.

Liewe Jesus, wees ook asseblief met Las-sie waar sy siek is. Ek weet dat Liewe Jesus haar weer sal gesond maak, want sy is 'n baie soet hond. Wees ook asseblief met al die omies op die grense wat al die terroriste moet doodmaak.

Dankie, Liewe Jesus, dat tannie Sarie by ons kan kom kuier. Dit gaan baie goed met haar en ek dra ook vir haar groete oor aan Oupa.

Kosie verjaar more en toe het ek vir hom 'n trein met trokke gekoop. Dink Liewe Jesus hy sal vir my 'n fiets koop as ek verjaar? Sal U hom help spaar, asseblief, Liewe Jesus? Dankie Jesus.

Onthou asseblief om mooi vir Oupa te sorg en sê hy moet nou terugkom, want Ouma huil baie. Vergeef my asseblief al my sondes, Liewe Jesus.

Amen.
Dalene Strydom. St. 9/3.

EK GLO IN DIE JEUG VAN VANDAG

Die stelling wat daar gemaak word dat die jeug 'n produk van sy eie tyd is en deur sy bepaalde omgewing gekondisioneer word, is baie waar. In die milieu van Afrika waar kolonialisme in die laaste twee dekades sy bestaansreg ontsê is, het die vraag ontstaan oor watter rol die jeug te vertolk het. Die oplossing van hierdie onsekerheid oor sy status in Afrika kan egter gevind word. Die jeug van Suid-Afrika het 'n belangrike roeping om te vervul deur gedurig in kommunikasie met Afrika te bly, al is dit net om ondersteuning aan 'n saak te betuig, die deugde van sy Afrikanerskap uit te leef.

Daar word vandag beweer dat die jeug nie so patrioties is as wat sy voorgeslagte was nie. Die stelling kan egter onwaar bewys word deur die belangstelling wat die hedendaagse Afrikaner in die daaglikse vraagstukke van die land toon. Deur ideale wat hy koester vir sy vaderland, probeer die jeug op 'n kritiese wyse 'n bydrae lewer die ontwikkeling van sy vaderland.

Daar sal dan ook van die jeug verwag word om 'n essensiële bydrae te lewer tot die skepping van 'n mees ideale toekomstige Suid-Afrika. Die jeug sal 'n nuwe fase van mentokrasie betree. Vraagstukke wat die voortbestaan van binnelandse veiligheid in Suid-Afrika bepaal, sal aan die jeug voorgelê word vir bestudering en ontleding daarvan. Die maatstaf wat die jeug sal moet gebruik om hierdie knelpunte op te klaar, sal beskaafdheid, betrokkenheid en inspanning vereis.

Kenmerkend van die hedendaagse wêreld is die "ruïnementaliteit" wat daar heers onder die verskillende bevolkingsgroepe. Hierdie houding is dan ook die gevolg van 'n wêreld waar sedelike normas vervlak is en waar morele volksbeginsels afgewater word. Ongelukkig het hierdie lewenshouding ook ingang gevind in die geestesdrag van enkele jeugdige in Suid-Afrika. Die oorgrote meerderheid van die jeug het egter

tot die besef gekom dat die etiese mens, die ekonomiese mens en die magsmens nie die waarheid en sin van lewe propageer nie. Slegs as religieuse mens kan die doel van lewe verstaan en geniet word.

Die jeug kan 'n verdere bydrae op die politieke front van Suid-Afrika lewer. Daar is een keer beweer dat politici nie tot veel meer in staat is as die bewegingsruimte wat die kieser aan hom bied nie. Deur die politieke opvattinge van 'n jeugdige te erken, kan die jeug die selfbeskikkingsreg van 'n kosmopolitiese bevolking hier aan die suidpunt van Afrika bevorder.

Deur beredenerend oor politiek te gesels, word die rypheid van om mens te wees, die ontledingskennis, die waardering vir die standpunt van 'n medelandgenoot en nog ander essensiële persoonlikheidseienskappe uitgebou.

Die grondslag van vriendskaplike, vreedsame naasbestaan tussen verskillende bevolkingsgroepe in Suid-Afrika, kan deur die jeug daargestel word. Die jeug het 'n belangrike taak te volvoer in die verdediging van Suid-Afrika se internasionale status. Daar word vandag deur kommunistiese indringing in Afrika deur Kubane, asook op verskeie ander terreine, teenoor Suid-Afrika gediskrimineer. Die jeug moet dus geestelik paraat wees.

Dit is my vaste oortuiging dat deur die uitlewing van sy Christelike Afrikanerskap, die jeug sy voortbestaan en geïdealiseerde status in die wêreld kan waarborg.

Kobus Schutte St. 10/2

REËN

Die reën is genadig. Die reën is donker . . . en stil. God gee Sy wasdom; Op Sy tyd . . .

Die harde kors van die grond, is die kors om my hart, Alhoewel dit verweer is deur die wind en vol barste is van baie middag se son, is dit hard. In my hart het alle lewe, alle hoop ophou groei. Al wat oorgebly het, is die vraag — of verwys? — die retoriese vraag: Waarom gebeur dit met my?

Ek sien hoe die gras stof word en ek dink: Wanneer word ek stof — of is ek al? Die modder in die damme word stof en my trane is stof agter my oë. Die son brand geel op die aarde, kom soggens bloedrooi oor die rant gedraf en waai saans helder pers en oranje aan die vaal, grou aarde tot siens. Ek wens die son het geen kleur gehad nie — soos my lewe . . .

Ek sien hoe die lewe voor my wegwyn. Ek sien hoe ek die lewe neem. Ek dink: "By Pramborg blêr geen moflam . . ." Is ek dan die jakkals? Later laat ek selfs die vleis verlore gaan. Dis in elk geval net vel en been. Later laat ek selfs die lewe verlore gaan. Dis in elk geval net moeite en verdriet . . . Dis in elk geval te vergeefs.

Die nag hoor ek die windpomp tjir-tjir. Ek wil huil, maar ek kan nie. My trane is stof. Die windpomp se pyp is droog. Buite woed 'n stofstorm. Ek moet die lam keel-af sny. Ek moet. Ek kan nie. Die lam se groot bruin oë smee my. Waarom wil die lam sterf as ek nog moet lewe? Die lam moet ook lewe, moet ook ly . . .

Die nag word ek wakker van die lam. Ek sny die lam se keel af. Ek sien die bloed. . . Ek sien die lam. Die nag slaap ek nie weerne.

Die son kom op soos die rooi bloed aan my hande. Die son is geel soos die hemp wat ek aanhet. Die son is pers soos viooltjies in Oktobermaand. Waarom is die son vandag so vriendelik?

Die lam lê nog op die droë stoep. Die bloed is droog. Is my bloed droog? Nee, ek lewe! Die reën val op my aarde. Ek val op my knieë neer. Die reën is oorvloedig . . . dieson lag geel.

Dié nag hoor ek die reën, sien ek die reën, ruik ek die reën, voel ek die reën. Ek voel die lewe. Die stof word nat, word modder, word helder water. En ek huil. My trane voed my siel soos die reën die droë aarde voed. Daar is geen onweer, geen donderslag of weerligblits nie, net die sagte deurdringende reën . . .

"En nou lê die aarde nagtelang en week in die donker stil genade van die reën."

Ronelle Roux St. 10/5

LAAT-AAND IN HILLBROW

Johannesburg: 'n donderstorm as mens dink aan die platteland. Hillbrow: 'n tierende tornado in vergelyking met die goudstad Johannesburg.

Dit is laat die aand in Hillbrow. Die lewe pols gejaagd en doelloos deur dié betonwoud. Die nag: gevaarlike as die dag. Elke mens vir homself. 'n Stryd om oorlewing, daar in Hillbrow.

Dit is neonligte wat nag na nag die name rukkend uitspoeg. Die vuil mure is bekrap. Nou stegies sluip op al die donker hole af. Om elke hoek skuil die kaf wat deur die samelewing uitgeblaas is. Die lewe in Hillbrow word 'n stryd om erkenning as mens.

'n Deur word oopgeruk. Disko-musiek slinger saam met 'n dronk man by die deur uit en woel hom tussen die ander nagge-luide in. Motors se bande sleep swart en skreeuend op die teer tot stilstand. Hoë betongeboue rank die hemel toe.

'n Swart kat krap 'n hoop vuilgoed deur-mekaar. 'n Swart leerbaadjie glip op 'n pieperige mannetjie af wat hom bang uit een van die donker hoekies aan die naglewe van Hillbrow ontbloot. Vir oomblikke flits 'n mes dofweg in die blou lig van 'n polisie-motor. Sirenes pluk die nag aan flarde. Die swart kat verdwyn stil om 'n donker hoekie. Die hoop vuilgoed is deurmekaar. Almal probeer oorleef.

Weer eens dink ek aan die skuim van die aarde. Die geur van kos hang warm in die kafee. 'n Griek beur slaperig teen die toonbank. Vir 'n oomblik is Hillbrow uitgesluit. 'n Klomp leerbaadjies help egter luidrugtig om weer die "atmosfeer" van Hillbrow in die kafee te skep. Ringbelaaiete vingers trommel ongeduldig op die klein tafeltjie. 'n Asbakkie vol sigarette en twee vuil glase word ongeduldig van die tafel afgevee. Dit kom in skerwe op die vloer tot stilstand. Net soos die lewe van vreemdelinge wat Hillbrow nou wil trotseer.

Drank, dwelms, moord . . . Hillbrow — Sal ons mensdom dit ooit kan oorleef of sal dit ook die ondergang wees van ons jeug? Hendrik Crafford St. 9/1

'N DONDERBUI OP DIE HOËVELD

'n Koue wind onderbreek die snikkende hitte wat op die Hoëveld neergesak het. Die boere wat tevergeefs probeer het om hulle gesaaides te red, kyk verlangend na die wind wat sterker begin waai en om die hoeke van die huise loei. Net 'n goeie bui reën sal die voortbestaan van die boere en hulle gesaaides verseker.

Die wind laat die donderwolke saampak sodat hulle 'n digte, onheilspellende wolk-massa vorm. Die hemelruim word aan die brand gesteeke deur flitsende weerligstrale en donderslae. Kolkende stoflae word verdiepings hoog die lug ingedra deur die steeds groeiende wind.

Die dorstige diere en vee staan kop na die wind. Die reuk van die reën hang swaar in die lug en vul hul droë neusgate. Verskrikte voëls fladder heen en weer op soek na skuiling teen die dreigende storm.

Skielik word die sluise van die hemel oopgemaak. Groot reëndruppels stort in buie op die aarde neer. Die gebaste damme word weer gevul met verkwikkende water. Al die diere hardloop luidrugtig in die vallende reën. Die stowwerige bome en plaashuise word weer skoon gewas.

Die aarde se dors is geles. Elke boer stuur 'n dankgebed op vir die verbreking van die droogte.

Willem Esterhuizen 9/1

EK WIL NOU NIE SKINDER NIE . . .

Ek wil nou nie skinder nie, maar hier is snaakse mense saam met ons in hierdie wêreld en ek is seker jy sal nie glo wat ek vir jou wil sê nie, maar mens, sowaar as vet, dis waar!

Nou ja, nou die anderdag toe ek die straatjie afpikkel, sien ek toe mos die eien-aardigste mens. 'n Sý! Haar neus hunker na bo en dis toe dat ek die skinderpraatjie van my en Sarie onthou. Ja, sulke mense is snaakse mense. In elk geval, sy loop toe die teenoorgestelde rigting as ek — Dis nou nog in dieselfde straatjie — met haar neus in die lug. Soos ek al 68 jaar gewoond is, groet 'n mens mos in hierdie kontrei. Maar alle wêreld, ek sal jou sê, dit was nou vir jou 'n ding! Toe ek die dame groet, het sy ewe parmantig anderpad gekyk en gemaak asof sy doof is. Ek sê jou, sy was doof soos 'n kwartel. Ek weet nou nie of sy so blind soos 'n mol ook is nie, maar toe sy na die tyd in die stopteken vasloop, sou enige mens wonder.

My mens, voor ek vergeet. Ek wou nog sê van ou Annie van Zyl, jy weet, daai een wat haar wange altyd so inkleur. Nou ja, die einste Annie van Zyl was nou die dag daar by Scheerpoort in die kerk. Mens, jy sal haar nie ken nie! Haar hare was pers. Pers sê ek jou! Eers kan ek my oë nie glo nie, maar nadat ek my lees- en drabril opgehad het, het ek dit geglo. Ai tog, ek sê mos altyd die ouderdom is iets vreeslik: lyk my ou Annie is nou skoon heeltemal van haar kop af. Ag siestog, 'n mens kan ook maar net bid, jy weet . . .

Nou ja, my keel is droog en ek gaan gou kole in die stoof gooi vir 'n bietjie tee. Ek wil nou ook nie te veel sê nie, jy weet, die

mense hoor dalk net iets en dan is ek weer môre die middelpunt van almal se besprekings. Jy weet mos hoe is die mense . . . Jeanetta Jacobs St. 9/3

CEBED VAN 'N RUIMTEREISIGER

O, Heer, ek staan hier op die drumpel van die heelal, op die drumpel van U magsvertoon en ek, klein mens wat ek is — niks-werd — is voorberei om hier in te gaan. Gereed om nog meer van U wonder te ontdek — om U godsopenbaring nader te aanskou. Bly by my, Heer!

U wonderlike heelal hang soos swart fluweel voor my. Roerloos, maar vol beweging. Ek kyk en sien voor my . . . ontelbare gate! Grotes en kleintjies en wittes en bloues en 'n reënboog van kleure. Onbeskryflik mooi, onbeskryflik helder en onbeskryflik wonderlik. 'n Vraag wat my lam met skok — maar ook met dankbaarheid — laat, vorm in my: Het U dit alles — die onmeetbare diepte, die skouspelagtige prag, die ontelbare veelvoud — het U dit alles nêr vir die mens gemaak . . . vir ons . . . vir my?

Die planeet word stadig groter en swiep dan meteens verby. Dis weer oop, die hangende nag. U is so groot dat U tot planeete gemaak het, stil, swyende onderdane van die son. Húl wyk nooit uit hul bane nie, húl kla nooit nie, húl twyfel nie, húl vertrou op U — nie soos ons mense nie. Tog het U een van hulle aangestel tot wieg, wieg van die mens. O Heer, wat is ons? Wat is ons dat U een van hierdie heersers van die nag onder ons gestel het? Dankie, my God! Dankie dat U só vir ons sorg.

Ek het oor U drumpel getree, Vader. Die mens het uit die wieg opgestaan en U het daarvoor gesorg. U het hierdie hele hemel wat oop voor my lê, onder ons gestel. Wat is ons tog dat U ons só liefhet? O Heer, neem my hand en lei my. Lei my U nag in tot eer van U en bly by my al die dae van hierdie lang reis. Dankie, my Vader. Amen.

Pieter Snyman 9/1,

MY OUPA

Die see se ritmiese gerol ruis tot diep in my leë gedagtes. Dis al wat ek hoor, dis al waarna ek luister. Soos 'n geheim wat reik tot in die diepte van die oranje hemel, strek die massa water voor my oë.

Ek kyk na 'n brander, hoe dit van diep uit die massa water al hoe groter en groter swel. Ek hou die kruin dop, hoe dit tydsam spitser word, dan oorkrul en met 'n druïsende val tussen die wit skuim op die strand uitrol.

Die "Maria" en oom Siewie se kleiner boot is al so na as waar die golwe begin swel. Ek kan die manne se silhoeëte in die verte uitmaak. En as die bote so stadig naderstoot, dan weet ek al watter figuur Oupa moet wees. Ek sien sy arms swaai, terwyl hy praat. Oupa se arms . . . Dankie Here, vir Oupa se arms.

Miskien voel die "Maria" net soos ek as die strand haar met sy oop arms lê en inwag. Ek wag vir Oupa in. En die duine, soos bekende oë, glimlag asof hulle sê:

"Ons is bly om jou weer te sien, Maria." "Ek is bly om Oupa weer te sien." "Onthou jy om vir die branders dankie te sê, Maria? Dankie dat hulle jou bring na waar jy wil wees?" Ek sê dankie vir die branders omdat hulle Oupa teruggebring het.

Die bote skommel tot in die vlak water. Tussen die geskree van die seemeene deur hoor ek almal lag en praat. Een vir een spring hulle uit die bote om die toue voor-aan vas te bind. Dan hoor ek Oupa ritmies skree: "Hup-ha . . . hup-ha . . ." En op elke "ha" trêk almal, totdat die bote uit die water is. Die dooie visreuk meng met die klam soutreuk van die see. Ek asem dit in . . . en in . . .

Oom Siewie spring weer op die bote en gee vir Tooi en Pieta die vol nette vis aan. En Oupa? Oupa soek vir my. Ek kyk in sy sagte duine-oë, terwyl ek vorentoe skommel en stoot in die los sand. En dan is Oupa by my en sy sterk arms lig my op en swaai my in 'n wye kring deur die lug. Hy ruik na vis en hy is nat. Hy plak sy vuil vispet op my kop en hardloop met my boot toe.

Die "Maria" is deurmekaar en vol vis; vis van die see. Dit maak die "Maria" deel van die see. Ek lag en ek weet ek is ook vol-vol van my liefde vir Oupa. Die liefde wat my syne maak. As hy my so styf teen hom vas-druk, kyk ek oor sy skouer na waar die laaste sonstrale piets aan die blink metaal van my rystoel.

Dankie Here, vir Oupa se arms.
Mona-Liza Aveling St. 9/2.

DAN KIES EK DIE LANGPAD

Die helderrooi son steek skaam-skaam sy kop bo die gesigseinder uit. Die sonstrale rek hulleself lank uit en begroet die wêreld met 'n warm glimlag. Die rookdigte, vaal stad trek net 'n skewe mond en begin suggestie ontnaak.

In my klein koshuiskamertjie lui my wekkertjie skril en dwing my tot aksie. Ek druk vies die knoppie in en wil net weer omdraai maar die gietswart wysers vermaan my ongeduldig dat die tyd nie stilstaan nie.

Traag klim ek uit my bedjie. Ouderge-woonte trek ek my gordyne wyd oop maar anders as al die vorige dae tuis, begroet ek sedert gister, slegs die suur, onvriendelike stadsgeboue en is slegs die son en natuur se voetspore, plek-plek sigbaar.

Ek skakel my ketel aan om bietjie boere-troos, nog van ma se selfgebrande koffie-pitte, te geniet. Nie eers die vrolike blom ontwerpe op my beddeken kan my opbeur nie. Alles om my is so benoud en teneergedruk. Dit voel of al die skyn statige geboue my al stywer vasdruk.

Ek voel of ek wil versmoor. Ek verkleef haastig en maak blitsig my kamer netjies. Die atmosfeer wil my verswel en ek moet net hier weggom en die bedruktheid afskud.

Nadat ek 'n rukkie in die stad rondge-dwaal het, kom ek skielik tot 'n besluit. Dit is ietwat impulsief maar tog wat ek graag sal wil doen. Wie weet, 'n oplossing . . .

Ek tref die nodige reëlins en gaan dan weer terug koshuis toe. Ek haal my welbe-kende reismetgesel, my rugsak, uit my kas en begin netjies en sorgvuldig die nodige

dinge inpak. Dan kies ek die pad die natuur in; 'n staptoer . . .

Na 'n dag wat propvol gevol was met genot kom ek by my eerste oornagspunt aan. Ek spoel my moeë maar tevrede voete onder koel vars water in 'n stroompie af en begin gereedmaak vir aandete. My ou kof-fiekannetjie sing gelukkig en sorgvry en lag saam met die springende vonkies. My hart jubel saam terwyl ek vir myself 'n smaaklike ete voorberei. Man, dis mos lewe. . . .

Nadat ek klaar geëet het, gaan lê ek op my rug uitgestrek en staar na die sterreprag bo my, elke silwer handjie wat vonkel en wink. Die venster van my hart is wydoop en my gedagtes is helder.

Ek herleef weer die dag se skoonheid en prag wat ek elke minuut kon inademen en

aanskou. Ek kan nog steeds daardie vreemde gevoel van warmte, liefde en vrede voel.

Hier onder die wye sterreheemel is my oplossing eindelijk finaal. Ek het eksperimenteer en die lokkende stadsligte beproef, maar nou weet ek: Ek moet terug na waar ek hoort. Dan kies ek die langpad . . .

Marina van Heerden. St. 9/5.

SPIEËLS

Hy koggel my uit . . . ! Hy wys vir my die verbitterde lyne om my mond en die fyn plooitjies onder my oë. Ek sien die grys strepies in my hare en die wraak in my eie oë.

Ek haat hom, ek haat alle spieëls; ek haat die werklikheid . . .

Eunice van der Berg St. 9/5.

EK STAP VIR OULAAS BY DIE SKOOLHEK. UIT

Ek loop die paadjie, wetende dat dit die laaste keer sal wees. Ek kyk terug oor my skouer en ek weet tyd vir omdraai is daar nie. Hoe het ek nie na hierdie dag gesmag en verlang nie! Nou is dit hier en tog voel ek so klein, en lyk die wêreld so groot daar buitekant . . . Ek trek my skouers agteroor en met nuwe moed en krag stap ek vir oulaas by die skoolhek uit. . . .

Eunice van der Berg St. 9/5

En 'n vrou wat 'n baba teen haar bors vasdruk, sê:
Praat met ons van Kinders.

En hy sê:

Julle kinders is nie julle kinders nie.

Hulle is die seuns en die dogters

Van die Lewe se verlange na lewe.

Hulle kom deur julle maar nie van julle nie,

En al is hulle by julle

Behoort hulle nie aan julle nie.

Julle mag hulle julle liefde gee,

Maar nie julle gedagtes nie,

Want hulle het hul eie gedagtes.

Julle mag strewwe om soos hulle te wees,

Maar moenie probeer om hulle soos julle te maak nie.

Want die lewe beweeg nie agteruit nie,

Nog minder vertoef dit met die dag van gister.

UIT: DIE PROFEET

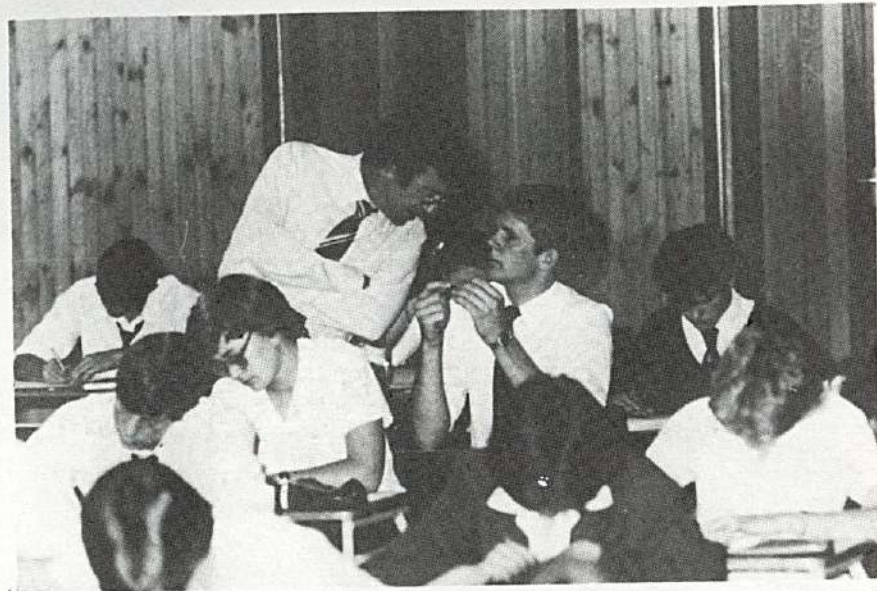
K. Gibran

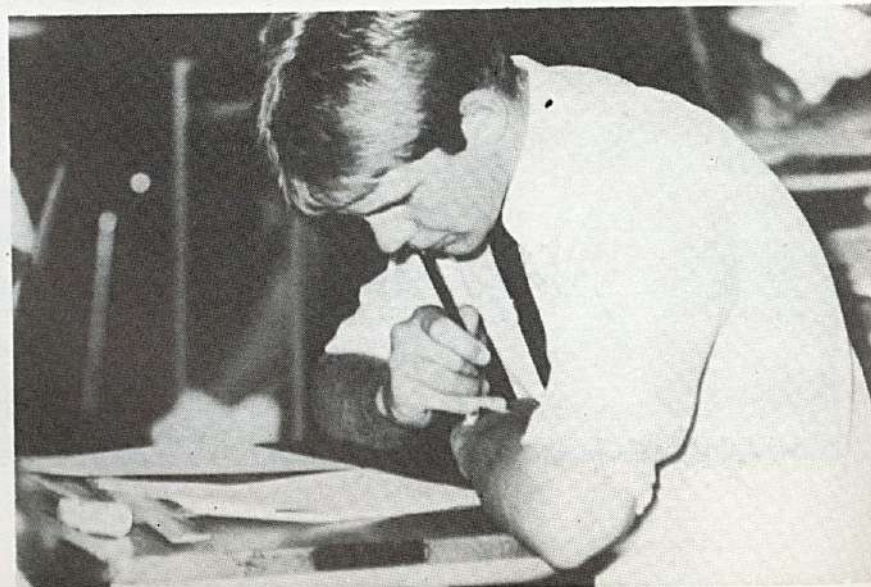
"Die dorp's so wit, so kalm.
Die dag het iets gewyds
Soos 'n tydlose psalm."

UIT: Dorpsondag — Uys Krige
FOTO: Etienne Drever St. 10.

REKORDEKSAMEN!

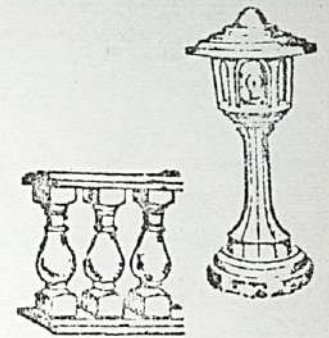
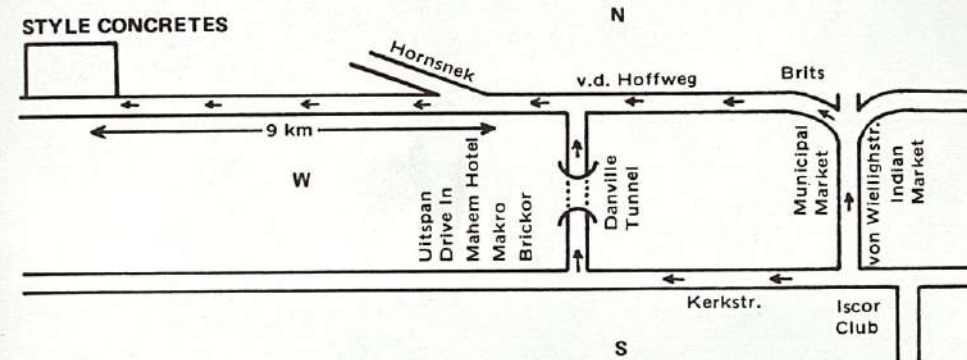
"Psst, Martin, moenie dat die kinders agterkom ek help jou nie, maar die antwoord is ..."

STYLE CONCRETES

POSBUS 3706
PRETORIA
0001

TEL. 77-5533 / 77-5482

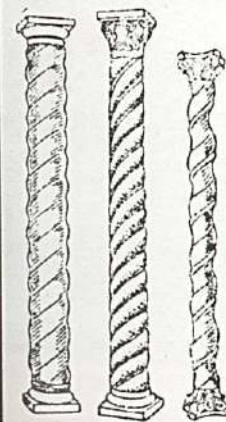
OMSKEP U TUIN IN 'N LUSHOF... U HUIS IN 'N PRAGWONING...
MET ONS BETONPILARE EN TUINMEUBELS.

'N GROOT VERSKEIDENHEID VAN PILARE, POTTE, SPUIT-FONTEINE, TUINLIGTE, BANKE EN TAFELS, VOËLBAD-DENS, BEELDE ENS.

ALLES IN VERSTERKTE BETON TEEN FABRIEKS-PRYSE!
BESOEK ONS GERUS!!

MAANDAE — VRYDAE:
08h00 — 17h30

SATERDAE:
08h00 — 16h00

Registerklasse St. 10

GROEP : ST. 10/4
 VOOR (v.l.n.r.) : Karin Strydom, Charl Coetzee, Michelle de Lange, mev. I. Smit, Clara Erasmus, Marchand Rossouw, Lyn Swiegelhaar.
 2e RY : Suzette Lichtenstein, Mariëtte Broodryk, Annetey Els, Erika Strauss, Stephanie Willemse, Zenda Jacobs, Janina Scultze, Mariëtha Josling, Suzette Voight.
 3e RY : Arnold de Beer, Andre Tomlinson, Hein van Blerk, Christiaan Burger, Hermanus Bosman, Etienne van Straaten.
 4e RY : Josias de Kock, Johann Tredoux, Johann Jacobs, Christiaan Steenkamp, Nico Grobler, Edward Nel, Johan Swart.

GROEP : ST. 10/5
 VOOR (v.l.n.r.) : Verina Kilian, Sietse van der Woude, Alida Booysen, mev. I. Jansön, Beulah v.d. Westhuizen, Leunis van Rooyen, Heleen Kry-nauw.
 2e RY : Claudette Möller, Ronel le Roux, Zanda Ferreira, Yolanda Gough, Anita Goosen, Marinda Kilian, Lydia Nel, Amanda Hanekom.
 3e RY : Robert Arndt, André Louw, Fanie de Bruin, Andries Pretorius, Dirk van der Bank, Hardus Pretorius, Steven Hulme, Johan Conra-die.
 4e RY : Michael Jansen, Schalk Liebenberg, Robert Picard, Martin Schürmann, Etienne Dreyer.

GROEP : ST. 10/3
 VOOR (v.l.n.r.) : Marie-Louise Kotze, Christo van Niekerk, Theresa Botha, mnr. G. Coetzer, Linda Breedt, Hendrik de Jongh, Louise Kaltwasser.
 MIDDEL : Hannelie Szombati, Adri Viktor, Lucille Marais, Judy Meyer, Renita Smith, Elizabeth Orban, Janien van Vuuren, Lisette van Biljon.
 AGTER : Pieter van Dyk, Andrew Andrews, Andries van der Walt, Pieter Grobler, Roy Suttie, Marisa Stander, Michelle Mardon, Gisela Hermesen.

GROEP : ST. 10/6
 VOOR (v.l.n.r.) : Barbra Jansen van Vuuren, Ninette Scheurkogel, mev. E. Fischer.

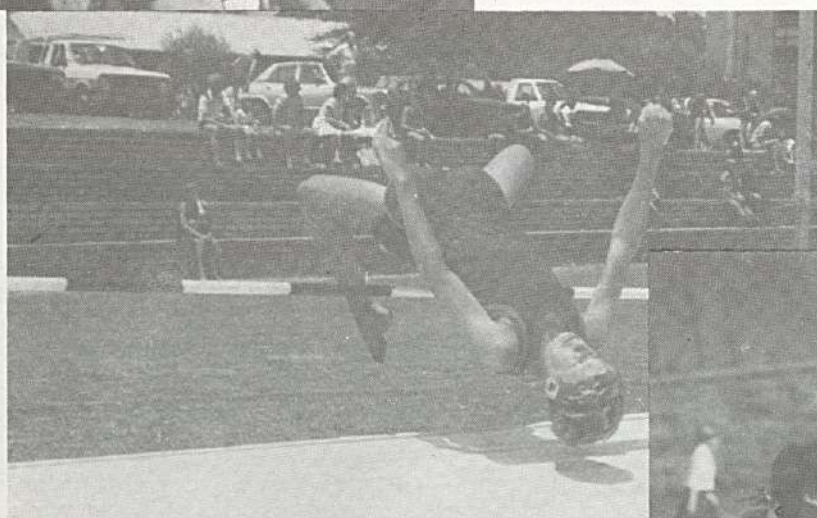
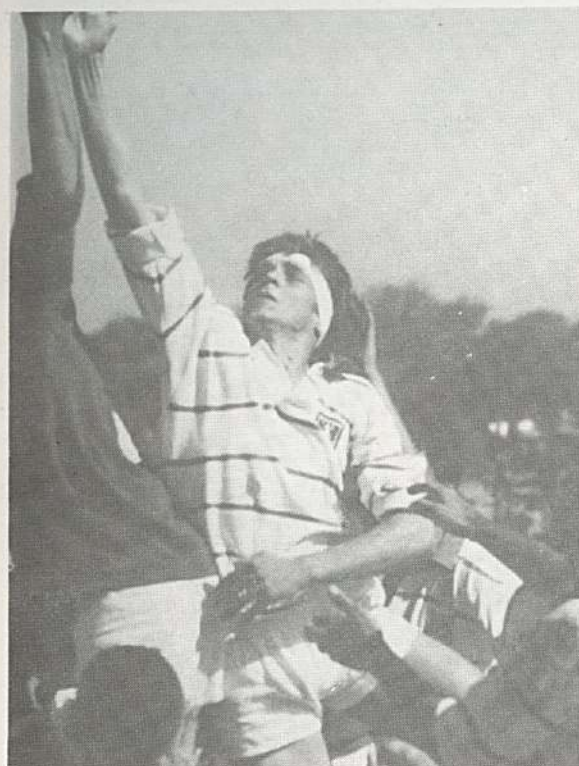
GROEP : ST. 10/2
 VOOR (v.l.n.r.) : Helene Leibrandt, Francois Maartens, Michelle Conroy, mev. Grove, Elmarie Rorich, Pieter Espag, Linda v. Vuuren.
 2e RY : Berni Meyer, Marinda Nel, Hendrik Muller, Cecil Dippenaar, Jacobus Schutte, Anton Fourie, Amanda Burger, Lizette Voster.
 3e RY : Corné Smit, Ilse Meyer, Corrie v.d. Bank, Gerhard Nortjé, Tania Els, Karin Taljaard, Amanda v. Staden.
 4e RY : Karl Schmidt, Lynette Krige, Ria v. Staden, Carina Kruyshaar, Karin Brink, Erna Smit, Louis Horn.

GROEP : ST. 10/1
 VOOR : Verna Fourie, Tania Bosch, Esther Dunsbergen, Sura Maritz.
 2e RY : Mariëtte Engelbrecht, Amanda Slabbert, Glou-Marie Smith, Adele Lamprecht.
 3e RY : Ferdinand Lottering, Warren Butt, Carina Arnold, Pieter Greeff, Braam Nieuwoudt.
 4e RY : Marina de Jager, Susan Cilliers, Hermien de Bruin, Isabel Warricker.
 5e RY : Elna Serfontein, Riana Gouws, Leonie Binneman, Esther Kleyhans, Joyce Noëth.

Handtekeninge

AKSIEFOTOS

GROEP : LANDLOOP

VOOR (v.l.n.r.) : Pieter Kidson, Yvette Joubert, Sonia Borrainge, Leonie Möller.

2e RY : Sietze Albertse, Anton Meyer, Hendrik Albertse, Louise van der Merwe.

GROEP : GIMNASTIEKSPAN (SEUNS)

VOOR (v.l.n.r.) : Rassie van der Merwe, Heinrich Coetzee.

2e RY : Schalk Kotze, Riaan Herman, Bennie Koorsen, mnr. L. de Kock, Pieter Peach, Tobie de Beer, Donovan Burger.

3e RY : Karel Venter, Gerhard Velthuisen, Danie Nel, André Nieuwoudt, Andrew Macleod, Martin de Kock.

DIE SUID-AFRIKAANSE POLISIE

'n Loopbaan

Die Tempo is Vinnig—die Werk Opwindend

'n Loopbaan in die Suid-Afrikaanse Polisie bied verskeidenheid, aksie en verantwoordelikheid.

Die regte tipe persoon kan so ver en so vinnig vorder as wat sy/haar opvoedkundige kwalifikasies en ander eienskappe dit toelaat.

As hierdie na u tipe loopbaan klink—voltooi die koepon hieronder en indien u aansoek slaag, het u die eerste stap gedoen op 'n loopbaan waarop u met reg trots sal wees.

VOLLE NAME _____

VOLLE ADRES _____

IDENTITEITSNR. _____ GESLAG _____

DATUM VAN GEBOORTE _____ RAS _____

OPVOEDKUNDIGE KWALIFIKASIES _____

POS AAN— Die Kommissaris, Suid-Afrikaanse Polisie, Private Sak X94, Pretoria 0001

O O R S E E

BRUGGE

"Bassiel moet in de keuke. Bassiel moet in de keuke". Die helder Vlaamse stem laat die hondjie omdraai en na die kombuis draf. Om ons tafel in die tipiese klein Belgiese eetplekkie sak die koppe en met die vreemde uitlandse koffie probeer ons ons lag wegsluk.

Buite rol 'n perdekar oor die boogbruggie van klip. Die weerkaatsing in die kanaalwater vorm 'n pragtige prentjie met 'n swaan wat ongestoord voortswem. Ek hardloop uit om die beeld te verewig op film. Daardie "iets vreemds" trek weer in my neus op en plaas my nog dieper in 'n stemming van onwerklikheid wat ek sedert ons aankoms in Europa ervaar het.

Die toergids stuur die bootjie behendig deur die kanale. In Vlaams, Frans en Engels verduidelik hy dat "Brugge" sy naam kry van die talle klein bruggies wat eeue gelede reeds gebou is. "Brugge" gaan hy voort was in die Middeleeue 'n hawestad. Sedertdien het die see sover teruggetrek dat die oorblywende kaaie met kanale aan die see verbind moes word. 'n Paar eende en swane swem voor die bootjie weg en kam vere reg op die mensgemaakte neste. Trappiesstyl-gewelhuise (tipies Vlaams hoor ons van die gids) en versierde kerktorings voer ons terug na Jan van Riebeeck se dae.

'n Wandeling deur die stad word 'n kinderdroomverhaal. Klip-klop-klip-klop perdepote beweeg oor die klippiesspad. Orals in vensters, hetsy winkeltjie of huisie, spreek die Belgiese kant van 'n verfynde kuns. Met Belgiese frank koop ons tuisgemaakte sjokolade en koekies of aandenkings vir as ons weer ver is. Vriendelike Vlaamse stemme vra vanwaar ons kom. As ons in Afrikaans antwoord is die verbasing openlik groot.

In verwondering dwaal ons deur die nou straatjies, die sakkende son onopgemerk. Voor 'n beligte kerk bly ons staan. Teen die lae wolke word 'n spookagtige skadubeeld gegooi. Dit maak dié vreemde nog vreemder. Traag keer ons terug na ons drywende hotel "De Barge" — 'n kanaalboot wat omskep is in 'n gastehuis. In die kamer eet ons kaas met neut, rolmoppe en swart-

brood. Met die geklots van effense brandertjies op die water raak ons aan die slaap.

Die volgende dag ontvoer ons na die buitekant van die stad. Poikoeie begroet ons koud en in die kanale speel "jongens" met seilbootjies. Toegewikkel in warm klere klim ons 'n duin — die Noordsee. Eers na 'n paar minute van verwondering gewaar ons pretmakers op die strand — kinders met kaskarre; kleuters met driewiele; oues met honde of sommer net mense wat verwaai word deur die herfswind. In 'n beskutte restaurant geniet ons wafels met stroop en sjokoladedrankies.

Die massiewe ysterkake van die veerboot vergroot krakend en soos stapelvoedsel ryg hy die string voertuie in. Ook ons gehuurde Frans motortjie beweeg na binne. Bo van die boot af sien ons hoe 'n eensame see-meeu die boot volg teen die vervagende silhoeëtte van Brugge.

Letitia van der Merwe St. 9/2

'N ONVERGEETLIKE REIS

Dit is 9 Julie 1982 en uiteindelik word 2 jaar se harde werk en geldinsameling beloon. Ons jeugorkes vertrek na Wenen om aan 'n internasionale musiekfees te gaan deelneem. Met orkeste en kore vanuit alle hoeke en kante van die wêreld saam vergader, was dit voorwaar 'n belewenis.

Tydens die kompetisie was die spanning na aan breekpunt, maar ons het almal ons uiterste bes probeer en die vrugte gepluk. Ons het die tweede plek behaal, met die "Birmingham Music Academy Orchestra" in die eerste plek. Hulle het ons slegs met drie punte geklop. Ons was oorstelp van vreugde en het daardie aand tot na middernag fees gevier.

Oor die algemeen was die mense baie gaaf. Ons het veral goed met die Engelse oor die weg gekom. Die Amerikaners se "jê-jê"-taal was soms moeilik om te volg. Ons het eendag grappenderwys vir die een gevra of hy miskien kan Engels praat, maar hy het doodernstig geantwoord: "No, only American". 'n Koor van die Paarl het ons land ook verteenwoordig en toe ons so in die verbygaan 'n klompie hoor Afrikaans

praat was dit, na al die vreemde gebrabbel, 'n lafenis op ons ore.

Na 'n toer deur Oostenryk en 'n paar konserte in o.a. Salzburg en Klagenfurt, het ek en drie van my maats na Duitsland vertrek, waar hulle familie het.

Een van die hoogtepunte van die besoek aan Duitsland, was 'n kuiertjie by een van my penmaats. Dit was egter eers 'n hele storie om daar uit te kom. Hoe meer ek verduidelik 'dat ek Hanau toe wil gaan, hoe minder weet my vriendin se oupa van die bestaan van so 'n plek, maar toe hy die adres skriftelik onder oë geneem het, verhelder sy gesig aansienlik: "Ach so, Hânua!". Die penmaat van my, wat 'n afgetrede wetenskaplike is, was voorwaar 'n interessante ou siel. Hy het as jong seun net betyds uit Rusland padgegee, besoek sy neef nog gereeld in Moskou en het selfs met Uys Krige kontak gehad om van dié se werke in Russies vertaal te kry. Sy kennis van Suid-Afrika strek ver en hy is ons baie simpatiekgesind.

'n Onvergeetlike reis wat nou al amper maar net soos 'n wonderlike droom voel!

Sunette Gerber St. 9/5

MAURITIUS

Om by Mauritius te kom het ons vanaf Jan Smuts Lughawe vertrek en na Durban afge-reis waar ons deur die doeana moes gaan. Vandaar het ons oor die see gevlieg vir vier ure aanmekeer. Ons het verby die suidpunt van Malgasië gevlieg en wou op Reunion land maar a.g.v. 'n vulkaanuitbarsting moes ons verby Reunion vlieg tot by die Plaisance Lughawe aan die oostekant van Mauritius.

Daar aangekom, in 'n donderstorm, was die humiditeit hoog en was ek bly om te vertrek na die koeler westekant van die eiland.

Die eiland is ongeveer 60 km lank en 40 km breed en is 'n tipiese vulkaniese eiland. Die somer- en wintertemperature verskil slegs 4-07°C en is dus 'n tropiese paradys.

Die kreole wat die eiland bewoon, is 'n arm nasie wat ons vriendelik behandel het. Hulle is 'n basternasie en op die smal paaie van Mauritius kom jy gou agter dat 'n miljoen van hulle hier krioel. Frans is die

spreektaal maar Engels word goed verstaan. Die pragtigste van die eiland is egter die koraalriwwe wat die eiland as't ware omring. Ek het die voorreg gehad om die koraal met snorkelapparaat te ondersoek en ook die groot en kleurvolle verskeidenheid visse te aanskou.

Wat 'n onvergeetlike ondervinding!

Louis van Wyk St. 9/1

"DOEN INKOPIES MET JOU BOOT"

Vir my, as Transvaler, was dit 'n besondere ervaring om 'n week op die Theemsrivier in 'n boot deur te bring.

Ons het die boot op eie stoom bestuur en beman, geen wonder dat daar 'n paar ongelukies was nie. 'n Paar waardige Engelse here het geskok opgekyk toe ons hulle Saterdagmiddagporet verongeluk het deur hulle vislyne per ongeluk af te ry. 'n Ou klipbrug het ook voor die boeg gekom en ons was baie verlig toe dit darem nog staan na die groot slag. Wilgerbome het ook nie ongedeerd daarvan af gekom nie.

Iets wat my besonder beïndruk het, was die sogenaamde "locks" (sluishekke) wat 'n mens in staat stel om stroomversnellings uit te sluit en wat ook keer dat die rivier leeg loop. Elke sluiswagter, sy kliphuis en tuine is pragtig versorg. Hulle verkoop ook vars groente en blomme uit hulle eie groentetuine aan die skeepsvaarders.

Elke dorpie waardeur ons gevaar het, op ons ongeveer 130 km rit van Oxford tot Windsor en terug, het 'n "parkeerplek" vir bote gehaal en dus was dit maklik om inkopies te doen. In die aand het ons onder enige ou groot wilgerboom ingetrek en dan langente gaan stap.

Die rivier was vol jong eende, watervoëls en veral pragtige wit swane wat gereeld besoek afgelê het om al die ou brood aan boord te eet. Een aand is ons wakker gemaak deur 'n kalwersonade. Aan wal het omtrent 40 jong gespeende kalwers aan ons groot oranje gedroeg gestaan en ruik, en natuurlik gewonder van watter ras die boot nou eintlik was.

Hierdie bootvaart het ons beslis 'n intieme blik op die geskiedkundige Theemsrivier en die plattelandse mense gegee.

Tanya van der Merwe St. 9/2

DIE BELOOFDE LAND

Israel, die beloofde land. Kan dit regtig wees? Kan dit regtig die land van melk en heuning wees? Mens kry nie daardie gevoel as jy vandag daar rondloop nie. Die strate is vuil; die geboue vervalle.

Gedurende ons verblyf daar het ons probeer om soveel moontlik plekke te besigtig. Jerusalem en Tel-Aviv is die twee grootste stede in Israel. Die ou stad van Jerusalem bestaan grotendeels uit 'n mark waar die Amerikaanse dollar somer baie tale praat. Die ou stad bestaan uit twee dele: die Joodse en Christengedeelte en die Arabies-Mohammedaanse gedeelte. In die Arabiese gedeelte is daar 'n Moskee, "The dome of the rock" wat oor 'n klip gebou is waarvan beweer word dat dit die klip is vanwaar Mohammed hemel toe gegaan het. In die Joodse gedeelte is 'n kerk gebou oor die

plek waarvan beweer word dat Christus se kruis daar gestaan het.

Vanaf Jerusalem is ons na die Dooie See wat 800 m onder seevlak lê; dit is die laagste punt onder seevlak in die wêreld. Ons het heerlik gedryf en boek gelees sonder om te sink!

Ek sou sê die mees indrukwekkende gedeelte is die Sinai-skiereiland. Dit strek vanaf Elat na Sharm-el-Sheikh. Die golf van Elat is seker die blouste see wat daar is. 'n Mens gaan eintlik 'n ander wêreld in as jy daar duik. Dit is 'n wêreld van ongelooflike helderkleurige seelewe en koraalformasies. Die woestyn op sigself is nie die plat sandrige woestyn waaraan ons gewoond is nie. Dit is 'n bergagtige rotswoestyn. Ek dink 40 dae in daardie woestyn kon vir die Jode soos 40 jaar gevoel het.

Die belangrikste hawestad is Haifa in die Noorde. Die stad word deur die Karmelgebergte omring. Plekke soos Ceasarea waar Pontius Pilatus se hoofkwartier was, en vanwaar Paulus op sy sendingreis vertrek het, se ruïnes is ook nog sigbaar. In die geboorteplek van Christus, n.l. Bethlehem, is daar 'n kerk gebou oor die plek waar daar beweer word die stal van Christus se geboorte was. Die dorpie is 'n heel interessante plek om te besoek vanweë sy besondere betekenis vir Christene.

Die mees moderne stad in Israel is Tel-Aviv met sy een enkele wolkekrabber. Die ou deel Joppe, of soos dit vandag bekend staan Jaffe, bestaan ook nog. In die Noord-oostelike deel van Israel kom daar meesal Arabiere voor, terwyl die Jode hoofsaaklik langs die kusstreek hou.

In Israel voel en lyk baie dinge en plekke bekend omdat ons daarvan in die Bybel lees. Om egter alles self te ervaar is 'n onvergeetlike belewenis.

Ettienne Marais St. 8/2

'N HEERLIKE PAAR DAE IN ISRAEL

Gedurende die Julievakansie was ek saam met my vriendin en hulle familie oorsee. Dit was 'n heerlike ondervinding en ons het Switserland, Nederland, Italië, Griekeland en Israel besoek.

Ek wil graag van ons besoek aan Israel vertel. Die eerste twee dae was ons in Jerusalem. Ons het die Hebreeuse Universiteit te sien gekry, asook die Kedron-vallei en die Olyfberg. Bo-op die Olyfberg was ek ook so "bevoorreg" om op 'n kameel te ry. Dit was nogal 'n ondervinding.

Ons het ook die weg van Jesus se laaste dae, voor Sy dood, gevolg. Eerstens is ons na die plek waar die laaste Pasga gehou is en daarna na die huis van Kajavas — die hoëpriester. Verder was ons in die tuin van Getsemané, by die huis van Pontius Pilatus, op Golgota en by die graf van Jesus. Dit was 'n groot voorreg om dié plekke te sien, waarvan ons al so baie gehoor het.

Ons was ook in Bethlehem en het die plekkie gesien waar Jesus gebore is. Vanaf Bethlehem is ons na die Dooie See. Dit was nogal 'n ondervinding om so op die water te kon dryf. Dit is natuurlik baie souter en ons moes maar tevrede wees met die souter in ons wonde! Nie ver van die Dooie See af nie, lê

Jericho. Ons het die ruïnes van die ou stad gesien.

By 'n plekkie met die naam "Beth Shean" het ons die snaakste broodjies geëet. Dis sulke plat broodjies en hol binnekant. Dit word soos 'n handskoen ooggemaak en alerhande slaai en vleiserigheidjies word binne-in gesit. Dit was nogal lekker, behalwe dat dit gevoel het of ons vir 'n halfuur met ons monde onder die naaste kraan kon gaan staan het!

Ons het langs die See van Galilea in 'n pragtige hotel geslaap. Alles was so rustig. Later die aand het die maan 'n lang silwer streep oor die kalm water geverf. Hier kon 'n mens heerlik droom!

Die volgende dag is ons na Kapernaüm. Ons het die huisie van Petrus gesien, wat nog goed behoue gebly het. Daarna is ons na Nasaret, waar ons nog die oorblyfsels van Josef en Maria se huisie gesien het. Vandaar is ons toe na Cesarea. Daar het ons 'n ou stad, wat deur kruisotgvaarders gebou is, gesien.

Daardie aand het ons in Tel-Aviv geslaap. Ons toer was feitlik verby. Die volgende dag is ons see toe en het ons inkopies gedoen. Hulle mark is nogal iets om te sien! Elke verkoper het probeer om harder as sy ywerige buurman te skreeu, ten einde sy produkte gouer verkoop te kry. Daarom kan 'n mens dit selfs waag om oor die pryse te kibble!

Dit was 'n heerlike toer en ek sal dit regtig nooit vergeet nie. Ons het selfs 'n bietjie Hebreeus leer praat en daarom wil ek net sê, as iemand ooit die geleentheid kry om Israel toe te gaan, moet dit nie laat verby gaan nie. Shalom!

Ina Olivier St. 9/4

AMERIKAANSE TRADISIE "HALLOWEEN"

Op 31 Oktober elke jaar is dit Halloween in Amerika. Dit is die dag waarna kinders vir weke lank uitsien en waarvoor ma en kind vir dae lank beplan.

Elke kind klee homself as een of ander karakter. Daar is hekse, feetjies, drake, Dracula, 'n paar van sy kinders en selfs sy bruid.

Verlede jaar, toe ons daar was, het die pret reeds vroegmiddag begin. Eers is daar 'n partytjie waar die beste kostuums gekies word. Dan volg 'n heerlike middag van spelletjies. So teen vyfuur gaan almal huis toe om reg te maak vir die aand se manewales.

Sodra dit skemer is, begin die "Trick or treating". Dit beteken om van huis tot huis in jou buurt te stap en aan elke deur te klopf. As iemand oopmaak, skree jy "Trick or Treat" en moet hulle jou lekkers en ander lekkernye gee. Doen hulle dit nie, is jy veronderstel om iets te doen wat hulle bang of kwaad sal maak.

Hoe verder die aand vorder, hoe swaarder word jou sak lekkers en as die laaste huis besoek is, kom al die kinders bymekaar om die eetgoed te deel en dan vrolik huiswaarts te keer. Onnodig om te sê dat maagpyn die volgende dag geen seldsame verskynsel is nie.

Janine Venter St. 7/7

BALLETTOER

Ons het op die agste Julie vertrek en op die negende in Amsterdam aangekom. Die aand het ons na Nasionale "volksdanse" in 'n ou teater gaan kyk. Die volgende dag het ons op 'n bustoer na Markhan en Vollandam, 'n kaasplaas en Den Haag toe gegaan. Ons het die aand 'n balletopvoering, "Die Slappende Skoonheid" bygewoon.

Op die elfde Julie het ons in Londen aangekom, waar ons twee weke lank klasse bygewoon het by die R.A.D. (Royal Academy of Dancing). Ons het onderrig gekry by van die beste balletonderrysers in die wêreld.

Hierna het ons na Frankryk vertrek waar ons drie dae lank gebly het. Ons het o.a. Versailles, die Sacre Coeur, Eiffel-toring en Lafayette besoek.

'n Bus het ons na Switserland toe geneem waar ons die berg, Pilatus, met 'n kabelkarretjie opgery het.

Ons het op die nege-en-twintigste Julie weer in Suid-Afrika aangekom na 'n wonderlike en onvergeetlike toer.

L.A. Picard.

Ilse Voges, Liza Picard, Amanda van der Merwe

Vreemde Plekke Vreemde Gesigte

KEN U DIÉ WINKEL?

Het u al die winkel gesien? Nie? Dan mis u iets. Dié winkel is in u onmiddellike omgewing. Binne maklike bereik van albei die skole wat dit bedien. Hier kan u al u kinders se skoolklere, skoolskoene en nog baie meer koop. Volgende keer wanneer u dié winkel sien moet u net eenvoudig inloer. Miskien het u kind 'n nuwe skoolbaadjie nodig? Moenie aarsel nie. Die mense binne die winkel is baie vriendelik en brand om u te kan bedien.

Hulle lewer by uitstek 'n baie goeie diens. Om nie eers te praat van hulle baie billike pryse nie. Hulle gee klerasie op sig sonder enige verpligtinge sodat hul klante tuis eers goed die kat uit die boom kan kyk. Hulle bied selfs 'n rekening diens. Goedere in oorspronklike toestand kan omgeruil word vir ander klerasie of krediet op rekening of kontant terugbetaling.

Vir mense nie in skoolklere belangstel nie, bied dié winkel 'n groot verskeidenheid van mans en seuns klerasie. Onder andere mans - en seunspakke, lang - en kortmouhempde, langbroëke kortbroeke, sweëtpakke, dasses, skoene, swembroeke en nog baie meer. Dié winkel het 'n groot verskeidenheid van style en kleure. Indien daar niks is waarvan u hou nie, wat onwaarskynlik sal wees, dan sal die winkel spesiaal vir u iets van 'n fabriek af saam bring en u skakel sodra dit gekom het.

Onthou dus: Volgende keer wanneer u hierlangs kom moet u inloer.

Tel. 64-1748 H.v. Chris Hougaard & Springbokstrate

Registerklasse Sts. 8 en 9

GROEP : ST. 8/4
 VOOR : S. Boraigue, C. du Toit, J. Liebenberg, mnr. A.J. Moller, C. du Preez, B. Tomlinson.
 2e RY : A. Robson, E. Johnson, K. Lombard, L. Coetzee, S. Gouws, I. Rossouw, C. Nel, A. Barnard, J. Smith.
 3e RY : J. Steyn, G. van Rooyen, W. Vermeulen, H. Snow, P. Roets, C. Joubert, M. Anderson, A. Hartmann, S. Zerwick, C. Orban.
 4e RY : S. Bezuidenhout, W. de Jongh, J. Symington, F. Greyvenstein, L. Wilbers, C. Liebetrau, E. Dippenaar.

GROEP : ST. 8/5
 HEEL VOOR : H. Viljoen
 VOOR (v.l.n.r.) : A. Nelson, A. Agenbag, M. Nöthling, mnr. Ströh, C. Audi, H. van Deventer, I. Joubert.
 3e RY : R. Riekert, W. Fourie, C. Jacobs, D. Serfontein, P. Joubert, E. Engelbrecht.
 3e RY : V. Jacobs, L. Vogler, A. Geyer, E. de Goede, B. Greyling, M. Jansen, A. Kühn, E. Jordaan.
 4e RY : R. Hewit, W. Botha, J. Lindeque, M. Fourie, H. Engelbrecht, Y. van den Berg, C. Meyer, C. Botha, A. Maidment.
 5e RY : J. Koch, N. Pretorius, M. Nieuwoudt, R. Heydenrych, K. Kriel.

GROEP : ST. 8/2
 VOOR (v.l.n.r.) : Merle Martin, Werner Vermeulen, Joanne Conroy, mev. M. Oosthuizen, Lourensia Bester, Marius Els, Anna Olivier.
 2e RY : Theodor Petzold, Ulundi Jansen, Erika Paul, Linda Sauermann, Madelein v. Vuuren, Marianne le Roux, Lidia Britz, Linda Pretorius, Tonnie Boekkooi.
 3e RY : Jozuah Josling, Hennie v.d. Merwe, Hendrik Schwartz, Michael de Vos, James v.d. Vyver, Paul Murray, Louis Conradie, Ettienne Marais, Bennie Koorsen.
 4e RY : Theunis Nel, Willem Celliers, Pierre Labuschagne, Jurie Venter, Marius Masencamp, Francois Steenkamp, Danie Schutte, Frikkie Havenga, Jannie Kruger.

GROEP : ST. 8/1
 VOOR (v.l.n.r.) : Elize Möller, Jaco Jacobs, Gerbie Landman, mev. Van Deventer, Jannie Breedts, (sittende) Karin Smit, Hannes Janse van Rensburg, Ilze Lourens.
 2e RY : Adriaan Smuts, Stephan Tait, Jannie Neethling, Marlene Oosthuizen, Elmarie Steynberg, Janie Lubbinge, Abrie Smith, Johan Strydom, Andrie Bester.
 3e RY : Wikus Buys, Jan-Louis Coetzee, Christiaan van der Vyfer, Heinrich Strauss, Fanie Lombard, Anton Meyer, Hans Buys, Pieter van Tonder, Francois Viljoen, Robbert Moffat.
 4e RY : Edwin Hewitt, Aldo Krige, Sarel Cilliers, Frans Badenhorst, Fanie du Toit, Deon Schürmann, Gideon Schwartz.